

BULLETIN ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

oficiální čtvrtletník autorizovaných architektů v ČR

4/2005 / ROČNÍK 12

DATUM EXPEDICE: 2. 1. 2006

NÁKLAD: 4500 ks

REGISTRACE: MK ČR E 11062

VYDAVATEL:

Česká komora architektů, Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
IČ: 457 – 69 371, č. účtu: 19 28 14 03 39 / 0800
Tel.: 257 535 034, 257 532 287, fax: 257 532 285, www.cka.cz

ŠÉFREDAKTORKA:

Ing. Markéta Kohoutová
Tel.: 776 222 969, e-mail: marketa.kohout@volny.cz

REDAKCE:

– rubriky představenstvo a hospodaření
Ing. Jana Hrušková, tel.: 257 532 430, e-mail: jana.hruskova@cka.cz
– rubrika soutěže
Mgr. Petr Jelínek, tel.: 542 211 809, e-mail: petr.jelinek@cka.cz

REDAKČNÍ RADA:

doc. Ing. arch. Jan Štípek, předseda ČKA
Ing. arch. Dalibor Borák, 1. místopředseda ČKA
Ing. arch. Jiří Merger, 2. místopředseda ČKA
Ing. arch. Michal Gabriel, místopředseda ČKA
Ing. arch. Jan Sapák, člen představenstva ČKA
Ing. arch. Barbara Potysz, předseda dozorčí rady ČKA
Ing. arch. Pavel Rada, 1. místopředseda dozorčí rady ČKA
Ing. arch. Ondřej Beneš, 2. místopředseda dozorčí rady ČKA
Ing. arch. Karel Doležel, člen dozorčí rady ČKA

JAZYKOVÁ KOREKTURA:

Josef Šebek

TITUL:

Markéta Cajthamlová: detail fasády rodinného domu v Konárovicích
Foto: Filip Šlapal

LAYOUT:

Andrea Hrušková

ZLOM A PRODUKCE:

PROPAGANDA
Kačkova 10, 160 00 Praha 6-Dejvice, tel./fax: 224 310 382
www.propagandadesign.cz

TISK:

Omikron, Doudova 22, Praha 4

INZERCE:

Karina Kubišová (ČKA), tel.: 603 840 784, e-mail: k.kubisova@quick.cz

DISTRIBUCE:

Bulletin ČKA je bezplatně rozepisován všem architektům autorizovaným ČKA a vybraným stavebním úřadům v ČR.

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: 28. 2. 2006

SEZNAM INZERENTŮ:

Obálka: Cegra (str. 2)
Ruukki (str. 3)
Baumit (str. 4)
Uvnitř čísla: e-ARCHITEKT (str. 15)
AV MEDIA (str. 15)
Národní galerie (str. 15)
Development news (str. 16)
Era 21 (str. 16)
Tarkett SAS (str. 17)
Kronospan (str. 18)
Sanitec – Keramag (str. 19)

UPOZORNĚNÍ: U inzercí neodpovídá ČKA za obsah.

OBSAH

AKTUALITY

Editorial předsedy J. Štípka	4
Platba příspěvku ČKA a profesního pojištění	5
In memoriam Jaromíra Sirotky (P. Pelčák)	6
Profesní události a setkání	7
Pozvánka na VH ČKA 2006	8
Semináře: dřevěný dům, správní řád	8
Výstavy	9
Publikace	10
Pocta ČKA: Karel Hubáček (M. Kohoutová, P. Kratochvíl)	12
Burza práce	14

DISKUSE

Vyjádření ke stanovisku ČKA k Memorandu o pražské památkové péči (M. Říha)	20
--	----

ROZHOVOR

Josef Smola: Mýty odnese čas, dřevostavy zůstanou (J. Hlinka)	
---	--

SAMOSPRÁVA

Výsledky hospodaření za 1. – 3. čtvrtletí 2005 (J. Merger, J. Hrušková, L. Dytrychová)	24
Zpráva ze XIV. zasedání představenstva 11. 10. 2005 (J. Hrušková)	27
Zpráva z XV. zasedání představenstva 15. 11. 2005 (J. Hrušková)	30
Zpráva ze zasedání generálního shromáždění ACE v Lucemburku 18. a 19. 11. 2005	34

NORMY

Výběr stavebních norem vydaných od května do října 2005 (L. Kratochvílová)	35
--	----

LEGISLATIVA

Je stavební zákon slibovaným revolučním zákonem? (J. Plos)	37
--	----

POJIŠTĚNÍ

Profesní pojištění a odpovědnost autorizovaných, resp. registrovaných osob (K. Poláčková, J. Hrušková, J. Plos)	40
---	----

STANOVISKA

K žádosti OOHS ÚOHS k honorářovému řádu ČKA (J. Štípek)	44
Autorské právo v územně plánovací praxi (J. Plos)	47
Ochrana proti hluku v zastavěném území (J. Plos)	50
K závěrům společného jednání o koncepci památkové péče (J. Plos)	51
Tisková zpráva: Stavební zákon zjednodušení nepřinese (M. Kohoutová)	52
Architektonické soutěže zvyšují pravděpodobnost kvalitní architektury (D. Borák)	52
Tisková zpráva: Dementí nesprávného tvrzení o působnosti ČKA (M. Kohoutová)	53

SOUTĚŽE

Kauza – Ostravská Karolina (M. Kohoutová, J. Hrušková, J. Štípek)	54
Neregulární soutěž Skvrňany (J. Hrušková)	57

VÝSLEDKY ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ

Nový domov 2005	58
Vstupní prostor Magistrátu Hradce Králové	62
Úpravy Václavského náměstí v Praze	63
OBC Balustráda Chrudim	64
Budova úřadu městské části Praha-Dolní Měcholupy	65

PROBÍHAJÍCÍ ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE

Dům ČMSS 2006 – architektonická studie domu do 3 mil. Kč	65
Dřevěný dům	66
Víceúčelová budova Liberec Plaza	67
Architektonická soutěž Central Group – RD pro 21. století	67
Český interiér 2006	67
VII. ročník Přehlídky diplomových prací	68

PROBÍHAJÍCÍ MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽE

European	69
Korea	69
USA	69
Velux Award 2006	69

PŘIPRAVOVANÉ SOUTĚŽE V ČR

Nová budova Národní knihovny v Praze na Letné	70
---	----

POKYNY PRO PLATBU ČLENSKÉHO PŘÍSPĚVKU A PROFESNÍHO POJIŠTĚNÍ

Splatnost členského příspěvku ČKA a základního profesního pojištění na další rok je dle platného Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA stanovena k 28. 2. 2006. V příloze tohoto Bulletinu proto najdete dvě složenký: jednu pro zaplacení členského příspěvku ve výši 6000 Kč, druhou pro zaplacení základního profesního pojistného ve výši 1140 Kč.

PLATBA ČLENSKÉHO PŘÍSPĚVKU ČKA

Pokyny pro platbu členského příspěvku autorizovaných osob ČKA:

PLÁTCE: jméno + příjmení, adresa autorizované osoby

VARIABILNÍ SYMBOL: číslo autorizace

SPECIFICKÝ SYMBOL: 2006

KONSTATNÍ SYMBOL: pro složenký 0379, bezhotovostní platby 0558

TERMÍN SPLATNOSTI: 28. 2. 2006

ČÁSTKA: 6000 Kč (resp. v některých níže uvedených případech snížená sazba)

Standardní výše ročního příspěvku autorizovaných osob ČKA činí 6000 Kč. V některých případech lze uplatnit snížení příspěvku ČKA:

- 3000 Kč – pro autorizované architektky ve finanční tísní, kteří podají žádost spolu s kopií daňového přiznání nebo s potvrzením o příjmech od zaměstnavatele za rok 2005 a splňují stanovené podmínky, tedy že součet veškerých hrubých příjmů klesne pod hranici 144 000 Kč za rok;
- 1500 Kč – při pozastavení autorizace na vlastní žádost;
- 1500 Kč – pro autorizované architektky – důchodce (muže starší 65 let a ženy starší 60 let) – před první sníženou platbou je třeba, aby zájemce tuto skutečnost oznámil kanceláři ČKA;
- 0 Kč – autorizované architektky na řádné mateřské dovolené.

PLATBA ZÁKLADNÍHO PROFESNÍHO POJIŠTĚNÍ AUTORIZOVANÝCH OSOB ČKA PRO ROK 2006

Pokyny pro platbu základního profesního pojištění:

PLÁTCE: jméno + příjmení, adresa autorizované osoby

VARIABILNÍ SYMBOL: číslo autorizace

SPECIFICKÝ SYMBOL: 2006

KONSTATNÍ SYMBOL: pro složenký 0379, bezhotovostní platby 0558

TERMÍN SPLATNOSTI: 28. 2. 2006

ČÁSTKA: 1140 Kč

případ právním předpisem stanovené odpovědnosti pojištěného za škodu vzniklou jinému z výkonu profese, na zdraví nebo usmrcením, na věci jejím poškozením, zničením nebo pohřešováním, ve formě tzv. čisté finanční škody, a to v souvislosti s odbornou činností pojištěného jakožto autorizovaného architekta.

Pojistná smlouva obsahuje také doplňkové pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou nárokem zdravotních pojišťoven při poškození zdraví nebo života jiné osoby než zaměstnance pojištěného. V rámci celkové pojistné částky jsou kryty také právní náklady a náklady právní obhajoby v případě soudního projednání nároků na náhradu škody.

Pojistná smlouva poskytuje RETROAKTIVNÍ KRYTÍ od 30. 9. 1997, tedy kontinuálně navazuje na první hromadnou smlouvu o profesním pojištění autorizovaných osob, kterou ČKA uzavírala.

Důsledky spojené s nezaplacením nebo ukončením účasti autorizované osoby v hromadném profesním pojištění:

- Hromadně nepojištěná osoba ztratí nárok na retroaktivní krytí sahající až ke dni 30. 9. 1997, které je součástí POUZE hromadně sjednaného pojištění.
- Při individuálním sjednání pojištění samostatnou pojistnou smlouvou jsou – dle Komoře dostupných informací – pojistitelé ochotni poskytnout retroaktivní krytí pouze na dva roky maximálně a za dodatečné pojistné.
- Při ztrátě hromadně zajištěného retroaktivního krytí a nesjednání si jiného retroaktivního krytí mohou vzniknout časové mezery v pojistném krytí. Původní pojišťovna již škodu neuhradí, neboť pojistné krytí skončilo. Nová pojišťovna neuhradí škodu, neboť v době vzniku pojistné události ještě nebylo v platnosti pojistné krytí.
- Individuálně sjednané pojistné krytí je – opět dle Komoře dostupných informací – vždy dražší. Dojde tedy ke ztrátě výhodného rozsahu pojistného krytí za rozumnou cenu.

Základní profesní pojištění uzavřené v rámci pojistné smlouvy č. 802131351, kterou u ČSOB Pojišťovny sjednala ČKA pro všechny autorizované osoby prostřednictvím makléře Marsh, s. r. o., **musí zaplatit všichni autorizovaní architekti ČKA, kteří ve stanovené lhůtě do 15. 11. 2005 nepožádali o zrušení základního profesního pojištění zajišťovaného ČKA a nedoložili, že jsou pojištěni jinak.**

Povinnost sjednat si profesní pojištění vyplývá z ustanovení § 16 zákona 360/1992 Sb., o výkonu povolání architektů. Autorizovaná osoba musí být pojištěna po celou dobu výkonu profese. Doklad o pojištění musí předložit objednateli a na vyžádání prostřednictvím Kanceláře příslušnému orgánu Komory. S autorizovanými osobami, které nebudou pojištěny v rámci hromadného pojištění a nedoloží ve stanoveném termínu doklad o jiném odpovídajícím pojištění, bude v souladu s ustanovením § 3 odst 1 písm b Disciplinárního a smírčího řádu ČKA zahájeno dozorčí radou ČKA disciplinární řízení. Z důvodu ochrany klienta a veřejných zájmů bude na www.cka.cc po uplynutí lhůty splatnosti uveden seznam profesně pojištěných a nepojištěných osob.

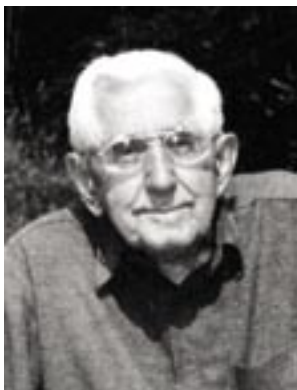
Základní profesní pojištění kryje vznik pojistné škody do výše 200 000 Kč se spoluúčastí ve výši 10 000 Kč pro jednu a všechny pojistné události vzniklé za pojistné období. Pojištění je sjednáno pro

Poznámka: V souladu s usnesením VH ČKA 2005 byla platba členského příspěvku oddělena od platby za profesní pojištění; v praxi to tedy znamená, že pojistné hrazené doposud jako součást členských příspěvků je z celkové částky vyjmuto a bude autorizovanými osobami hrazeno samostatně, a to ve stejném termínu, jako je splatnost členského příspěvku, tzn. ke dni 28. 2. 2006.

Více informací k profesnímu pojištění: viz strany 40 – 43

Útržek obou složenek slouží plátcí jako doklad pro daňové účely (jedná se o odpočitatelné náklady nezbytné pro výkon profese). V případě bezhotovostní platby vám budou kanceláři na vyžádání vystaveny samostatné doklady.

Kontakt: ČKA, Josefská 34/6, Praha 1,
Lenka Dytrychová, lenka.dytrychova@ccka.cc,
tel.: 257 535 034, 257 532 186

IN MEMORIAM ING. ARCH. JAROMÍRA SIROTKA

Ing. arch. Jaromír Sirotek zemřel dne 17. 10. 2005 ve věku 84 let.

Jaromír Sirotek byl zcela mimořádnou osobností československé a české architektury. Mimořádnou mimo jiné i proto, že realizaci architektury dokázal tak často a tak zásadně upřednostnit před realizací osobní. V největší míře to platilo o jeho působení na pozici ředitele Státního projektového ústavu obchodu, který v r. 1960 vybudoval a který se za jeho vedení stal důležitým ohniskem vzniku československé moderní architektury 60. let a svou tvorbou přiblížil naši architekturu po období stalinismu 50. let opět architektuře světové.

SPÚO s ústředím v Brně a pracovišti v Praze a Bratislavě dokázal díky Jaromíru Sirotkovi přitáhnout špičkové mladé české, moravské a slovenské architektky (např. Alena Šrámková, Zdeněk Řihák, Růžena Žertová, Ivan Matušík). Díky cílevědomému úsilí Jaromíra Sirotky, jeho způsobu vedení ústavu, způsobu práce s lidmi, jeho otevřenosti světu a obecně mimořádným lidským vlastnostem se z těchto mladých architektů staly osobnosti české a slovenské architektonické scény 60. let a SPÚO mimořádně kvalitním architektonickým pracovištěm, ve kterém vznikla řada staveb, jež patří mezi nejvýznamnější díla československé architektury 60. let (např. hotel Continental Brno, hotel Panorama Štrbské Pleso, hotel Labská bouda, hotel Patria Štrbské Pleso, Z. Řihák; obchodní středisko Slimák, obchodní dům Prior, hotel Kyjev, vše Bratislava, I. Matušík; obchodní dům Prior Pardubice, obchodní dům Prior Košice, R. Žertová; Motel Stop Praha, A. Šrámková, J. Pulkrábek; Park hotel Praha, Z. Edel, J. Lavička; Park hotel Nový Smokovec, I. Svoboda). Krom toho vysoká projekční úroveň tohoto pracoviště v 60. letech umožnila vybudovat během velmi krátké doby turistickou a komerční infrastrukturu (včetně velkoskladů) naší země v mimořádné kvalitě.

Jaromír Sirotek se narodil 20. 2. 1921 v Brně do vzdělaného prostředí učitelské rodiny. Zde také absolvoval reálné gymnázium. Na počátku okupace byl jeho otec zatčen a posléze popraven pro odbojovou činnost a Jaromír Sirotek poté totálně nasazen v Norsku. Z nucených prací za dobrodružných okolností utekl do Švédska, kde se přihlásil do československé zahraniční armády ve Velké Británii. Tam také prodělal vojenský výcvik, v němž ho zastihl konec války.

Na podzim r. 1945 se vrátil zpět do Brna, kde na Vysoké škole technické dr. Edvarda Beneše absolvoval studium architektury u prof. Bedřicha Rozehnalů, v jehož kanceláři byl po ukončení studia zaměstnán. Zde se také účastnil práce na projektech a realizacích řady známých Rozehnalových nemocnic na Moravě. Po zrušení kanceláře komunistickým režimem přešel na Vysokou školu technickou jako asistent prof. Rozehnalů. Protože prof. Rozehnal studenty přímo nekorigoval, byl to právě Sirotek, který pedagogicky vedl celé ročníky jeho studentů. Po zinscenovaném odsouzení a uvěznění prof. Bedřicha Rozehnalů Sirotek odmítl habilitaci a možnost další pedagogické kariéry, nabízenou těmi školními kádry, které stály za vyhnáním prof. Rozehnalů a prof. Fuchse z fakulty, a odešel do brněnského Stavoprojektu. Tam v soutěžním týmu vypracoval projekt občanských staveb v návrhu mezinárodní soutěže na nové satelitní město Moskvy, který získal ocenění a na základě kterého byl jmenován ředitelem zakládaného resortního projekčního ústavu Ministerstva vnitřního obchodu SPÚO.

V r. 1970 jako člen výboru Svazu architektů řídil také poslední schůzi výboru, který se jako jediný z „tvůrčích svazů“ na začátku normalizace sám nerozpustil, a na který byl proto vyvíjen velký politický tlak. Bylo zřejmé věci osobní statečnosti, že tato legendární schůze byla Sirotkem řízena tak, že výbor tomuto tlaku nepodleh a svaz musel být zrušen Husákovým Ministerstvem vnitra. Sirotek musel opustit SPÚO a až do důchodu pracoval v brněnském Chemoprojektu.

Prof. Rozehnal v hovoru s prof. Šlapetou považoval Sirotku (spolu s I. Rullerem) za svého nejlepšího studenta a prof. Ruller v rozhovoru s dr. Kudělkovou ho označil za nejvzdělanějšího architekta jeho generace. O to větší uznání budí Sirotkovo celoživotní snažení nevytvořit (si) možnosti pro zviditelnění vlastního díla, a tudíž vlastní osoby, nýbrž cílevědomá životní snaha vytvořit možnosti a prostor pro vznik kvalitní československé architektury.

Přitom vlastní Sirotkovy architektonické práce, ať návrhy či realizace, se vyznačují vysokou architektonickou kulturou (např. soutěžní návrh na objekt ČSAV, Praha, 1956, se Z. Řihákem a I. Rullerem; soutěžní projekt na náměstí Národů, Ženeva, 1957, se Z. Řihákem, I. Rullerem, V. Veselým, B. Matalem – odměna; soutěžní návrh na radnici v Torontu, 1958, se Z. Řihákem, I. Rullerem; objekt ČSAV, Brno, 1959; základní škola Štěpánov nad Svratkou, 1959; hotel Sliezszy dom, Vysoké Tatry, kol. 1965; prodejna potravin Petřkovice, 1968 atd.).

V individualistické a stále více sobecké době 20. a 21. století se jeví Sirotkovy postoje, usilování a hodnoty jako hodné mimořádného ocenění, protože bez nich by československá a česká architektura zejména 60. let nebyla taková, jakou ji z historie známe. Jaromír Sirotek přitom svou skromností, zdrženlivostí, elegancí ducha a velkorysostí nikdy svoje zásluhy nezmiňuje. Byl navržen spolkem Obecní dům Brno na udělení Pocty ČKA 2005.

Ing. arch. Petr Pelčák

PROFESNÍ UDÁLOSTI A SETKÁNÍ

Česká komora architektů se stala již potřetí jedním z hlavních organizátorů architektonické soutěže zaměřené na rodinné bydlení. Po úspěšném Úsporném domě a Betonovém domě přichází na řadu Dřevěný dům, který byl vyhlášen na konci listopadu. Na vyhlášení ideové architektonické soutěže Dřevěný dům přišlo takřka 40 účastníků, a to jak zástupců Ministerstva pro místní rozvoj, Ministerstva průmyslu, Ministerstva zemědělství a soutěžní poroty, tak i zástupců odborného a celostátního tisku.

Podařilo se navázat užší spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj při vyhlásování již 4. ročníku přehlídky realizovaných staveb pro bydlení Nový domov 2005. ČKA se stala poprvé organizátorem této Přehlídky, což se odrazilo ve dvojnásobném počtu přihlášených prací oproti předchozím letům. Přitom polovina z nich byla natolik kvalitní, že porota jen obtížně vybírala ty, které nakonec ocenila. Díky spolupráci MMR, ČKA, Národní galerie a časopisu Architekt se podařilo uspořádat výstavu všech přihlášených prací přehlídky Nový domov 2005 v pražském Veletržním paláci v prestižních prostorách internetové kavárny.

Stalo se již tradicí, že ČKA před Vánoci pravidelně pořádá setkání nejvyšších představitelů všech profesních komor. Hlavním tématem letošního setkání byla směrnice EU o svobodných povoláních.

XIII. VALNÁ HROMADA ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

Termín: 22. dubna 2006

Místo: Národní dům na Smíchově, náměstí 14. října, Praha 5

Podrobný program a podklady pro jednání budou uveřejněny v Bulletinu ČKA 1/2006, který obdržíte v souladu s Organizačním a jednacím řádem ČKA a Jednacím řádem VH ČKA v termínu do 12. dubna 2006.

DŘEVĚNÝ DŮM A MODERNÍ KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

Termín: 12. 1. 2005 v 15.00

Místo: sídlo ČKA, Oettingenský palác, Josefská 34/6, Praha 1-Malá Strana

Pořadatel: Česká komora architektů

Přednášející:

- prof. Ing. Petr Kuklík, katedra ocelových a dřevěných konstrukcí, stavební fakulta ČVUT,
- Ing. arch. Josef Smola, předseda poroty soutěže Dřevěný dům,
- Ing. Jiří Šála, expert poroty soutěže Dřevěný dům pro energetické vlastnosti staveb

Téma: Seminář má odborníkům z praxe přiblížit nejmodernější technologie při použití dřevostaveb, objasnit energetické vlastnosti dřevostaveb a ukázat hlavní rizika vyplývající z nedostatečného řešení detailů v projektové dokumentaci a stejně tak i následně při technické realizaci. Součástí semináře budou i odpovědi na otázky soutěžících k soutěžním podmínkám architektonické soutěže Dřevěný dům. Všechny otázky a odpovědi budou následně uveřejněny na www.cka.cc.

Josef Pleskot: rodinný dům Lipence

Foto: Jan Malý

SPRÁVNÍ ŘÁD

Termín: 21. 2. ve 14.00 – 16.00

Místo: ČKA, Oettingenský palác, Josefská 34/6, Praha 1-Malá Strana

Pořadatel: Česká komora architektů

Přednášející:

Mgr. Jiří Kaučský, ředitel odboru koordinace předpisů s ES, Ministerstvo vnitra, spoluautor nového správního řádu

Téma: Nový správní řád, zákon č. 500/2004 Sb., nabyt účinnosti k 1. lednu roku 2006. Zákon mění řadu zaběhnutých pravidel rovněž

při výkonu naší profese (zejména v oblasti inženýrské činnosti). Zákon by měl vést také ke změně ustanovení vnitřních předpisů ČKA, což bude jeden z úkolů pro valnou hromadu 2006. Seminář je uspořádán z iniciativy Stavovského soudu ČKA a bude zaměřen zejména na problematiku týkající se činnosti profese architekta. Nejvíce výhrad k novému správnímu řádu směřovalo z pravé části politického spektra, od ODS a krajů, pro které zejména znamená zásadní změnu ve stylu práce a přístupu k veřejnosti.

JAK PROJEKTOVAT STAVBY S PREZENTAČNÍ TECHNIKOU

Termín: 28. 3. 2006 v 16.00

Místo: sídlo ČKA, Oettingenský palác, Josefská 34/6, Praha 1-Malá Strana

Přednášející: Ondřej Sedláček, Ing. David Lesch

Téma: Těžištěm budou informace pro správné zakomponování této techniky do projektů, přičemž důraz by měl být vždy kladen na potřeby pozdějších uživatelů místností.

Více informací: viz inzerát strana 15

OCHRANA KRAJINNÉHO RÁZU

Celostátní konference s mezinárodní účastí

Termín: 23. – 24. 3. 2005

Místo: Masarykova kolej ČVUT

Pořadatel: Ústav urbanismu FA ČVUT Praha a Fakulta lesnická a environmentální ČZU za podpory ČKA

Téma: I po 13 letech platnosti zákona o ochraně krajiny a přírody se stále vyskytují nejasnosti, omyly, otevřené otázky a problémy vznikající z uplatňování § 12 v praxi. Konference má za úkol připomenout základní východiska problematiky rázu krajiny.

Konference navazuje na kolokvium Krajinný ráz – péče a ochrana a postgraduální studium Hodnocení vlivu staveb na krajinný ráz, pořádané pro pracovníky orgánů ochrany přírody Fakultou architektury ČVUT.

Přednášející: z USA, Velké Británie, Německa, Rakouska a Slovenska

Vědecký výbor konference: doc. Ing. arch. Jiří Löw, doc. Ing. Petr Sklenička, RNDr. Martin Culek, doc. Ing. arch. Ivan Vorel, Ing. arch. Roman Koucký

GALERIE JAROSLAVA FRAGNERA

Betlémské nám. 5a, Praha 1, tel.: 222 222 157,
www.gjf.cz, e-mail: gjf@gjf.cz,
otevřeno denně kromě pondělí 10.00 – 18.00 hodin

17. 1. – 26. 2. 2006: ateliér A69 – architekti

Expozice představuje průřez tvorbou ateliéru A69 – architekti, s. r. o., který působí na české scéně od roku 1994 a za jedenáct let své

A69 – Villa Park Strahov, foto Filip Šlapal

existence vytvořil mnoho úspěšných realizací různé funkce i měřítka. Mezi nejznámější patří i Sanatorium dr. Petáka ve Františkových Lázních, rekonstrukce Anglické ulice tamtéž či novostavba bytových domů Villa Park Strahov v Praze.

1. 3. – 26. 3. 2006: RIVER GARDENS 2005/06

Mezinárodní urbanistický a architektonický workshop pořádaný developerskou skupinou Real Estate Karlín Group. Výsledky workshopu přinesly ucelený plán rozvoje nezastavěného území části Rohanského ostrova, Prahy 8 a návrhy urbanistického i architektonického řešení této oblasti. Budoucí plánovaná výstavba zahrnuje přibližně 135 000 m² bytů a kancelářských prostor vysoké kvality.

31. 3. – 30. 4. 2006: KAREL HUBÁČEK A FENOMÉN JEŠTĚD

Výstava představí jednoho z nejvýznamnějších českých architektů poválečného období. Při zahájení výstavy bude Karlu Hubáčkovu udělena Pocta ČKA 2005. Výstava je připravena ve spolupráci s Českou komorou architektů a SIAL. Kurátoři výstavy: Jiří Jiroutek a Petr Kratochvíl. Podrobnosti na straně 12.

PUTOVNÍ VÝSTAVA ČKA

VI. ROČNÍKU PŘEHLÍDKY DIPLOMOVÝCH PRACÍ MLADÝCH ARCHITEKTŮ

Soutěžní práce přihlášené do VI. ročníku Přehlídky budou uveřejněny na těchto místech:

- 1. – 16. 1. 2006: Atrium FA ČVUT Praha
- 1. – 28. 2. 2006: FA VUT Brno
- 20. – 31. 3. 2006: AVU Praha
- 1. – 30. 4. 2006: FA TU Liberec
- 6. – 18. 6. 2006: Galerie Nábřeží, Praha

Virtuální galerie www.diplomy.cz uveřejňuje všechny přihlášené práce letošního ročníku a oceněné práce předchozích ročníků.

Oceněné práce VI. ročníku Přehlídky diplomových prací byly vystaveny v rámci veletrhu Olomoucké dny architektury, který se uskutečnil 3. – 5. 11. 2005.

GALERIE ARCHITEKTURY BRNO

Starobrněnská 16/18, 602 00 Brno, tel.: +420 542 212 506,
e-mail: info@ga-brno.cz, www.ga-brno.cz

LEDEN: POCTA ERNSTU WIESNEROVI

Výstava spolku Obecní dům Brno – z cyklu o meziválečných brněnských architektech. Výstava na soudobých fotografiích představí autorovy stavby tak, v jaké podobě dožily dneška. K výstavě je vydán katalog.

Ernst Wiesner: krematorium, Brno, 1928 – 1930

ÚNOR/BŘEZEN: BYDLENÍ VE MĚSTĚ

Willem Jan Neutelings, Michiel Riedijk: SFINGY – viladomy v Huizen, severní Nizozemsko, 2000 – 2003

Projekt zaznamenává současné tendence ve vývoji společnosti a jejich požadavků na bydlení, snaží se je pojmenovat a popsat, ukázat možnosti a přístupy k řešení stále tak aktuálního problému bydlení. Téma je představeno na bytových celcích z Nizozemska, Švýcarska, Rakouska, Německa, Španělska, Belgie, Francie, Řecka, Finska a ČR. Uvedení výstavy bude doprovázet vydání publikace Ing. arch. Jakuba Kynčla, Ph.D., pedagoga v rámci Ústavu obytného prostředí a volné tvorby FA VUT v Brně (vydavatel ERA).

Výstava i publikace se budou zabývat následujícími aktuálními problémy: renesance bydlení ve městě, hledání nových možností bydlení, nové vztahy a vazby, vzrůstající obliba a rozmach loftů, využití bývalých výrobních lokalit k bydlení, auta, jejich místo a fungování směrem k bytovým strukturám. Otázka, jak zvládnout automobilismus tak, aby nedestruoval urbánní prostředí a aby měřítko auta nevytlačilo měřítko člověka atd.

BKK-II: obytný komplex Sargfabrik, Vídeň, 1996

SLUŽBA PRO POŘADATELE ARCHITEKTONICKÝCH VÝSTAV A SEMINÁŘŮ

Na www.cka.cz v oddíle *ostatní informace pro architekty*, rubrika *výstavy* a rubrika *semináře* je vyvěšen **e-formulář**. Jeho vyplněním získá pořadatel architektonických výstav či seminářů bezplatnou možnost informovat autorizované architekty o názvu, pořadateli a základním tématu výstavy či semináře.

Texty se na www.cka.cz neobjeví bezprostředně, ale až po schválení. Kontakt na editora: marketa.kohout@volny.cz

POCTA ČKA 2005 BUDE UDĚLENA ING. ARCH. KARLU HUBÁČKOVÍ

Pocta ČKA bude předána při slavnostní vernisáži první souborné výstavy díla Ing. arch. Karla Hubáčka. Multimediální výstava se zaměří na nejdůležitější stavby, zejména pak na dokumentaci vzniku vysílače Ještěd, který byl jako jediná česká stavba oceněn Perretovou cenou za architekturu.

Výstava se uskuteční v prostorách Galerie Jaroslava Fragnera v Praze v termínu od 30. března do konce dubna 2006. Výstavu bude spolupořádat ČKA s Galeríí Jaroslava Fragnera v Praze ve spolupráci se SIAL. Financování výstavy a vydání katalogu bude zajištěno z těchto zdrojů: grant Nadace české architektury, příspěvek České komory architektů, ateliéru SIAL a dalších sponzorů, kteří budou v této souvislosti osloveni.

Pracovní název výstavy: Fenomén Ještěd a Karel Hubáček
Výstava bude mít dvě části:

1) Ve výstavním sále bude multimediálně představen Ještěd: videoprojekce filmů o Ještědu a jeho stavbě, faktografická fotodokumentace vzniku a historie, dálkové pohledy na Ještěd na kopci, detailní pohledy na stavbu, model z Vítkovic (2,5 m vysoký ve středu místnosti), případně menší z Veletržního paláce, části původního vybavení interiéru a nádobí (ve volném prostoru).

Hlavní kurátor: fotograf Jiří Jiroutek

Katalog: již vydaná publikace Fenomén Ještěd (autor a vydavatel Jiří Jiroutek)

2) V předsálosti bude představen výběr ostatních staveb K. Hubáčka včetně jeho několika portrétů z různých dob: předpokládá se asi 10 výstavních panelů, zdůrazněna budou ta díla, která vedle vysílače na Ještědu tvoří další vrcholy tvorby Karla Hubáčka, především koncertní síň v Teplicích (1986) a divadlo DAMU v Praze (1994–99). V závislosti na technické kvalitě podkladů budou vybrány i starší realizace, jako kino v Doksech (1967), vlastní montovaný dům K. H., technické stavby radiovysílačů a vodárenské vyrovnávací věže v Praze, včetně návrhů interiérů a zásadních nerealizovaných projektů.

Hlavní kurátor: Petr Kratochvíl

Katalog: Bude zahrnovat kratší úvodní text, životopis, soupis prací a bibliografii. V obrazové části budou stavby představené na výstavě doplněny i o další, na nichž se K. Hubáček podílel parciálně, nebo ty, jejichž fotodokumentaci z technických důvodů nelze vystavit ve velkém formátu výstavního panelu.

ZPRÁVA O NOMINACÍCH NA UDĚLENÍ POCTY ČKA 2005

Na udělení Pocty ČKA 2005 bylo nominováno 11 mimořádných osobností. Porota ve složení PhDr. Petr Kratochvíl, Ing. arch. Jiří Merger, Ing. arch. Petr Pelcák a Ing. arch. Josef Pleskot měla za úkol vybrat v souladu se statutem Pocty pouze jednu osobnost, které následně představenstvo ČKA udělí toto ocenění.

Porota zvolená představenstvem pro udělení Pocty ČKA 2005 se sešla dne 4. 10. 2005 ve 13.00. Porota jednomyslně zvolila za předsedu poroty P. Kratochvíla. Porotci obdrželi vytištěný konečný seznam nominovaných osobností včetně nominačních textů.

Abecední seznam nominovaných osobností:

- **Ing. arch. Hubáček Karel**
nominován: Ing. arch. Jakubem Ciglerem, Ing. arch. Janem Kozlem, Ing. arch. Jiřím Hakulínem, SIAL – Ing. arch. Jiří Bucek, Ing. arch. Jaromír Syrovátko, Ing. arch. Jiří Špikla
- **Ing. arch. Jiříčná Eva**
nominována Ing. arch. Jakubem Ciglerem
- **dipl. arch. Kaplický Jan**
nominován Ing. arch. Jakubem Ciglerem
- **Ing. arch. Machoninová Věra**
nominována Ing. arch. Majdou Šnajdrovou
- **prof. Ing. arch. Masák Miroslav**
nominován Ing. arch. Petrem Bílkem
- **akad. arch. Plesník Zdeněk**
nominován arch. Zdeňkem Chládkem
- **Ing. arch. Rudiš Viktor**
nominován doc. Ing. Josefem Chybíkem
- **prof. Ing. arch. Ruller Ivan**
nominován Ing. arch. Janem Kozlem
- **Ing. arch. Sirotek Jaromír**
nominován spolkem Obecní dům Brno, k nominaci se připojila i Alena Šrámková
- **prof. Ing. arch. akad. arch. Šrámková Alena**
nominována arch. Janem Kozlem

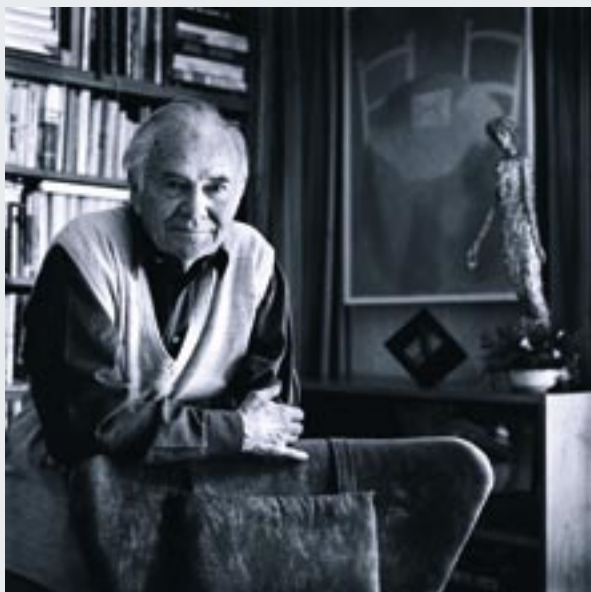
Po zvážení všech návrhů se komise usnesla rozhodnout o udělení pocty mezi dvěma kandidáty: doc. Ing. arch. Karlem Hubáčkem, Dr. h. c., a Ing. arch. Jaromírem Sirotkem, a to z těchto důvodů:

Doc. Ing. arch. Karel Hubáček je architektem, který svou tvorbou, osobním i pedagogickým působením snad nejvýrazněji ovlivnil českou architekturu 2. poloviny 20. století. Jeho televizní vysílač a hotel na Ještědu, za který obdržel v r. 1969 cenu Augusta Perreta UIA, jako jedna z mála českých poválečných staveb vzbudil respekt i v zahraničí a stejně tak jeho další stavby, jejichž byl autorem či spoluautorem (např. obchodní dům Ještěd, koncertní síň v Teplicích), patřily v době omezených možností k dílům mimořádným. Svou energii a invenci prokázal i v polistopadové realizaci divadla DAMU v Praze. Jeho osobní prestiž a svobodná tvůrčí atmosféra, kterou udržoval v ateliéru SIAL a jeho Školce, sem od 70. let přitahovaly několik generací mladších architektů, kteří dnes patří ke špičce domácí architektury a hlásí se k němu jako k morální autoritě a ke svému učiteli.

Ing. arch. Jaromír Sirotek je mimořádnou osobností české architektury nejen svými zásluhami o její rozvoj, ale i pevnými morálními postoji, které prokazoval i v 50. a 60. letech. Jako asistent prof. Rozehnal na VUT Brno opustil školu na protest proti jeho uvěznění, v r. 1970 jako člen posledního svobodně zvoleného výboru Svazu architektů odmítl v době nástupu „normalizace“ jeho rozpuštění. Ve Státním projektovém ústavu obchodu, který r. 1960 založil a do r. 1970 řídil, mohla díky jeho porozumění vzniknout řada pozoruhodných staveb mladších architektů, jimž poskytoval tvůrčí prostor. Tuto pomoc ostatním vždy upřednostňoval před realizací osobní. I pro jeho skromnost proto jsou jeho vlastní díla – např. hotel Sliezský dom v Tatrách – méně známá. Právě proto by jejich autor, který se příštího roku dožívá 85 let, měl být připomenut. Porota při dalším hlasování rozhodla poměrem hlasů 3:1 navrhnout představenstvu ČKA doc. Ing. arch. Karla Hubáčka na udělení Pocty ČKA 2005.

Závěr: Doporučení poroty potvrdilo představenstvo ČKA na svém zasedání dne 11. 10. 2005. Současně představenstvo schválilo návrh, aby k příležitosti předání Pocty ČKA byla Komorou uspořádána výstava s tím, že podrobnosti budou postupně upřesňovány.

Připravili Markéta Kohoutová a Petr Kratochvíl

a Komerční banky (1992–94) v Liberci – nebo jako spolupracovník svých kolegů: na projektu obchodního střediska Ještěd v Liberci (1968–71, hl. autor M. Masák) nebo při dokončení divadla Husa na provázku v Brně (1985–93, hl. autor V. Králíček).

Karel Hubáček, muž jiskřivého ducha a širokého kulturního rozhledu, vynikal vždy invenčností svých návrhů a neústupností při prosazování skutečné architektury i v dobách, které jí vůbec nepřály. I díky tomu tvorba ateliéru SIAL svým ohlasem přesáhla české hranice a jako jedna z mála byla i v 70. a 80. letech často publikována v zahraničních prestižních časopisech. Jeho osobní renomé i příklad Ještědu k němu do Liberce přitahovaly řadu mladých architektů, kterým ve svém ateliéru poskytoval mimořádné svobodné a inspirativní prostředí.

V tzv. Školce SIAL, již spolu s M. Masákem založil v r. 1969, vychoval několik generací architektů, kteří později významně zasáhli do vývoje české architektury nebo se uplatnili v zahraničí. Ve výchovném působení pokračoval i po r. 1989 na nově založené Fakultě architektury v Liberci. Za svou tvorbu Karel Hubáček obdržel – vedle již zmíněných cen – i cenu Obce architektů za celoživotní dílo, Herderovu cenu a čestný doktorát ČVUT. Oceněním je jisté i to, že stavba na Ještědu byla v několika anketách vyhlášena českou stavbou 20. století.

Doc. Ing. arch. Karel Hubáček, Dr. h. c.

Architekt Karel Hubáček je mimořádnou osobností české architektury 20. století. Narodil se 23. 2. 1924 v Praze. V Praze vystudoval i Fakultu architektury a pozemního stavitelství ČVUT (1945–49). Svou profesní dráhou je však spojen s Libercem, kam v roce 1951 nastoupil do tehdejšího Stavoprojektu a kde dodnes žije. Po řadě raných projektů výrobních závodů, škol, obytných souborů a dalších staveb, mezi nimiž zaujme především budova kina v Doksech (1958–64, s V. Boháčem a V. Kolářem), získal mezinárodní věhlas svým návrhem televizního vysílače na Ještědu (1963–71, spolu se Z. Zachařem a Z. Patrmanem). Ještěd před jeho dokončením za něj v r. 1969 obdržel Perretovu cenu Mezinárodní unie architektů (UIA). Stavba, jež zahrnuje i hotel s restaurací, vyniká originálním technickým řešením, které reagovalo na extrémní povětrnostní podmínky místa i na specifické požadavky vysílacích zařízení. Její elegantní aerodynamický tvar, plynule navazující na siluetu horského vrchu, však byl zároveň citlivou odpovědí na charakter krajiny. Jako nová dominanta kraje se stavba záhy stala jeho symbolem.

Hubáčkova úzká spolupráce s vynikajícími konstruktéry byla určující pro práci ateliéru SIAL, který v r. 1969 spolu s dalšími architekty založil a sám vedl. (Po zrušení v 70. letech byl znovu obnoven v r. 1990, nakrátko opět pod jeho vedením.) Konstrukčně vynalézavé jsou i Hubáčkovy další vysílače, které v 70. letech postavil v Súdánu a v Jemenu, i vyrovnávací vodárenská věž v Praze na Dívčích hradech (1972–77) či meteorologická věž v Praze-Libuši (1973–79, obojí se Z. Patrmanem). Za druhý vrchol Hubáčkovy tvorby je však třeba považovat budovu s koncertní síní v Teplicích (1977–86, kolonáda O. Binar), záměrně jednoduše působící stavbu, čerpající zejména ve ztvárnění interiéru podněty tentokrát z požadavků na akustiku. I tato realizace získala mezinárodní ocenění: Grand Prix bienále Interarch v Sofii v r. 1989. Kulturnímu poslání slouží i jeho poslední realizace – dostavba a rekonstrukce budovy DAMU v Praze (1996–99, s J. Hakulínem).

Vedle těchto klíčových děl je autorem řady dalších realizací jako jejich hlavní autor – např. Malé scény divadla F. X. Šaldy (1986–89)

BURZA PRÁCE ČKA NA WWW.CKA.CC

Burza práce je bezplatná služba pro architekty i investory. Vybrané aktuální inzeráty jsou bezplatně uveřejňovány v Bulletinu ČKA. V případě potřeby uveřejnit inzerát ve větším rozsahu kontaktujte, prosím, Kancelář ČKA na e-mail info@cka.cc, kde s vámi domluví podmínky.

NABÍDKA PRÁCE

Ateliér Grido, Praha 3, hledá šikovného architekta, praxe a ŘP výhodou, znalost AutoCADu nutná. Nástup možný ihned. Nabízíme zajímavé podmínky i projekty.

Kontakt: Eva Novotná, novotna@grido.cz

Architektonický ateliér K2 hledá absolventa – architekta se zájmem o obor.

Kontakt: atelier k2, tel.: 261 222 339, 603 859 332, atelierk2@volny.cz

Architektonický ateliér ADR hledá spolupracovníky na pozici architekt senior a junior. Podmínkou znalost AutoCADu, Architectural Desktop, anglický jazyk, Microsoft Office. Výhodou znalost dalšího světového jazyka, Corel, Photoshop, 3D studio. U pozice architekt senior podmínkou praxe. V případě zájmu prosíme o zaslání CV na níže uvedený e-mail.

Kontakt: Věra Mikysková, vera.mikyskova@adr.cz

Architektonický ateliér v Praze 2 hledá architekta, architektku s dobrou znalostí CADu. Vlastní ŽL podmínkou.

Kontakt: akad. arch. Petr Růžička, a.a.r@volny.cz

Autorizovaný architekt hledá architekta do trvalého pracovního poměru.

Kontakt: Ing. arch. Petr Hájek, tel.: 296 781 636, 777 208 312, petr.hajek@c-box.cz, www.atelierhajek.com

Architektonický ateliér v centru Prahy hledá studenty nebo absolventy FA nebo FSV pro dlouhodobější spolupráci i na částečný úvazek. ArchiCAD podmínkou. Nabízíme práci na zajímavých projektech.

Kontakt: EN BLOC, enbloc@seznam.cz

Architekt / malá architektonická kancelář se sídlem v Praze na Vinohradech hledá studenta architektury (od IV. ročníku) se znalostí AutoCADu 3D, s dobrým grafickým projevem a znalostmi, s časovou flexibilitou.

Kontakt: tel.: 736 456 937, petrkoc@razdva.cz

Architektonický ateliér v centru Prahy přijme ihned architekta/architektku se zájmem o obor a ochotou učit se nové věci. Požadujeme dobrou znalost AutoCADu ve 2D. Nabídku se stručným CV a výběrem z portfolia prací zašlete na e-mailovou adresu.

Kontakt: tel.: 602 940 523, 296 303 030 (paní Jindřichová), arch.a@volny.cz, www.arch.cz/archa

ARCHITEKTURA A BETON

www.earchitekt.cz/beton

na beton dobré čtení

téma zima 05 | 06
ARCHITEKTURA
A BETON

e-ARCHITEKT
www.earchitekt.cz

Zajímavé příklady realizací staveb

| stavba | bytové stavby
administrativní stavby
inženýrská díla
průmyslové stavby

Historie užití betonu

| teorie | jako stavebního materiálu
jako konstrukčního materiálu

Vlastnosti betonových konstrukcí

| praxe | fyzikální
chemické
tepelné technické vlastnosti

Beton jako konstrukční materiál

| praxe | uplatnění konstrukcí
z architektonického hlediska
druhy betonových konstrukcí

Uplatnění betonu z hlediska vizuálního

| praxe | pohledový beton
průsvitný beton

Problematika realizace bet. konstrukcí

| praxe | prefabrikovaný beton
monolitický beton
druhy betonů a jejich použití

Odborný garant:

BETON
TECHNOLOGIE • MATERIÁLY • STAVBY

JOSEF SMOLA: MÝTY ODNESE ČAS, DŘEVOSTAVBY ZŮSTANOU

Josef Smola se ve své praxi zaměřuje na projektování dřevostaveb. Byl zvolen předsedou poroty architektonické soutěže Dřevěný dům, která by měla přinést zajímavé návrhy a zvýšit prestiž dřeva jako neprávem opomíjeného stavebního materiálu. Zatímco v ostatních vyspělých zemích se dřevostavby podílejí na celkovém stavebnictví zhruba 15 %, u nás je to jen 1 %.

Foto: archiv autora

Jaký argument pro hojnější využití dřeva a dřevěných komponentů byste doporučoval použít těm svým kolegům, kteří u investorů a developerů narážejí na tvrdošíjně odmítání?

Velmi výstižně to opsal kolega Pavel Kubů: „Žádný jiný materiál nemá takové vlastnosti jako strom. Pokud žije, dává nám více kyslíku, než sám spotřebuje. Když je pokácen, slouží na stavbách. A poté, co jej přestaneme potřebovat, jednoduše zmizí.“ Přesto přetrvává kolem jeho trvanlivosti, stárnutí, odolnosti před ohněm a tak dále řada mýtů. Proto by má základní rada zněla: Nenaslouchejte mýtům.

Je dřevo vhodné skutečně pro všechny typy staveb? Ačkoliv jsou známy jeho pohodové vlastnosti, jak vyhoví požadavkům například na klimatizaci, na vlhkost či na tepelnou stabilitu u moderních kancelářských a obchodních center?

Osobně považuji za jediný problém tuzemské požární normy. Klimatizaci nikoliv. V zahraničí, konkrétně ve Spojených státech, vidíme, že je trendem zbavovat se jí, neboť přispívá k syndromu nemocných budov. Ať už jde o kancelářské objekty nebo hypermarkety. Každý podobný systém, jakým je klimatizace, vyžaduje velmi náročnou údržbu, která je neslučitelná se základní premisou podobných zařízení – ušetřit i na provozu.

Samozřejmě že ústup klimatizace jde ruku v ruce s jinou technologií – systémem teplovzdušného vytápění a větrání, kombinovaným se schopností redistribuovat energii získanou na jižní straně fasády na severní část. A opačně, využít severní pro ochlazování jižní. V orientaci východ – západ to platí obdobně. Zajímavá je špičková technologie stará dva tři roky, kdy jsou topná nebo chladivá média zabudována ve stropě.

Víte, přijde mi, že zájem o dřevo přichází v takových vlnách – obvykle po výstavách nebo po otištění zajímavých profilů v odborných časopisech. Je však dřevo tradičním a konstantním stavebním materiálem v Česku?

To je možná ten úplně největší mýtus. Ale nedivím se, že to slyším, je to poměrně častá úvaha. A také pěkně nebezpečná – ve Velké Británii, kde je asi 20 % novostaveb ze dřeva, v půlce 70. let minulého století zazněl podobný nonsens v hlavním vysílacím čase v televizi a následně významně opadl zájem veřejnosti o dřevo jako stavební materiál. Dřevo přirozeně je tradičním stavebním materiálem. A kdo tvrdí opak, nezná historii architektury v Česku. Uznávám, že i v Česku existují typologicky některé stavby, které nebude výhodné stavět ze dřeva. Avšak zahraniční příklady jednoznačně potvrzují, že dřevo je vhodný materiál pro všechny typy a druhy staveb. Dřevostavby ob stojí v krutých klimatických podmínkách, osvědčují se v seizmicky aktivních oblastech, ve Švýcarsku se běžně stavějí mosty na značná rozpětí z masivních dřevěných nebo lepených profilů a asfaltové vozovky jsou lité na trny vyčnívající z dřevěných částí. O továrních halách nebo plaveckých bazénech ani nemluvě.

Uvedl jste příklad inženýrských staveb – mám tomu rozumět tak, že si dřevo začalo definitivně rozumět i s litým betonem?

Bezpochyby. Je nicméně pravda, že impuls musel vzejít od výrobců. Nedávno jsem se vrátil z exkurze po okolí Bregensu, kde je několik malých rodinných firem zabývajících se spřaženými konstrukcemi. Pokud kritici dřevostavbám nejčastěji vyčítají statiku, akustiku a požár, spřažené konstrukce dostatečně řeší poslední dvě jmenované – buď to funguje na bázi rovných desek spřažených trny a ocelovými dráty, na které je nabetována vrstva, anebo jde o takzvaný sponkovaný systém vylitý betonem, rozšířený v Rakousku. Jde jistě o zajímavou konstrukci hlavně pro vícepodlažní objekty.

Už jste zmínil některé fyzikální vlastnosti dřeva. Lze však jeho přednosti vyčíslit například v porovnání s kamenem, cihlou či kovem? Často slyšíme, že dřevěné stavby jsou ekologické proto, že jsou levné.

Další mýtus. Tentokrát však cena dřevostaveb napadá na vrub nevědomosti, i když také, ale na vrub málo rozvinutého trhu, kde nefungují standardní tržní pravidla. Nejspíš je to přirozený vývoj, protože třeba Rakušané nebo Švýcaři moderním dřevostavbám přivýkali několik desítek let. Osobně nevidím důvod, proč by se měly dřevostavby cenově podbízet. Laciná dřevěná stavba může napáchat více škody než užítku. S výjimkou roubenek a srubů, které často nesplňují požadavky závazné normy tepelné ochrany budov, mají moderní dřevostavby zásadní přednost: šetří místo. V jedné tloušťce stěny jsou u nich integrovány složky statická a tepelně-izolační. Investor tak získává subtilnější konstrukci při výrazně lepším tepelném výkonu. Zatímco u klasické, silikátové báze je izolace připevňována k nosné zděné stěně, široké minimálně 200 mm. Například na půdorysu 144 metrů čtverečních prostou výměnou zděné konstrukce za dřevo vyšetří stavebník celou jednu místnost, přibližně 12 čtverečních metrů.

Z vaší předchozí odpovědi jsem pochopil, že relativně nižší cena není tou hlavní motivací pro užití dřeva. Ale když už jste zmínil Rakousko, nemohu si odpustit poznámku ohledně dotačních titulů, které se tam k dřevostavbám váží...

Jistě, úspora 12 čtverečních metrů a x tisíc korun ročně za energie jsou v Česku stále slabým argumentem. Vstupní investice jsou pádnější, přitom nemusí jít jen o přímé státní dotace a granty. Stavebníkům pomáhají odpočty DPH, mladým lidem zase výhodnější úročení hypoték. Jaký je to paradox, že ty samé bankovní ústavy

Foto: archiv

Moderní dřevostavba rodinného domu v Lipanech u Prahy je dílem mezinárodní spolupráce. Spodní stavbu z betonových tvárnic postavila slovenská firma, vrchní stavba z dřevěných kompletizovaných panelů byla dodávkou rakouské firmy na klíč. Autorem je rakouský architekt Helmut Dietrich. Stavba započala v dubnu a kolaudována byla v prosinci 2005. Vrchní stavba byla přepravena z Rakouska na dvou kamionech, opoložkové panely byly seskládány na kamion podle pořadí montáže (obr. vlevo nahoře). Montáž dřevostavby proběhla v několika dnech s použitím těžkého jeřábu, rakouský tým byl vybaven perfektním ručním nářadím (obr. vpravo nahoře). Fasádu tvoří předvšeňené laťování z tříděných modřinových profilů bez povrchové úpravy (obr. vlevo dole). Dům po dokončení (obr. vpravo dole).

v Rakousku nebo v Německu zvýhodňují klienty stavějící ze dřeva, zatímco zde je jim to úplně jedno. Vlastně ještě hůř – kvůli dřevostavbám snižují vaši bonitu a argumentují, že váš dům má třeba o dvacet let kratší životnost... Zajímalo by mě, jak se představitelé takových bank vyrovnávají s faktem, že i pojišťovací společnosti aktivní například v Německu dřevostavby zvýhodňují.

Podívejme se na další mýtus – tvarové variování dřeva. Předpokládám, že neděláte rozdíl mezi možnostmi dřevěných konstrukcí a tím, jakou tvarovou škálu nabízejí formy pro litý beton.

Nedělám, a ani nemohu dělat. Bienále architektury v Benátkách 2004 ukázalo, že světová architektura jednoznačně kráčí cestou organických tvarů. A významná část prezentovaných projektů byla na bázi dřeva! Dřevo se v tvarování vyrovná betonu, jakkoliv vždy záleží na ekonomických či energetických kritériích. Důkazem, že ze dřeva lze vytvořit takřka cokoli, je hexagonální střešní konstrukce z lepených prvků Pompidouova centra v Métách od Shigerua Bana a Jeana de Gastines, plná zborcených ploch. Anebo kulturní centrum Jeana-Marie Tjibaoua v Nové Kaledonii od Renza Piana – to jsou tvary domorodých obydlí převyprávěné hi-technologie a za využití dřeva. Nádhera. Krom toho to ukazuje, že ve výjimečných stavbách se výtvarná stránka vždy snoubí s technickou.

V souvislosti s dřevostavbami jsou často zmiňovány konstrukční principy profilu 2 x 4 palce (40 x 140 milimetrů, po ohoblování 38 na 138 milimetrů), respektive baloon framing. Můžete prosím uvést další elementární konstrukční prvky?

Začnu nejprve jednou zásadou – vždy je potřeba využívat prvky hoblované a se sraženou hranou. Násobně se tím zvyšuje odolnost

proti požáru. Je to jedna z podstatných zásad takzvané konstrukční ochrany dřeva, která má vždy přednost před chemickou ochranou.

V zásadě u nás existují tři elementární typy dřevostaveb. Prvním jsou roubenky, které se však velmi složitě vypořádávají s požadavky na tepelnou ochranu budov. Další dva rámové systémy se rozlišují podle místa realizace – buď přímo na stavbě, nebo ve výrobě. Na stavbě jde o baloon framing, pro který dosud nemáme odborný český výraz, ve výrobě o stavebnice z dřevěných panelů. Přirozeně existuje více možností. Kupříkladu ve Spindlerově Mlýně již stojí dům z masivních třívrstevných panelů. Pro zájemce doporučuji knihu, kde je názorně rozkreslena a následně zdokumentována realizace asi jedenácti základních typů globálně rozšířených typů konstrukcí dřevostaveb. Nejde jen o masivy – uvedeny jsou i špičkové výrobky na bázi aglomerovaného dřeva.

Současná vlna minimalistické architektury ve zvýšené míře vrací do hry dřevo a výrobky z něj jako konstrukční i dekorativní materiál. Souhlasíte s tímto názorem?

Nechci se pouštět do teoretických rozprav. Ale budiž. V mnohých soudobých realizacích je dřevo navrhováno do prostředí, kde obstat nemůže. Základní premisou je, že v prostoru se dřevem se musí cítit dobře nejen člověk, ale i samo dřevo v konstrukci. A na to se často zapomíná. Minimalismus v Česku například pracuje s aglomerovanými obklady, které se jen málokdy mohou prokázat certifikátem pro užití na fasádě. A dále – z konstrukčně-technologického hlediska – velmi často dochází ke kopírování výstavních objektů ze zahraničních barevných časopisů. To prostě nejde, nejde bezmyšlenkovitě zasadit okno do lince fasády. Záběry simulačním programem termovize jednoznačně ukazují, že takové sklady nevyhovují platným předpi-

sům. Důsledkem je někdy rosení, kondenzace nebo zatékání a tvorba plísní. A to by si žádná autorizovaná osoba neměla dovolit. Řešit se to dá teplým límcem kolem okna, technologicky velmi náročným na dílenské zpracování, který ovšem jednak něco stojí, a pak vybočuje z konceptu finančně dostupného minimalismu.

Je o vás známo, že si vedete evidenci dalších častých prohřešků v realizaci dřevostaveb...

Nevím, jestli evidenci, to snad je silné slovo, ale chyby projektantů by na objemný spis bohužel vydaly. Není nad to se z i vlastních omylů poučit, využívám těchto podkladů při přednáškách. K obvyklým přehmatům patří, že nebyvají ošetřeny řezné hrany, zejména u nehomogenních obkladových, nasákových materiálů. A dále je to otázka umožnění dilatace v místě kotvení na podkladním roštu, kdy se nepočítá s tím, že živý materiál jako dřevo zkrátka na fasádě pracuje. Potom se zapomíná, že deskový obklad by měl být vždy oddělen od pláště odvětrávanou mezerou důsledně chráněnou před hmyzem – další z principů konstrukční ochrany dřeva. Platí pravidlo, že difúzní odpor vrstev u skládaných pláštů by měl směřem k exteriéru klesat.

Možná i to měl na mysli klient jedné dřevostavby, když jeden z jejich nemnoha nedostatků popsal: „Když dlouho mrzne, tak se mezi sádrokartonem na zdi a na stropě objevuje dvoumilimetrová štěrbinna.“ Jaké jsou jiné nejčastější projevy dilatace dřeva v interiéru?

Právě praskání sádrokartonu je zcela běžný projev, na který by měl architekt klienta vždy upozornit. Ti slušnější dodavatelé dávají obvykle do smlouvy, že po dvou letech stavbu projdou a poškozené desky buď nahradí, anebo praskliny řádně vytmelí. Je proto třeba počítat s tím, že stavba na bázi masivních konstrukčních profilů je živým organismem, který – a už jsem to zmiňoval – reaguje na vlhkost a teplotní režim.

Je použití nejrůznějších importovaných vzácných dřev z ořechů a dalších druhů stromů v korelaci se snahou tzv. udržitelné architektury? Anebo s ekologickou stopou, jejíž princip – velmi stručně řečeno – spočívá v užití materiálů, které jsou příslušné místu vzniku stavby?

Pokud bych měl hledat oporu v legislativě, zdejších architektům a stavebníkům by měla stačit kvalita dřeva S I. vlhkost do 18 %, již odpovídá smrkové řezivo. Ohoblované profily tříděné bez černých míst nebo zbytků kůry. Co se týče exteriéru, doporučuji používat dřevo s takzvanými fungicidními vlastnostmi, kdy dochází díky složení silic v pryskyřici k odpuzování hmyzu a plísní. Ze zdejších materiálů je to zejména modřín, z importů potom například červený cedr.

U exotických dřevin by byla na prvním místě otázka, zda jde o dřevo z plantáží. Bohužel stále časté jsou importy z deštných pralesů. Například většina výrobců dřevoštěpkových desek běžně garantuje, že jde o dřevo z evropských borovicových plantáží. Jsem přesvědčen, že v Česku je přebytek kvalitního dřeva. To, že pily nedokáží včas dodat profily, které momentálně stavba potřebuje, je jiná otázka.

Zrovna dřevoštěpkovým deskám vy přisuzujete velkou budoucnost i v českém prostředí...

Ano. A nedávno zahájená výroba tohoto komponentu v továrně za 2,6 miliardy Kč poblíž Jihlavy jen naznačuje, že zdejší trh se stane významným odbytištěm. Obsah fenylu v lepidlech těchto desek je nižší než v přirozeném přírodním pozadí. Jde tedy o plně ekologický výrobek s vynikajícími mechanickými vlastnostmi. Desky podle původního amerického patentu z 50. let minulého století jsou ostatně nejrozšířenějším konstrukčním materiálem v oboru moderních dřevostaveb.

Jaký je v českých realizacích poměr užití surové dřevě – štěpky, dřevotřísky a další prefabrikáty?

Běžný rodinný dům vystavěný ve fošinkovém rámovém systému obsahuje z objemu dodaných materiálů jen 13 % masivního dřeva. Správným názvem je proto byly termostavby, neboť největší objem tvoří tepelná izolace.

Architekt Edward Mazria nedávno zveřejnil studii, podle které architekti špatným výběrem materiálů a konstrukčními chybami odpovídají za 46 % celkové produkce CO₂ v atmosféře. Může užití dřeva v architektuře snížit emise skleníkových plynů?

Jednoznačně, ale ta otázka má dvě roviny. Jednu tvoří produkce emisí svázaná se stavebním materiálem a stavbou v celém jeho životním cyklu – od výroby až po recyklaci. V tomto ohledu dřevo nemá konkurenci. Pokud jde o oxid uhličitý, jeho bilance jako u jediného stavebního materiálu je pasivní. Pálená cihla je na tom hůře, úplně hrozně pak hliník nebo ocel. Druhou rovinou jsou tepelné ztráty. A i zde dřevo, které má jen čtyřikrát horší izolační vlastnosti než polystyren nebo minerální vlna, skvěle obstojí.

Stará Evropa si to uvědomila, proto už vylučuje materiály s výraznou ekologickou stopou. Například: místo plastových parozábran na vnitřní straně opláštění se používají dřevoštěpkové desky, které jsou mnohem lépe kontrolovatelné, jsou prakticky vodovzdorné a ekologické. U izolací pak minerální vlnu začíná vytlačovat certifikovaná dřevitá vlna tmelená škrobem, která se vkládá do panelů. A v případě vnějších větrových fólií, jež brání izolaci před provlhnutím, nastupují pro vodní páru prostupné difúzní dřevovláknité desky.

Jak rychle se vyvíjejí technologie úpravy dřeva a prefabrikátů?

Vývoj je skoro stejně rychlý jako u počítačů. Například u fasád z deskových materiálů vznikla v poslední době lepidla, která přenesou teplotní dilataci. Pláště se tedy jednoduše lepí, protože zaručují vysokou pružnost styku i za mrazu. A to je jen jedna novinka z tisíce dalších. Všem zájemcům bych doporučoval například německý časopis Detail, který dřevostavbám a jejich konstrukčním detailům věnuje ročně jedno dvě čísla.

Děkuji za rozhovor.

Jiří Hlinka, šéfredaktor elektronického deníku www.stavebni-forum.cz

Markéta Cajthamlová: rodinný dům v Říčanech u Prahy

Foto: Pavel Stecha

VÝSLEDKY HOSPODAŘENÍ ZA 1. – 3. ČTVRTLETÍ 2005

Celkové výnosy za toto období činí 82,66 % a celkové náklady 56,15 % vzhledem k navrženému rozpočtu na rok 2005.

Rozpočet České komory architektů na rok 2005 projednalo představenstvo na II. řádném zasedání dne 8. února 2005 a jako takový byl, v souladu s ustanovením § 25 odst. 4 písm. i) zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, a rovněž tak v souladu s ustanovením § 4 Organizačního, jednacího a volebního řádu ČKA, doporučen ke schválení valné hromadě dne 30. dubna 2005.

XII. valná hromada České komory architektů projednala a schválila dne 30. dubna 2005 v Praze podle ustanovení § 4a odst. 4 OJVŘ rozpočet na rok 2005 jako vyrovnaný:

- v celkové výši výnosů **17 590 000 Kč,**
- v celkové výši nákladů **17 590 000 Kč.**

VÝNOSY ČKA ZA 1. – 3. ČTVRTLETÍ 2005

Celkové výnosy k 30. 9. 2005 činí 14 539 924 Kč, což představuje 82,66 % vzhledem k celkovému rozpočtu ČKA na rok 2005.

S účinností od 1. února 2005 se Česká komora architektů, podle příslušných ustanovení zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, stala plátcem daně z přidané hodnoty (DPH). Do základní rozpočtové skladby a základních rozpočtových kapitol (středisek) byla tedy nově zařazena kapitola Hospodářská činnost, ve které se účtuje o nákladech a výnosech, které podléhají účtování DPH na vstupu a výstupu.

VÝVOJ VÝNOSŮ OBDOBÍ 1. – 3. ČTVRTLETÍ 2002 – 2005

Období	k 3. čtvrtletí 2002	k 3. čtvrtletí 2003	k 3. čtvrtletí 2004	k 3. čtvrtletí 2005
Výnosy	13 470 244	14 192 833	13 396 404	14 539 924

Výnosy ČKA 2005 jsou nově strukturovány do pěti základních položek:

1. VÝNOS Z ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ

K 30. 9. 2005 představuje **12 674 385 Kč**, tzn. celkem **83,94 %** vzhledem k navrženému rozpočtu na rok 2005. Vysoké procento plnění vyplývá ze stanoveného termínu splatnosti členských příspěvků autorizovaných osob k 28. 2. běžného roku.

2. TRŽBY VLASTNÍ

K 30. 9. 2005 představují tyto výnosy celkem **1 576 846 Kč**, tzn. celkem **95,86 %** vzhledem k navrženému rozpočtu na rok 2005.

3. TRŽBY Z PRODEJE MAJETKU

K 30. 9. 2005 nebyl realizován žádný prodej majetku ČKA.

4. OSTATNÍ VÝNOSY

Ostatní výnosy k 30. 9. 2005 činí celkem **288 693 Kč**, tzn. celkem **34,57 %** vzhledem k navrženému rozpočtu na rok 2005.

5. HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST

V této rozpočtové kapitole se účtuje na straně nákladů i výnosů o poskytovaném i nakupovaném zboží a službách, podléhající zúčtování DPH. V této souvislosti Kancelář Komory upravila ceny veškerého prodáváného zboží a poskytovaných služeb. V rámci navrženého rozpočtu na rok 2005 nebylo s touto rozpočtovou kapitolou kalkulováno.

Výnosy této kapitoly za 1. – 3. čtvrtletí 2005 jsou představovány finančními prostředky ve výši **1 574 546 Kč**.

Přímá spolupráce ČKA s vyhlášovatelí architektonických soutěží

V souvislosti s politikou Komory od poloviny letošního roku Komora prostřednictvím Kanceláře aktivně spolupracuje s vyhlášovatelí architektonických/urbanistických soutěží, tzn. že vyhlášovatelům nabízí činnost při komplexním zajištění průběhu soutěží, kterou přímo vykonává. Jedná se o poskytování služeb, které jsou prováděny v rámci střediska Hospodářská činnost a podléhají zúčtování DPH. Pro účetní oddělení této specifické a odborné činnosti byla vytvořena rozpočtová kapitola (středisko) 501.

NÁKLADY ČKA ZA 1. – 3. ČTVRTLETÍ 2005

Náklady ČKA za 1. – 3. čtvrtletí 2005 dosáhly celkové výše 9 877 281 Kč, tj. 56,15 % vzhledem k navrženému rozpočtu na rok 2005. Rovněž souhrnná tabulka nákladů vykazuje novou rozpočtovou kapitolu Hospodářská činnost. Hospodaření Komory je k 30. 9. 2005 poměrně vyrovnané a odpovídá srovnatelným obdobím let předchozích.

VÝVOJ NÁKLADŮ OBDOBÍ 1. – 3. ČTVRTLETÍ 2002 – 2005

Období	k 3. čtvrtletí 2002	k 3. čtvrtletí 2003	k 3. čtvrtletí 2004	k 3. čtvrtletí 2005
Náklady	9 372 287	9 187 964	10 870 803	9 877 281

1. ČINNOST SAMOSPRAVNÍCH ORGÁNŮ ČKA

Celkové náklady na činnost a provoz všech samosprávních orgánů dosáhly k 30. 9. 2005 výše **2 263 227 Kč**, což představuje **65,32 %** vzhledem k rozpočtu na rok 2005.

- **valná hromada ČKA** **celkem 386 161 Kč**
85,81 % rozpočtu

V období od 1. 1. do 30. 9. 2005 byly čerpány finanční prostředky spojené s konáním valné hromady České komory architektů 2005.

- **představenstvo ČKA** **celkem 338 145 Kč**
60,38 % rozpočtu

V období od 1. 1. do 30. 9. 2005 zasedalo představenstvo ČKA celkem 13x (12x řádné a jednou mimořádné zasedání). Náklady tvoří náhrady ztráty času za činnost, za cestu, cestovné, náklady na reprezentaci (= občerstvení). V souladu s organizační a účetní strukturou je ve středisku účtováno o shodných nákladech jako v minulých letech. **Průměrné náklady** na jedno zasedání (bez ohledu na počet přítomných členů samosprávních orgánů) činí **26 011 Kč**.

- **předseda** **celkem 50 199 Kč**
33,47 % rozpočtu

V této rozpočtové kapitole je účtováno o nákladech spojených s funkcí předsedy ČKA: náhrady ztráty času za činnost, náhrady ztráty času za cestovné, náklady na reprezentaci, cestovné, odpisy DIM.

- **dozorčí rada ČKA** **celkem 428 057 Kč**
60,29 % rozpočtu

V období od 1. 1. do 30. 9. 2005 zasedala dozorčí rada ČKA celkem 17x na řádných zasedáních. Náklady tvoří náhrady ztráty času za činnost, za cestu, cestovné, náklady na reprezentaci (= občerstvení) a právní služby (JUDr. L. Vaňous). **Průměrné náklady** na jedno zasedání (bez ohledu na počet přítomných členů samosprávních orgánů) činí celkem **25 180 Kč**.

■ **Stavovský soud ČKA** celkem **305 329 Kč**
76,33 % rozpočtu

V období od 1. 1. do 30. 9. 2005 zasedal Stavovský soud celkem 37x, z toho pět zasedání bylo společných. Náklady tvoří náhrady ztráty času za činnost, za cestu, cestovné, náklady na reprezentaci (= občerstvení) a právní služby (Advokátní kancelář Kadlec & Stránská). **Průměrné náklady** na jedno zasedání (bez ohledu na počet přítomných členů samosprávních orgánů) činí **8252 Kč**.

■ **autorizační rada ČKA** celkem **22 320 Kč**
49,60 % rozpočtu

V období od 1. 1. do 30. 9. 2005 zasedala autorizační rada 3x. Náklady tvoří náhrady ztráty času za činnost, za cestu, cestovné. **Průměrné náklady** na jedno zasedání (bez ohledu na počet přítomných členů samosprávních orgánů) jsou **7440 Kč**.

■ **zkušební komise ČKA** celkem **186 666 Kč**
69,14 % rozpočtu

V období od 1. 1. do 30. 9. 2005 zasedalo celkem 10 zkušebních komisí (2 zk. komise v Brně, 8 zk. komisí v Praze). Náklady tvoří náhrady ztráty času za činnost, za cestu, cestovné, náklady na reprezentaci (= občerstvení). **Průměrné náklady** na zasedání jedné zkušební komise (bez ohledu na počet přítomných členů a délku zasedání komise) činí **18 667 Kč**.

■ **regionální zástupci ČKA** celkem **22 329 Kč**
74,43 % rozpočtu

V období od 1. 1. do 30. 9. 2005 se regionální zástupci účastnili dvou zasedání představenstva.

■ **zahraniční záležitosti** celkem **524 021 Kč**
61,65 % rozpočtu

V této rozpočtové kapitole je účtováno o nákladech spojených se služebními cestami do zahraničí, náklady na překlady a tlumočení, úhradou členských příspěvků v ACE a UIA.

2. NÁKLADY NA ČINNOST PRACOVNÍCH SKUPIN

Celkové náklady na činnost pracovních skupin dosáhly k 30. 9. 2005 výše **272 193 Kč**, což představuje **46,93 %** vzhledem k plánovaným nákladům rozpočtu na rok 2005.

■ PS pro legislativu	74 961 Kč
57,66 % rozpočtu	
■ PS pro soutěže	159 872 Kč
106,58 % rozpočtu	
■ PS pro vzdělávání	21 700 Kč
217 % rozpočtu	
■ PS pro péči o přírodu a krajinu	15 660 Kč
22,37 % rozpočtu	

3. NÁKLADY NA SLUŽBY ČLENŮM ČKA

Celkové náklady na služby členům ČKA za 1. – 3. čtvrtletí 2005 představují částku **1 587 938 Kč**, tzn. celkem **27,17 %** ve vztahu k návrhu rozpočtu.

Internet

Účtováno o nákladech spojených s provozováním webových stránek ČKA. Celkové náklady k 30. 9. 2005 činí **155 899 Kč**, což představuje **63,63 %** vzhledem k rozpočtu na rok 2005.

Služby přímé

Jedná se o rozpočtovou kapitolu, ve které je účtováno o nákladech spojených se službami, které jsou prostřednictvím Kanceláře ČKA poskytovány autorizovaným osobám: právní konzultace, platba

základního pojištění autorizovaných architektů, razítka autorizovaných architektů, tisk a grafika, profesní pořadače, poštovné, kopírování atd. Náklady tohoto střediska k 30. 9. 2005 činí celkem **386 195 Kč**, což představuje vzhledem k navrženému rozpočtu na rok 2005 celkem **9,42 %**.

Informační servis

Zde jsou zahrnuty veškeré náklady spojené s vydáváním tiskovin a publikací ČKA. V 1. – 3. čtvrtletí se jedná o vydání Bulletinu ČKA č. 1 a 2, tisky pro VH, legislativní tisky pro VH, vnitřní komorové řady, ročenky, dále o náklady za služby spojené s výběrem zpráv z tisku. Celkem náklady k 30. 9. 2005 činí **1 045 844 Kč**, což je **69,72 %** vzhledem k navrženému rozpočtu na rok 2005.

Povodeň

K 30. 9. 2005 se veškeré finanční prostředky ve výši **125 754,79 Kč** převedly na základě Smlouvy o poskytnutí finančních prostředků z veřejné povodňové sbírky vyhlášené ČKA Národnímu technickému muzeu. Došlo ke zrušení účtu ke dni 26. 5. 2005.

Fond sociální pomoci

K 30. 9. 2005 nejsou čerpány žádné finanční prostředky.

Spolupráce s veřejnou správou a samosprávou

K 30. 9. 2005 nejsou čerpány žádné finanční prostředky.

4. NÁKLADY NA OSTATNÍ SLUŽBY

Pod tímto střediskem jsou sledovány ostatní náklady, které jsou v rámci působnosti a činnosti České komory architektů vykonávány. Jedná se zejména o účast členů ČKA při státních závěrečných zkouškách a obhajobách na školách a fakultách architektury, případné poskytování darů, zpracování auditu hospodaření ČKA, účetnictví, daňové poradenství, právní služby poskytované autorizovaným architektům a právní služby – vymáhání disciplinárních provinění atd. Celkové náklady tohoto střediska za 1. – 3. čtvrtletí 2005 činily **533 974 Kč**, tzn. celkem **106,79 %** vzhledem k navrženému rozpočtu na rok 2005.

5. ČINNOST KANCELÁŘE ČKA

V nákladech rozpočtové kapitoly Kancelář Praha a Brno je účtováno o následujících nákladech: kancelářský materiál, spotřeba DHIM, literatura a tisk, režie, spotřeba elektrické energie, vodné a stočné, servis a údržba, nájemné, telefony, poštovné, kopírování a tisk, údržba a úklid, softwarové práce, ostatní služby, ostraha objektu, mzdové náklady, zdravotní pojištění, sociální pojištění, odpisy inventárního majetku a odpisy drobného inventárního majetku.

VÝVOJ NÁKLADŮ KANCELÁŘE ČKA OBDOBÍ 1. – 3. ČTVRTLETÍ 2002 – 2005

Období	3. čtvrtletí 2002	3. čtvrtletí 2003	3. čtvrtletí 2004	3. čtvrtletí 2005
Praha	4 262 125	4 314 805	3 908 263	3 762 053
Brno	424 125	419 443	640 276	395 639
Celkem	4 686 250	4 734 248	4 548 539	4 157 692

Celkové náklady Kanceláře ČKA za 1. – 3. čtvrtletí 2005 činí **4 157 692 Kč**, což představuje **57,74 %** vzhledem ke schválenému rozpočtu na rok 2005. Celkové účtované náklady Kanceláře Praha k 30. 9. 2005: **3 762 053 Kč**. Celkové účtované náklady Kanceláře Brno k 30. 9. 2005: **395 639 Kč**.

PŘEHLED VÝNOSŮ ČKA PODLE DOSAVADNÍHO ČLENĚNÍ (Tab. č. 1)

Rozpočet výnosy	Skutečnost 2003	Skutečnost 3. čtvrtletí 2004	Návrh rozpočtu 2005	Skutečnost 3. čtvrtletí 2005
1. Výnos z členských příspěvků	15.030.546	11.819.935	15.100.000	12.674.385
2. Tržby vlastní	1.668.380	1.114.433	1.645.000	1.576.846
2.1. Prodej adres	0	0	0	0
2.2. Prodej služeb	55.140	19.130	50.000	705.772
2.3. Prodej tiskovin	336.140	383.110	500.000	323.232
2.4. Tržby za reklamy	1.181.105	646.663	1.000.000	543.482
2.5. Prodej zboží	9.600	0	10.000	0
2.6. Prodej razítka	3.788	2.780	5.000	2.300
2.7. Tržby ostatní	82.607	62.750	80.000	2.060
3. Tržby z prodeje majetku	0	40	10.000	0
3.1. Prodaný IM	0	0	10.000	0
3.2. Prodaný materiál	0	40	0	0
4. Ostatní výnosy	616.990	461.996	835.000	288.693
4.1. Pokuty za pozdní úhrady příspěvku	58.705	37.598	80.000	21.195
4.2. Pokuty u Stavovského soudu	20.000	10.000	40.000	35.000
4.3. Autorizační poplatky	36.500	57.000	90.000	64.500
4.4. Finanční výnosy	137.647	108.458	250.000	95.603
4.5. Přeúčtované výnosy	364.138	248.940	370.000	72.395
4.6. Ostatní výnosy	0	0	5.000	0
5. Hospodářská činnost	0	0	0	0
CELKEM	17.315.916	13.396.404	17.590.000	14.539.924

NÁKLADY ČKA – SROVNÁNÍ LET 2003 AŽ 2005 (Tab. č. 2)

Náklady	Skutečnost 2003	Skutečnost 3. čtvrtletí 2004	Návrh rozpočtu 2005	Skutečnost 3. čtvrtletí 2005
1. Samospráva	2.736.612	2.443.554	3.465.000	2.263.227
1.1. Valná hromada	210.064	439.874	450.000	386.161
1.2. Představenstvo	437.393	409.767	560.000	338.145
1.3. Předseda	232.308	46.237	150.000	50.199
1.4. Dozorčí rada	627.930	494.304	710.000	428.057
1.5. Stavovský soud	396.139	222.517	400.000	305.329
1.6. Autorizační rada	62.611	62.405	45.000	22.320
1.7. Zkušební komise	143.594	131.186	270.000	186.666
1.8. Regionální zástupci	0	0	30.000	22.329
1.9. Zahraniční záležitosti	626.573	637.264	850.000	524.021
2. Pracovní skupiny	257.677	207.434	580.000	272.193
002 Legislativa	101.322	124.080	130.000	74.961
003 Soutěže	155.562	81.007	150.000	159.872
004 Výkonové standardy	0	0	0	0
006 Bydlení	zrušena	zrušena	50.000	0
007 Vzdělání	793	2.347	10.000	21.700
008 Teorie a kritika	pozastavena	pozastavena	pozastavena	pozastavena
009 Urbanismus a ÚP	pozastavena	pozastavena	50.000	0
010 Památková péče	pozastavena	pozastavena	20.000	0
011 Péče o přírodu a krajinu	0	0	70.000	15.660
012 Profesionální pojištění	zrušena	zrušena	zrušena	zrušena
013 Sídlo Komory	zrušena	zrušena	zrušena	zrušena
014 Odstraňování bariér	pozastavena	pozastavena	pozastavena	pozastavena
015 Mediální informace	zrušena	zrušena	zrušena	zrušena
016 Rezerva pro PS	0	0	100.000	0
3. Služby členům ČKA	5.407.937	3.239.887	5.845.000	1.587.938
3.1. Internet	294.150	442.340	245.000	155.899
3.2. Služby přímé	2.727.146	741.545	4.100.000	386.195
3.3. Informační servis	2.342.585	2.056.002	1.500.000	1.045.844
3.4. Povodeň	44.056	0	0	0
3.5. Fond sociální pomoci	0	0	0	0
3.6. Spolupráce s VS	0	0	0	0
4. Služby ostatní	1.114.842	431.389	500.000	533.974
5. Kancelář ČKA	7.082.878	4.548.539	7.200.000	4.157.692
5.1. Kancelář Praha	6.496.755	3.908.263	6.600.000	3.762.053
5.2. Kancelář Brno	586.123	640.276	600.000	395.639
6. Hospodářská činnost	0	0	0	1.051.807
7. Architektonické soutěže	0	0	0	10.450
CELKEM	16.599.946	10.870.803	17.590.000	9.877.281

VÝNOSY ČKA PODLE NOVÉHO ČLENĚNÍ (Tab. č. 3)

Rozpočet výnosy	Skutečnost 3. čtvrtletí 2005
1. Výnos z členských příspěvků	12.674.385
2. Tržby vlastní	2.300
2.1. Prodej razítka	2.300
3. Tržby z prodeje majetku	0
3.1. Prodaný IM	0
3.2. Prodaný materiál	0
4. Ostatní výnosy	288.693
4.1. Pokuty za pozdní úhrady příspěvku	21.195
4.2. Pokuty u Stavovského soudu	35.000
4.3. Autorizační poplatek	64.500
4.4. Finanční výnosy	95.603
4.5. Přeúčtované výnosy	72.395
4.6. Ostatní	0
5. Hospodářská činnost	1.574.546
5.1. Prodej služeb	222.738
5.2. Prodej tiskovin	323.232
5.3. Prodej zboží	0
5.4. Tržby za reklamy	543.482
5.5. Tržby ostatní	2.060
5.6. Soutěže	483.034
CELKEM	14.539.924

Vzhledem k úpravě rozpočtových kapitol jsou ve zprávě o hospodaření zpracovány dvě tabulky, které zobrazují hospodaření České komory architektů ve výnosové části.

Tabulka č. 1 zobrazuje výnosy v dosavadním členění tak, aby byl zřetelný vývoj za poslední dva hospodářské roky a mohlo být provedeno kvantitativní srovnání. V této tabulce jsou výnosy z kapitoly Hospodářská činnost podle účetních položek (s ohledem na druh účtu) rozpuštěny mezi dosavadní střediskové členění tak, jak o nich bylo účtováno do roku 2004.

Tabulka č. 3 zobrazuje výnosy v novém členění se zařazením rozpočtové kapitoly (střediska) Hospodářská činnost. Tato tabulka již kopíruje novou rozpočtovou skladbu a od letošního roku bude vyhodnocována. Jednotlivé účetní položky odpovídají faktickému vedení účetnictví Komory od února 2005.

* *Podrobné účetní členění všech nákladových položek je k dispozici v Kanceláři ČKA.*

Jiří Merger, Jana Hrušková, Lenka Dytrychová,
Praha říjen 2005

ZÁPIS ZE XIV. ZASEDÁNÍ PŘEDSTAVENSTVA DNE 11. 10. 2005

Přítomni: Tomáš Bezpalec, Dalibor Borák, Michal Gabriel, Milan Jirovec, Radko Květ, Jiří Merger, Martin Peterka, Jan Sapák, Jan Štípek, Martin Tunka, Eliška Zimová

Omluveni: Tomáš Hradečný

Kancelář: Jiří Plos, Jana Hrušková, Markéta Kohoutová

Zasedání představenstva zahájil předseda Jan Štípek, řídil je společně s místopředsedou Daliborem Borákem. Při zahájení zasedání bylo přítomno 10 členů představenstva České komory architektů, dále v průběhu zasedání 11 členů, tzn. nadpoloviční počet. K zápisu z XIII. řádného zasedání představenstva ze dne 13. 9. 2005 nebyly ze strany členů představenstva doručeny žádné připomínky. Zápis z tohoto zasedání je tedy považován za schválený.

ČÁST OPERATIVNÍ

1) Žádost ÚOHS o stanovisko k Výkonovému a honorářovému řádu

Představenstvo v elektronické podobě obdrželo návrh textu stanoviska ČKA k žádosti ÚOHS č. j. P 200/05-4847/05-OOHS.

K návrhu předloženého stanoviska proběhla diskuse všech přítomných, poté následovalo hlasování k přijetí usnesení. Stanovisko ČKA bude dále poskytnuto k dispozici ČKAIT. Text bude odeslán ÚOHS do vlastních rukou řediteli odboru ochrany hospodářské soutěže JUDr. L. Svobodovi, po doručení bude dále zveřejněn na www.cka.cc.

Text stanoviska ČKA pro ÚOHS je uveřejněn na stranách 44 – 47 a na www.cka.cc.

Hlasování XIV/01/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo schvaluje znění Stanoviska představenstva České komory architektů k žádosti OOHS ÚOHS k honorářovému řádu (P 200/05-4847/05-OOHS) a pověřuje předsedu arch. Jana Štípka podpisem textu a jeho odesláním.“

Hlasování: pro 9 – proti 0 – zdržel se 1
Návrh byl schválen.

2) Informace z jednání s MMR

Souhrnnou informaci z jednání zástupců Komory s náměstkem MMR ze dne 29. 9. 2005 podal místopředseda arch. J. Merger. Hlavními jednacími body byla problematika vydávání standardů výkonů autorizovaných osob podle zákona č. 360/1992 Sb., otázka vydávání Výkonů a honorářů a dále návrh nového stavebního zákona. Ministerstvo dle vyjádření náměstka Ing. Jana Slaniny chápe snahu obou profesních komor vydávat v souladu s ustanovením § 23 zákona o výkonu profese dokumenty, které stanovují standardy výkonů a jejich doporučené honoráře. V této oblasti by bylo vhodné, aby iniciativu převzal Svaz měst a obcí ČR, který by obdobný dokument vydal. Představenstvo požádalo arch. M. Tunku, aby v rámci MMR sledoval další postup v uvedených záležitostech.

3) Informace o jednání s NKÚ

Arch. M. Gabriel podal souhrnnou informaci z jednání s NKÚ ve věci zpracování PD nového sídla NKÚ v Praze 7:

- výběrové řízení na zpracování projektové dokumentace nové budovy ÚOHS v Praze 7-Holešovicích zpracovávala firma Gordion,
- architektonický návrh byl původně zpracováván CMC Architektů (arch. J. Cigler, arch. V. Máslo),
- výběrové řízení obsahuje vysoké požadavky na splnění kvalifikačních předpokladů (zpracovávání PD budov nad 400 mil. Kč, obrat firmy, která se hlásí do soutěže, atd.),
- celkem se přihlásilo 5 soutěžících,
- v rámci přihlášených byla i firma Helika, s. r. o.,
- výběrové řízení vyhrála společnost Kovoprojekta Brno,
- Kovoprojekta Brno předložila dva návrhy, reference o dvou budovách,
- dle sdělení vrchního ředitele sekce investic by v současné době NKÚ soutěž rád zrušil, zástupci NKÚ jsou dohodnuti na další konzultace s představiteli ČKA; NKÚ musí nadále zvážit veškeré své právní kroky.

4) Informace k udělení POCTY ČKA 2005

Přípravný výbor (porota) jmenovaný představenstvem pro udělení Pocty ČKA 2005 se sešel dne 4. 10. 2005 ve 13.00 hod. ve složení:

Ing. arch. Jiří Merger, PhDr. Petr Kratochvíl, Ing. arch. Josef Pleskot, Ing. arch. Petr Pelčák. Po projednání a zvážení všech návrhů se porota usnesla doporučit představenstvu České komory architektů udělit Poctu ČKA 2005 doc. Ing. arch. Karlu Hubáčkoví.

Hlasování XIV/02/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo schvaluje doporučení přípravného výboru pro udělení Pocty 2005 a na jeho základě rozhodlo o udělení Pocty České komory architektů za rok 2005 doc. Ing. arch. Karlu Hubáčkoví, Dr. h. c.“

Hlasování: pro 11 – proti 0 – zdržel se 0

Návrh byl schválen.

Vlastní akt udělení Pocty 2005 proběhne, na návrh Kanceláře, při zahájení fotografické výstavy architektonických prací doc. K. Hubáčka, jejímž organizátorem bude Česká komora architektů. S Kancelářem bude při přípravě výstavy spolupracovat PhDr. Petr Kratochvíl a SIAL Liberec.

Hlasování XIV/03/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo schvaluje uvolnění finančních prostředků do výše 60 000 Kč na realizaci fotografické výstavy architektonického díla doc. K. Hubáčka.“

Hlasování: pro 9 – proti 0 – zdržel se 2

Návrh byl schválen.

5) Valná hromada ACE

Valná hromada ACE se bude konat v Lucemburku ve dnech 18. – 19. 11. 2005, za Českou komoru architektů se účastní arch. D. Borák.

6) Seminář Ostrava – Karolina

Z podnětu regionálního zástupce, arch. Mileny Vitoulové, ČKA ve dnech 19. – 20. 9. 2005 zorganizovala setkání – seminář k problematice uplatnění výsledků mezinárodní architektonické soutěže Ostrava – Karolina a plánované zástavbě v centru města Ostravy.

Semináře se účastnili zástupci volených orgánů ČKA s cílem

- poskytnout nezávislou a objektivní platformu pro otevřená a pokud možno celistvé vyjádření protichůdných názorů a postojů všech aktérů procesu,
- zvýraznit vyjádření skutečnosti, že existuje veřejná kontrola, a to ze strany institucí i ze strany občanské veřejnosti,
- vydat stanovisko k legalitě probíhajících procesů a potvrdit skutečnost, že ČKA legálnost probíhajících procesů sleduje a bude sledovat.

Seminář proběhl dle navrženého programu za účasti asi 30 zájemců z řad odborné veřejnosti, město Ostrava zastupoval Ing. arch. Sedlecký.

Dne 6. 10. 2005 obdržela Kancelář, představenstvo a dozorčí rada ČKA stížnost Ing. arch. M. Švarcbacha na průběh „odborné schůzky“ k tématu zástavby území Karoliny, konané dne 20. 9. t. r., a podnět na její přešetření.

Po rozpravě o průběhu semináře představenstvo rozhodlo, že považuje za účelné svolávat obdobné semináře ke konkrétním situacím při výkonu profese. Jako podklad pro formulování obecných tendencí svolat sérii odborných seminářů k okruhům:

- etika výkonu profese,
- naplňování potřeb investorů,
- vztah zadavatel – architekt – investor apod.

Hlasování XIV/04/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo rozhodlo o uspořádání semináře na téma Úskalí ve vztahu architekt a investor s podtitulem konflikt veřejných a soukromých zájmů s termínem leden – únor 2006.“

Hlasování: pro 9 – proti 0 – zdržel se 2

Návrh byl schválen.

7) Justiční palác v Brně

Návrh stanoviska ČKA připraví J. Plos pro příští zasedání představenstva, dále bude projednáváno.

ČÁST KONCEPČNÍ

1) Návrh nového stavebního zákona

Arch. M. Peterka podal informaci o dalších probíhajících seminářích na půdě PS Parlamentu ČR k návrhu nového stavebního zákona. K vypořádání minoritního vota arch. Martina Tunky (viz zápis ze dne 13. 9. 2005), v rámci kterého arch. M. Tunka požádal o:

- **doložení** toho, jak, kdy a jakým způsobem byl podklad pro projednání tohoto bodu rozeslán členům představenstva.

Doložen text e-mailu odeslaný z Kanceláře ČKA z adresy jana.hruskova@ccka.cc dne 12. 9. 2005 v 9.48 hod.; adresáti E. Zimová, M. Tunka, J. Štípek, J. Sapák, M. Peterka (nedoručeno), J. Merger, R. Květ, M. Jirovec, T. Hradečný, M. Gabriel, D. Borák, T. Bezpalec.

- **dodržování takových postupů**, které vyloučí možnost manipulace jednání představenstva.

Řídící zasedání představenstva dne 13. 9. 2005 arch. D. Borák vyloučil možnost, že by jednání představenstva bylo zmanipulované, upozornil na to, že tomuto jednání bylo věnováno samostatné mimořádné zasedání představenstva dne 6. 9. 2005, na kterém bylo dohodnuto, že vzhledem k velkému rozsahu prací na připomínkování návrhu nového stavebního zákona bude tento podklad rozeslán těsně před zasedáním dne 13. 9. 2005, což také bylo učiněno.

V uvedené souvislosti bylo dále Kancelářem uloženo vypracovat návrh směrnice o rozesílání podkladů pro jednání představenstva (zodpovídá dr. J. Plos a Ing. J. Hrušková).

- aby bylo ze zápisu zasedání jednoznačně zřejmé, že v něm uvedený text Základní koncepční návrhy na úpravu návrhu nového stavebního zákona je v hlasování k tomuto bodu schválenou „základní koncepcí a směřováním ČKA“, a tím se vyloučila možnost různých interpretací tohoto hlasování.

Zápis ze dne 13. 9. 2005 obsahuje Základní koncepční návrhy na úpravu návrhu nového stavebního zákona; koncepce představenstva jako taková se neliší od posledního rozeslaného a předloženého textu a v rámci připomínkování návrhu nového stavebního zákona jsou stanoviska ČKA konzistentní a neměnná. Dr. J. Plos výtku nepovažuje za meritorní, nýbrž formální.

2) Návrh nového zákona o veřejných zakázkách

Dne 22. 9. 2005 proběhlo z podnětu SIA a prezidenta Svazu podnikatelů ve stavebnictví Ing. V. Matyáše jednání k pozměňovacím návrhům připravovaného návrhu nového zákona o veřejných zakázkách za účasti předkladatele – zástupců MMR a MPO. Česká komora architektů v rámci tohoto jednání uplatnila své připomínky, které byly do návrhu zákona zapracovány a předloženy MPO.

3) Prezentace oficiálních stanovisek ČKA

Místopředseda arch. J. Merger, v souvislosti se zveřejněnými stanovisky v posledním Bulletinu ČKA (č. 3/2005), poukázal na to, že vydávaná a následně veřejně prezentovaná stanoviska by nejprve měla být rozesílána členům představenstva k vyjádření jejich názoru, doplnění či připomínkování.

Představenstvo rozhodlo (bez hlasování), že v případě, že členové samosprávních orgánů či zaměstnanci Kanceláře budou pověřeni vypracováním jakéhokoli stanoviska, které bude vydáváno jako oficiální stanovisko České komory architektů, učiní tak, jsou-li stanoviska v souladu s prodiskutovanými a známými postoji Komory, a seznámí s textem členy představenstva, a to i dodatečně.

4) Nadační fond ARCUS

Místopředseda arch. J. Merger se ve svém příspěvku zabýval dalším fungováním a činností Nadačního fondu Arcus. Současný stav se mu jeví jako poměrně nefunkční. V rámci jednání Správní rady Nadačního fondu Arcus požádá jejího předsedu arch. J. Kiszku

o předložení návrhu další činnosti a vývoje NF Arcus. Uvedené dokumenty budou následně předány k projednání představenstvu ČKA.

5) Organizační řád Kanceláře ČKA, Pracovní řád Kanceláře ČKA

Návrhy textů Organizačního řádu sekretáře a Kanceláře ČKA a Pracovního řádu Kanceláře České komory architektů obdrželi všichni členové představenstva k připomínkování v červnu t. r. Po jednání užšího představenstva byla se zapracováním všech doplňků, změn a připomínek vypracována druhá a následně třetí verze, která byla v červenci t. r. rovněž rozeslána všem členům představenstva.

Poslední verze obou dokumentů obdržela na vědomí dozorčí rada ČKA. Ze strany členů představenstva ani ze strany členů dozorčí rady Kancelář neobdržela žádné další návrhy na změny, doplňky a úpravy. Vzhledem k této skutečnosti přistoupilo představenstvo k hlasování.

Hlasování XIV/05/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo schvaluje vydání dokumentu „Organizační řád sekretáře a Kanceláře České komory architektů“ a dokumentu „Pracovní řád Kanceláře České komory architektů“ ve znění 3. verze ze dne 22. července 2005.“

Hlasování: pro 8 – proti 0 – zdržel se 2

Návrh byl schválen.

6) Problematika architektonických soutěží

Pracovní skupina pro soutěže (dále jen PS) byla zřízena představenstvem ČKA zejména s cílem účelně a intenzivně naplňovat podstatu zmocnění § 23 odst. r) zákona č. 360/92 Sb. „...spolupracovat s vyhláшатelí soutěží a výběrových řízení, posuzovat soutěžní podmínky a bránit konání neregulérních soutěží a výběrových řízení“.

V současné době funguje a působí v Brně a jejími členy jsou: architekt Ludvík Grym jako předseda pracovní skupiny a dále architekti Dalibor Borák, Jana Janíková, Jan Sapák a Jiří Vácha. Sekretářem pracovní skupiny je Petr Jelínek, pracovník brněnské Kanceláře ČKA. Kromě činností bezprostředně spojených s naplňováním výše uvedeného zákonného zmocnění a činností doplňkových, jako je např. příprava informačních materiálů a vzorových dokumentů pro vyhláшатelí, byla PS pověřena představenstvem také navrhováním porotců do soutěžních porot.

Popis současného stavu postupu Kanceláře a pracovní skupiny pro soutěže:

1. Spolupráce PS s vyhláшатelí soutěží –

- spolupráce před vyhlášením soutěže (zahrnuje poskytnutí materiálů pro přípravu soutěže, konzultace /telefonická, osobní/, poradenství a připomínkové řízení k soutěžním podmínkám),
- vystavení regulérnosti,
- spolupráce v průběhu soutěže,
- spolupráce po ukončení soutěže;

2. Bránění konání neregulérních soutěží;

3. Nominace porotců;

4. Propagace soutěží.

Ad 1. Spolupráce PS s vyhláшатelí soutěží

Tato oblast tvoří stěžejní a nejvýznamnější část veškeré činnosti PS. Probíhá v těchto fázích: Při prvním kontaktu s kancelář ČKA je potenciální vyhláшатel odkázán na sekretáře PS, Mgr. Petra Jelínka, který vyhláшатelí poskytne prvotní konzultaci. Vyhláшатel je obeznámen s celým procesem přípravy a průběhu soutěže. Jsou mu poskytnuty veškeré informační a vzorové materiály potřebné pro přípravu řádné soutěže. Vzhledem k tomu, že se zpravidla jedná o konzultaci telefonickou, je vyhláшатelí doporučena také bezplatná konzultace osobní s účastí některého člena PS. V souvislosti s rozhodnutím představenstva, že Komora může také zajišťovat celý servis organizace soutěže nebo přípravy jejích částí jako placenou službu, je vyhláшатel informován také o této možnosti. Samozřejmě s upozorněním, že se do této služby nepočítají průběžné konzultace, posouzení a schválení soutěžních podmínek, které jsou poskytovány zdarma, neboť jsou Komoře uloženy zákonem. O každém takovémto prvotním kontaktu s vyhláшатelí informuje sekretář všechny

členy PS. Jakmile má vyhláшатel připravené soutěžní podmínky, předá je PS k posouzení jejich souladu se Soutěžním řádem ČKA. Posouzení souladu soutěžních podmínek se Soutěžním řádem ČKA provádí určený člen PS, a to s podmínkou dobrovolného zřeknutí se účasti v soutěži jako soutěžící či porotce.

Potvrzení o souladu či připomínky ke znění soutěžních podmínek jsou zaslány vyhláшатelí, který je předloží porotcům na ustavující schůzi poroty. Po zapracování případných připomínek porotců pošle vyhláшатel soutěžní podmínky PS k vystavení certifikátu regulérnosti.

V průběhu soutěžní lhůty jsou sekretář, popř. příslušný člen PS připraveni pomoci vyhláшатelí s jakýmkoliv problémem či dotazem týkajícím se zpravidla organizačních záležitostí soutěže.

Spolupráce po ukončení soutěže

Po ukončení soutěže je vyhláшатel povinen poskytnout protokol o soutěži PS, která jej eviduje a posoudí regulérní průběh soutěže, případně upozorní vyhláшатelí na nedostatky či pochybení. V souvislosti s vydáváním katalogu o výsledcích soutěží za uplynulé roční období je u vyhláшатelí prověřován stav nakládání s výsledky soutěže.

Ad 2. Bránění konání neregulérních soutěží

Kancelář ČKA průběžně monitoruje vyhlášené soutěže a výběrová řízení jednak za pomoci služby Media monitoring a dále pravidelným procházením oznámení na Centrální adrese České pošty, a. s., kde jsou povinně uveřejňovány všechny veřejné zakázky ve smyslu zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách. Dalším způsobem, jak je Kancelář informována o možných neregulérních soutěžích či řízeních, jsou informace poskytnuté autorizovanými, příp. jinými osobami. Takové případy jsou časté zejména v případě neveřejných výzev k podání nabídky.

Kancelář ČKA tyto informace eviduje, zpracovává, ověřuje a následně je v součinnosti se členy PS řeší. Vyhláшатelí neregulérních soutěží jsou kontaktováni a upozorněni na své pochybení. Oficiálním dopisem jim jsou doporučeny kroky k nápravě a nabídnuta pomoc s přípravou řádné soutěže. V případě, že vyhláшатel nápravu odmítá, je oznámení o neregulérnosti soutěže zveřejněno pro autorizovanou osobu.

Ad 3. Nominace porotců

Podle § 8 odst. 5 Soutěžního řádu ČKA může vyhláшатel požádat ČKA o návrh nezávislých členů poroty. V takovém případě Komora nominuje porotce z řad autorizovaných osob. Představenstvo ČKA se nominováním porotců rozhodlo zejména z praktických důvodů pověřit členy PS. Představenstvo také pověřilo PS, aby organizovala školení porotců a vedla seznam takto vyškolovaných osob. Hlavní důvody tohoto rozhodnutí byly:

- obeznámit účastníky školení s problematikou soutěží od přípravy a vyhlášení až po ukončení soutěže a příp. řešení rozporů; takto zkvalitnit práci autorizovaných architektů v porotách architektonických soutěží;
- zavést seznam autorizovaných osob, které mají zájem pracovat v porotách architektonických soutěží.

Vyhláшатelům soutěží je sekretářem PS pokaždé nabízena možnost návrhu porotců Českou komorou architektů. PS však navrhuje porotce do soutěží pouze v případě, je-li o to vyhláшатelí požádána, neboť vyhláшатel má právo a vzhledem k právní odpovědnosti i povinnost porotu jmenovat zcela sám (viz § 8 odst. 4 Soutěžního řádu ČKA).

Samotný výběr porotců doporučených Komorou provádějí členové PS zejména s přihlédnutím k:

- typu soutěže – architektonická, urbanistická, konstrukční, výtvarná, příp. jiná;
- zkušenostem konkrétních porotců s typem soutěže a s účastí v porotách vůbec. (Pozn.: V závislosti na počtu navrhovaných porotců nemusí být toto kritérium aplikováno při výběru všech porotců. Např. při počtu 4 navrhovaných porotců jsou zpravidla 2 porotci navrženi podle tohoto kritéria a další 2 jsou vybráni z porotců méně zkušených či porotců bez zkušeností s účastí v porotách.);

b) Neplatič členského příspěvku

J. Merger seznámil s předmětnou causou a jejím vývojem, odvoláním disciplinárně obviněného včetně návrhu na rozhodnutí představenstva, které bylo také všem členům představenstva písemně rozesláno.

Hlasování XV/01/2005

Představenstvo hlasovalo ve věci DR/08/2004 – „DR proti autorizovaným architektům – neplatičům členského příspěvku za rok 2003 – Ing. arch. Petr Fabián“ o návrhu, který zní: „Představenstvo ČKA napadený rozsudek Stavovského soudu ČKA ze dne 27. července 2005 potvrzuje a nevyhovuje odvolání disciplinárně obviněného ze dne 21. září 2005.“

Hlasování: pro 7 – proti 0 – zdržel se 0

Návrh byl schválen.

2) Schválení odejmutí autorizace autorizovaným osobám

Kancelář ČKA předložila v souladu s příslušnými ustanoveními § 10 a § 20 zákona č. 360/1992 Sb. představenstvu ke schválení odnětí autorizace autorizovaných architektů (z důvodů vlastní žádosti) a jejich následně vyškrtnutí ze Seznamu a. a. vedeného Komorou.

Hlasování XV/02/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo ČKA usnesením schvaluje v souladu s ustanovením § 10 odst. 2 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, odnětí autorizace na základě vlastní písemné žádosti: Ing. arch. Vlastislavu Michnovi s účinností k 1. 11. 2005.“

Hlasování: pro 7 – proti 0 – zdržel se 0

Návrh byl schválen.

Hlasování XV/03/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo jakožto samosprávný orgán ČKA příslušný k vedení Seznamu autorizovaných architektů a Seznamu registrovaných osob (osob usazených a osob hostujících) v souladu s ustanovením § 26 odst. 1 písm. f) zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, ukládá Kanceláři ČKA vyškrtnout uvedené osoby ze Seznamu autorizovaných architektů k výše uvedeným datům.“

Hlasování: pro 7 – proti 0 – zdržel se 0

Návrh byl schválen.

3) Hospodaření ČKA za období 1. – 3. čtvrtletí 2005

Zpráva o hospodaření ČKA za 1. – 3. čtvrtletí 2005 je uveřejněna na stranách 24 – 27.

K předložené písemné zprávě přednesla stručný komentář Ing. J. Hrušková. Jako pozitivní lze hodnotit, že celkové náklady za uvedené období letošního roku jsou nejnižší ve srovnání s roky 2002, 2003 a 2004. Orgány Komory čerpají finanční prostředky přiměřeně, v průměru ze 70 %. Z hlediska vývoje celkových výnosů je nutno konstatovat, že nedoplatek členských příspěvků dosahuje výše asi 4 mil. Kč. Zvláštní část písemné zprávy je věnována vytvoření nové rozpočtové kapitoly označené číslem 501, ve které je účtováno o nákladech a výnosech spojených s činností pořádání architektonických soutěží jako služby poskytované Českou komorou architektů vyhlášovatelům.

4) Jednání ve věci spolupráce ČKA a MMR

Dne 22. listopadu 2005 se uskutečnil další jednání představitelů Komory s náměstkem ministra pro místní rozvoj Ing. Janem Slaninou. Hlavní jednací body setkání:

- průběh projednávání návrhu nového stavebního zákona v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR,
- dokument Výkony a honoráře – otázky spojené s procesními jed-

náními komor (ČKA a ČKAIT) s Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže,

- doporučení ACE (Evropské rady architektů) k vydání dokumentů Vládní politiky architektury – další možnosti v postupu vydání a projednávání dokumentu na této úrovni,
- vydání obecných stanovisek ČKA.

5) Informace o činnosti PS pro veřejné zakázky

Arch. Michal Gabriel předal předsedovi ČKA osobní rezignaci na činnost předsedy PS pro veřejné zakázky a místopředsedy představenstva ČKA. Důvodem je situace ve firmě Projekční kancelář AGN, spol. s r. o., jejímž je jedním z jednatelů. Po rozpravě o vzniklé situaci představenstvo konstatovalo, že musí respektovat postavení arch. M. Gabriela a přijalo tato usnesení.

Hlasování XV/04/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo přijímá rezignaci Ing. arch. Michala Gabriela na funkci místopředsedy České komory architektů, do které byl zvolen na VII. řádném zasedání představenstva dne 10. května 2005.“

Hlasování: pro 7 – proti 0 – zdržel se 1

Návrh byl schválen.

Hlasování XV/05/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo přijímá rezignaci Ing. arch. Michala Gabriela na funkci předsedy pracovní skupiny pro veřejné zakázky, která byla ustavena na X. řádném zasedání představenstva dne 12. července 2005 a jejímž předsedou byl arch. Michal Gabriel jmenován.“

Hlasování: pro 7 – proti 0 – zdržel se 1

Návrh byl schválen.

6) Informace o jednání s NKÚ

Souhrnnou informaci ve věci zpracování projektové dokumentace nového sídla NKÚ v Praze 7 a závěrů jednání ze dne 3. 11. 2005 podal dr. J. Plos:

- arch. M. Bartošek vypracoval odborné posouzení projektu, v jehož závěru zástupcům NKÚ nedoporučil s firmou Kovoprojekta Brno uzavřít nový smluvní vztah,
- stávající uzavřené smlouvy nedávají NKÚ dostatečný prostor pro jejich řádné vypovězení,
- v Komoře proběhlo jednání zástupců NKÚ a Kovoprojektů Brno, na kterém byl dohodnut další postup obou stran: původní zpracovatel projektu budovy bude opětovně vyzván k dopracování projektu. NKÚ uzavře s Kovoprojektou Brno dodatek ke stávající smlouvě, na jehož základě bude dále spolupracovat s původním zpracovatelem projektu.

7) Příprava soutěže Dřevěný dům

Souhrnnou informaci o připravované soutěži podala Ing. J. Hrušková. Podrobnosti viz strana 66.

Veřejné vyhlášení se uskutečnilo 30. listopadu 2005 na tiskové konferenci v sídle ČKA.

Vyhlášení bude zveřejněno dne 30. listopadu 2005 v Obchodním věstníku, dne 7. prosince 2005 v Hospodářských novinách (příloha Nemovitosti).

Soutěžní podmínky budou dále zveřejněny na internetových adresách vyhlášovatelů www.mpo.cz; www.mze.cz; www.env.cz; www.mmr.cz; www.cka.cz; www.ckait.cz; www.tc.cz; www.drevoprozivot.cz a dále na internetové adrese Svazu měst a obcí www.smocr.cz.

Vyhlášení: 26. dubna 2006 v rámci Brněnského mezinárodního stavebního veletrhu IBF 2006. U příležitosti Dne dřeva.

8) Nadační fond Arcus

Arch. J. Merger podal informaci z jednání Nadačního fondu Arcus ve věci vydání publikace Projektování obnovy stavebních památek. Oponenti publikace arch. J. Pleskot a dr. J. T. Kotlík požadují před vydáním publikace určité změny a doplňky, budou dále jednat s au-

torem dr. J. Holečkem. Poté by publikace mohla být vydána. Ze strany Kanceláře ČKA byly vyrovnány finanční závazky s původním inzerentem v této publikaci.

9) Žádost o podporu konference Ochrana krajinného rázu

Fakulta architektury ČVUT, ústav urbanismu požádala ČKA o podporu formou účasti, příp. poskytnutím finančních prostředků na celostátní konferenci s mezinárodní účastí s názvem Ochrana krajinného rázu, která se uskuteční 23. a 24. března 2006. Konference je pořádána Fakultou architektury ČVUT a Fakultou lesnickou a environmentální ČZU.

Po rozpravě a zvážení požadavků pořadatelů hlasovalo představenstvo o usnesení.

Hlasování XV/06/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo schvaluje poskytnutí finančního příspěvku ve výši 30 000 Kč na pořádání celostátní konference s mezinárodní účastí s názvem Ochrana krajinného rázu.“
Hlasování: pro 3 – proti 2 – zdržel se 3
Návrh nebyl schválen.

Hlasování XV/07/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo schvaluje poskytnutí finančního příspěvku ve výši 20 000 Kč na pořádání celostátní konference s mezinárodní účastí s názvem Ochrana krajinného rázu.“
Hlasování: pro 8 – proti 0 – zdržel se 0
Návrh byl schválen.

Hlasování XV/08/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo rozhodlo, že osloví arch. Romana Kouckého a v případě jeho souhlasu jej deleguje jako zástupce ČKA do vědeckého výboru konference.“
Hlasování: pro 9 – proti 0 – zdržel se 0
Návrh byl schválen.

10) Termíny jednání PS pro soutěže

Místopředseda arch. J. Merger v souvislosti s usnesením ze XIV. řádného zasedání ze dne 11. 10. 2005 požádal přítomné zástupce pracovní skupiny pro soutěže o zveřejnění termínů zasedání této PS.

11) Organizace setkání profesních komor

Členům představenstva byla předložena otázka ostatních profesních komor, zda ČKA bude i v letošním roce pořadatelem společného setkání. Po rozpravě bylo přijato usnesení.

Hlasování XV/09/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo rozhodlo, že uspořádá dne 13. prosince 2005 od 17.00 hod. v sídle ČKA setkání představitelů samosprávných profesních organizací.“
Hlasování: pro 9 – proti 0 – zdržel se 0
Návrh byl schválen.

Navržen byl hlavní jednací bod: Směrnice EK o službách a problémy s její implementací v českém právním řádu ve vztahu ke svobodným povoláním.

12) Informace o udělení Pocty ČKA 2005

Souhrnnou informaci podala Ing. M. Kohoutová. V souvislosti s udělením Pocty ČKA arch. Karlu Hubáčkovi bude připravena výstava jeho díla, při slavnosti vernisáží bude Pocta předána paní Hubáčkové (vzhledem k vážné nemoci oceněného).

Pracovní název výstavy: Fenomén Ještěd a Karel Hubáček.

Výstavu bude spolupořádat Česká komora architektů s Galeríí Jaroslava Fragnera v Praze a ve spolupráci se SIAL Liberec. Podrobnější informace na straně 12.

Hlasování XV/10/2005

Představenstvo hlasovalo o návrhu: „Představenstvo schválilo

uvolnění finančních prostředků z rozpočtu ČKA v roce 2006 na vydání katalogu Pocty 2005 ve výši 50 000 Kč.“

Hlasování: pro 8 – proti 0 – zdržel se 0

Návrh byl schválen.

13) Profesní pojištění

Členové představenstva byli informováni o současném stavu profesního pojištění, které je zajišťováno prostřednictvím ČKA:

- hromadná smlouva o profesním pojištění je platná na další pojistný rok (tzn. od 1. 10. 2005 do 30. 9. 2006),
- na základě této smlouvy bylo provedeno doúčtování (autorizovaných osob, které uhradily členský příspěvek za rok 2005 po termínu stanoveném OJVŘ); předmětná platba byla provedena,
- na základě této smlouvy byla pro období od 1. 10. 2005 do 30. 9. 2006 vystavena zálohová faktura platby hromadného pojištění autorizovaných architektů, která bude po termínu splatnosti členských příspěvků zúčtována a adresně rozlišena.

Podrobnosti na stranách 40 – 43.

14) Informace PS pro LOH Praha

Ing. M. Jirovec podal souhrnnou informaci o průběžných jednáních pracovní skupiny pro LOH:

- pracovní skupina se průběžně věnuje rozvoji spolupráce se všemi orgány a sdruženími, které jsou zainteresovány na přípravě kandidatury hl. m. Prahy na LOH,
- v případě, že se Praha bude ucházet o kandidaturu v roce 2020, je zapotřebí, aby současně předložila kandidaturu již na rok 2016,
- proběhlo jednání předsedy ČKA a Ing. M. Jirovce s náměstkem primátora Ing. J. Bürgermeisterem o dalším zapojení ČKA a úloze architektů při procesu přípravy kandidatury hl. m. Prahy na LOH,
- na základě tohoto jednání bylo svoláno jednání PS pro LOH, na němž přijali účast předseda ČOV MUDr. Z. Jirásek, místopředseda ČOV J. Zedníček a ředitelka ÚRM Ing. S. Kubíková a na kterém byla prodiskutována další úloha ČKA (a autorizovaných architektů) v procesu přípravy kandidatury,
- dne 14. prosince 2005 proběhne první zasedání komise Rady ZHMP pro přípravu kandidatury, na které by mělo být přijato zásadní usnesení o dalším postupu HMP (komise Rady ZHMP pro přípravu kandidatury HMP pro LOH byla zřízena Usnesením Rady ZHMP číslo 0998 ze dne 19. 7. 2005; předsedou komise je primátor HMP MUDr. Pavel Bém),
- představenstvo ČKA požádá primátora HMP o přizvání zástupce PS pro LOH na uvedené jednání.

15) Informace z jednání ACE – EAAE

Jednání EAAE (Asociace evropských vysokých škol) – Brusel ve dnech 27. – 28. 10. 2005 se za ČKA účastnil arch. D. Borák, který podal všeobecnou informaci představenstvu.

EAAE v sobě sdružuje a) skupinu pro celoživotní vzdělávání; b) skupinu pro celoživotní praxi. První svoji činnost zaměřuje na systém a kvalitu vysokého školství, druhou na všeobecnou kvalitu ve výkonu profese architekta.

Základní směrnice EEC 384/85 pozbyla platnosti, od 20. 10. 2005 vstoupila v platnost nová směrnice EK. O zařazení vysokých škol do uvedené směrnice bude rozhodovat EK na základě doporučení expertní skupiny pro výkon svobodných povolání.

Cílem ACE – EAAE je vytvořit pracovní – expertní skupinu pro architekturu.

16) Informace z jednání Baze Ustroň

Hlavními jednacími body Baze Ustroň ze 14. – 15. 10. 2005 byly problematika etiky při výkonu profese, druhý den jednání byl věnován otázkám cenového dumpingu, přítomní zástupci profesních komor sepsali prohlášení proti cenovému dumpingu a vyzvali vlády svých zemí, aby právní cestou bránily používání dumpingových cen v oblasti činnosti svobodných povolání s konkrétním ohledem na výkon profese architekta.

ZPRÁVA ZE ZASEDÁNÍ GENERÁLNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ ACE V LUCEMBURKU 18. A 19. 11. 2005

Zasedání se za ČKA zúčastnil Ing. arch. Dalibor Borák. Pravidelné zasedání generálního shromáždění ACE mělo obsáhlý program.

Volba prezidenta

Poprvé v historii ACE probíhala volba prezidenta na příští období, která nahradila dříve užívanou proceduru rotačního prezidentství. Prvním kandidátem byl finský architekt Juhani Katainen, který již prezidentem ACE byl. Jeho program byl založen na zdůraznění důležitosti procedur přístupu do profese, podmínek pro praxi a postavení architektů ve společnosti. Protikandidátem mu byl francouzský architekt Jean Francois Susini, který se soustředil na zviditelnění architektů, pragmatismus v definici profese a kvalitu architektury založenou na kulturních souvislostech. Těsnou většinou byl zvolen Jean Francois Susini.

Dále byli voleni členové výkonného výboru ACE, kteří doplnili část výboru jmenovanou členskými zeměmi rotačním principem. Nové složení výboru viz www.ace-cae.org.

Program ACE

Hlavním tématem úvodní části zasedání byla diskuse a schválení dlouhodobého programu ACE. Shromáždění se nakonec shodlo na poměrně ambiciózním programu, organizační struktuře pracovních skupin a komunikační strategii.

Nejdůležitější zprávou bylo zhodnocení výsledku lobbingu při projednávání směrnice unie o uznávání kvalifikací. Konečný text směrnice, který vstoupil v platnost 20. 10. 2005, je velkým úspěchem architektů. V situaci, kdy byly zrušeny jednotlivé předpisy pro sedm regulovaných profesí a bylo navrženo, aby zmínky o nich byly pouze v dodatku společné směrnice, je skutečnost, že podmínky pro uznávání kvalifikací v naší profesi jsou i nadále součástí hlavního textu, a to včetně popisu režimu schvalování kvality nových diplomů, neuvěřitelným výsledkem.

Generální shromáždění ACE rovněž projednalo nově navržený etický řád, který bude platný v celé EU. Po řadě připomínek došlo i zde k dohodě.

Rezoluce proti dumpingu

ACE rovněž přijala rezoluci proti cenovému dumpingu v architektuře. Text rezoluce vyšel z dokumentu, který připravila polská komora architektů pro jednání Baze Ustroň a který společně předložily země koordinující na tomto základě svá stanoviska (Polsko, Slovensko, Maďarsko, Litva, Lotyšsko, Estonsko a Česko).

Velmi důležitým bodem byly rovněž zprávy, jak pokračuje v jednotlivých státech projednávání politik architektury a zpráva z jednání Fóra pro politiky architektury, které proběhlo za přítomnosti ministrů kultury členských zemí na jaře 2005 v Lucemburku (viz zpráva v minulém Bulletinu ČKA).

Generální sekretář ACE Alain Sagne informoval o spolupráci sekretariátu s Evropským parlamentem a o vytvoření pracovní skupiny pro bydlení při EP.

Oblast vzdělávání

V oblasti vzdělání byly podány zprávy o výsledcích druhého a třetího jednání společné skupiny ACE a EAAE. Cílem skupiny je poskytovat direktoriátu komise pro uznávání kvalifikací konzultace a odborná stanoviska o obsahu jednotlivých studijních programů navržených členskými státy na seznam uznaných diplomů. Stálými členy skupiny se stali úředníci zmíněného direktoriátu v čele s jejich vedoucí. Tím získala ACE přímý kontakt s výkonnou složkou, která připravuje podklady pro rozhodování komise. V současné době je hlavním problémem faktická neexistence poradního sboru komise, jehož činnost byla o dva roky prodloužena. Na rozdíl od států EU 10 do něj státy EU 15, až na čtyři výjimky, nejmenovaly oficiální cestou zástupce. ACE oslovila členské státy a ohlas dává naději, že příští

zasedání poradního sboru, které má rozhodnout o nových rakouských a portugalských diplomech, bude usnášenschnopné.

Nakládání s energiemi

ACE rovněž reagovala na novou celoevropskou iniciativu, která vede k šetrnému nakládání s energiemi. Program K třídě A, jehož cílem je označení veřejných budov tabulkami, které budou informovat o zařazení budov do tříd tak, jak je to běžné u výrobků spotřební elektroniky, potřebuje smysluplnou metodiku a rozumnou propagaci.

Problematika hospodářských soutěží

ACE zahájila otevřenou válku proti praktikám evropského komisařiátu pro soutěžení. ACE trvá na stanovisku, že hospodářská soutěž založená na nejnižší nabídce ceny za projekt je pro výběr zpracovatelů návrhů v oblasti architektury nevhodná a je třeba zvažovat zejména hodnotu a kvalitu výsledného produktu. Pro posuzování situace na trhu je třeba užívat doporučených srovnávacích měřítek – honorářových řádů. Výkonný výbor a sekretariát navrhnou na základě detailní znalosti politického prostředí vhodnou strategii.

Uznávání licencí

Pět let po návrhu ČKA zřídít při ACE informační centrum, které by bylo schopno zhodnotit a porovnat obsah jednotlivých licencí, registrací, autorizací či diplomů v EU, se téma stalo programem samostatné pracovní skupiny ACE s názvem Registrace a udělování licencí. Pracovní skupina pod vedením švýcarského architekta Pierra-Henriho Schmutze podala koncept zásad pro zřízení takového místa.

Společenským vrcholem zasedání byl slavnostní podpis dohody směřující ke vzájemnému uznávání kvalifikace mezi architektky, jejichž organizace jsou v Evropě sdruženy v ACE, a legislativami sdruženými v USA v NCARB.

Dohodu podepsali za přítomnosti ministra pro místní rozvoj Lucemburska Fernanda Bodena, ministra zahraničních věcí Lucemburska Nicolase Schmita a velvyslankyně USA v Lucembursku Ann Wagnerové Marie Helene Lucas, prezidentka ACE, a Carleton Godsey, president NCARB. Dále byli přítomni Bob Luke, nastupující prezident NCARB, a Kate Schwensen, nastupující prezidentka AIA.

Další zasedání generálního shromáždění bude v Bruselu na jaře 2006.

Sborník kompletních textů k diskusi i předkladů k přijetí je k dispozici ve francouzské a anglické verzi v kanceláři ČKA v Praze (dokument je dosti obsáhlý!), naprostá většina textů je přístupná na www.ace-cae.org ve veřejné sekci, pro detailnější studium sdělí autorizovaným architektům uživatelské jméno a přístupové heslo Kancelář ČKA.

Ing. arch. Dalibor Borák,
místopředseda představenstva ČKA

VÝBĚR STAVEBNÍCH ČSN VYDANÝCH V KVĚTNU AŽ ŘÍJNU 2005

(jsou uvedeny pouze EN převzaté překladem)

ČSN EN 13201-2 (36 0455) Osvětlení pozemních komunikací – Část 2: Požadavky

ČSN EN 13201-3 (36 0455) Osvětlení pozemních komunikací – Část 3: Výpočet

ČSN EN 12467 (72 3403) Vláknocementové ploché desky – Specifikace výrobku a zkušební metody

ČSN EN 520 (72 3611) Sádrokartonové desky – Definice, požadavky a zkušební metody

ČSN EN 13707 (72 7601) Hydroizolační pásy a fólie – Vyztužené asfaltové pásy pro hydroizolaci střech – Definice a charakteristiky

ČSN EN 13969 (72 7602) Hydroizolační pásy a fólie – Asfaltové pásy do izolace proti vlhkosti a asfaltové pásy do izolace proti tlakové vodě – Definice a charakteristiky

ČSN EN 13970 (72 7603) Hydroizolační pásy a fólie – Asfaltové parozábrany – Definice a charakteristiky

ČSN EN 13967 (72 7612) Hydroizolační pásy a fólie – Plastové a pryžové pásy a fólie do izolace proti vlhkosti a plastové a pryžové pásy a fólie do izolace proti tlakové vodě – Definice a charakteristiky

ČSN EN 13984 (72 7613) Hydroizolační pásy a fólie – Plastové a pryžové parozábrany – Definice a charakteristiky

ČSN EN 13859-1 (72 7621) Hydroizolační pásy a fólie – Definice a charakteristiky pásů a fólií podkladních a pro pojistné hydroizolace – Část 1: Pásy a fólie podkladní a pro pojistné hydroizolace pro skládané krytiny

ČSN EN 13859-2 (72 7621) Hydroizolační pásy a fólie – Definice a charakteristiky pásů a fólií podkladních a pro pojistné hydroizolace – Část 2: Pásy a fólie podkladní a pro pojistné hydroizolace pro stěny

ČSN EN 1991-1-5 (73 0035) Eurokód 1: Zatížení konstrukcí – Část 1-5: Obecná zatížení – Zatížení teplotou

ČSN EN ISO 13790 (73 0317) Tepelné chování budov – Výpočet potřeby energie na vytápění

Tato norma je součástí souboru norem výpočtových metod pro navrhování a posuzování tepelného chování budov a stavebních prvků. Vztahuje se jak na budovy obytné, tak na vytápěné budovy ostatní. Výpočtová metoda vychází z ustálené energetické bilance, která zohledňuje změny vnitřní a venkovní teploty a která dále zohledňuje dynamický účinek vnitřních a solárních zdrojů tepla pomocí stupně využitelnosti. Norma obsahuje výpočet tepelných ztrát budovy, ročního množství tepla potřebného pro zajištění požadované teploty v budově a ročního množství energie, které je potřebné dodat otopné soustavě pro vytápění budovy, s využitím charakteristik otopné soustavy uvedených v evropských nebo mezinárodních normách nebo daných národními dokumenty. Budova může mít více zón s odlišnými požadovanými teplotami a může být vytápěna přerušovaně. Časovým úsekem výpočtu je jeden měsíc. Norma se použije zejména pro stanovení shody s předpisy, které jsou vyjádřeny ve formě energetických cílových údajů:

- porovnání energetického chování odlišných variant řešení navrhované budovy;
- vyjádření smluvní úrovně tepelné ochrany existující budovy;

- posouzení efektu možných energetických úsporných opatření na existující budově tím, že se vypočte potřeba energie bez energetických úsporných opatření a s nimi;
- předpověď budoucí potřeby energetických zdrojů na národní a mezinárodní úrovni, přičemž se potřeba energie vypočte pro různé budovy, které jsou reprezentativní pro celkový fond budov.

ČSN EN 1912 (73 1713) Konstrukční dřevo – Třídy pevnosti – Přřazení vizuálních tříd jakosti a dřevin

ČSN EN 14250 (73 2814) Dřevěné konstrukce – Požadavky na prefabrikované nosné prvky s kovovými styčnickovými deskami s prolisovanými trny

ČSN EN 14374 (73 2839) Dřevěné konstrukce – Vrstvené dřevo na nosné účely – Požadavky

ČSN EN 13745 (73 5924) Povrchy pro sportoviště – Stanovení světelné odrazivosti

ČSN EN 12235 (73 5973) Povrchy pro sportoviště – Stanovení výšky odrazu míče

ČSN EN 13864 (73 5980) Povrchy pro sportoviště – Stanovení pevnosti v tahu syntetických nití

ČSN EN 13672 (73 5982) Povrchy pro sportoviště – Stanovení odolnosti proti oděru umělých trávníků bez výplně

ČSN EN 1469 (72 1867) Výrobky z přírodního kamene – Obkladové desky – Požadavky

ČSN EN 14195 (72 2492) Kovové konstrukční prvky pro sádrokartonové systémy – Definice, požadavky a zkušební metody

ČSN EN 14195 (72 3612) Kovové konstrukční prvky pro sádrokartonové systémy – Definice, požadavky a zkušební metody

ČSN EN 1991-1-3 (73 0035) Eurokód 1: Zatížení konstrukcí – Část 1-3: Obecná zatížení – Zatížení sněhem

ČSN 73 0540-1 Tepelná ochrana budov – Část 1: Terminologie

ČSN 73 0540-4 Tepelná ochrana budov – Část 4: Výpočtové metody

ČSN 73 0810 Požární bezpečnost staveb – Společná ustanovení

ČSN EN 40-2 (73 2092) Osvětlovací stožáry – Část 2: Obecné požadavky a rozměry

ČSN EN 1504-10 (73 2101) Výrobky a systémy pro ochranu a opravy betonových konstrukcí – Definice, požadavky, kontrola kvality a hodnocení shody – Část 10: Použití výrobků a systémů a kontrola kvality provedení

ČSN EN 14389-2 (73 7062) Zařízení pro snížení hluku silničního provozu – Postupy hodnocení dlouhodobé účinnosti – Část 2: Neakustické vlastnosti

ČSN P 73 9010 Navrhování a výstavba staveb civilní ochrany
Tato norma platí pro navrhování a výstavbu stálých tlakově odolných úkrytů, stálých tlakově neodolných úkrytů, chráněných pracovišť,

malokapacitních úkrytů, speciálních úkrytů a staveb pro dekontaminaci. Stanovuje technické parametry požadované pro stavební a technologickou část těchto staveb z hlediska ochrany obyvatelstva s výjimkou navrhování konstrukcí STOU CO, pro které platí ČSN 73 9001. Uvedené stavby se navrhuji pro běžný provoz podle obecně platných předpisů pro navrhování.

ČSN EN 14024 (74 6036) Kovové profily s přerušením tepelného mostu – Mechanické funkční vlastnosti – Požadavky, posouzení výpočtem a zkouškami

ČSN EN 13748-1 (72 3209) Teracové dlaždice – Část 1: Teracové dlaždice pro vnitřní použití

ČSN EN 13748-2 (72 3209) Teracové dlaždice – Část 2: Teracové dlaždice pro venkovní použití

ČSN EN 934-3 (72 2326) Přísady do betonu, malty a injektáží malty – Část 3: Přísady do malty pro zdění – Definice, požadavky, shoda, označování a značení štítkem

ČSN P ENV 14232 (72 7500) Speciální technická keramika – Termíny, definice a zkratky

ČSN EN ISO 15927-5 (73 0315) Tepelně technické chování budov – Výpočet a uvádění klimatických dat – Část 5: Data pro návrhové tepelné zatížení pro vytápěný prostor

Tato norma určuje definice, metody výpočtu a metody uvádění klimatických dat používané při návrhu tepelného zatížení v budovách. To zahrnuje:

- zimní venkovní návrhové teploty vzduchu;
- příslušnou rychlost větru a odpovídající směr větru.

Ztráty tepla zeminou, které také přispívají k tepelnému zatížení pro budovy, závisí na dlouhodobějších změnách teploty; metody pro výpočet ztrát zeminou jsou uvedeny v ISO 13370 Tepelné chování budov – přenos tepla zeminou – Výpočtové metody.

ČSN EN 1504-5 (73 2101) Výrobky a systémy pro ochranu a opravy betonových konstrukcí – Definice, požadavky, kontrola kvality a hodnocení shody – Část 5: Injektáž betonu

ČSN EN 1504-8 (73 2101) Výrobky a systémy na ochranu a opravy betonových konstrukcí – Definice, požadavky, kontrola kvality a hodnocení shody – Část 8: Kontrola kvality a hodnocení shody

ČSN EN 1991-2 (73 6203) Eurokód 1: Zatížení konstrukcí – Část 2: Zatížení mostů dopravou

ČSN EN 612 (74 7705) Plechové okapové žlaby s naválkou a plechové dešťové odpadní trouby

ČSN EN ISO 9046 (72 2338) Stavební konstrukce – Těsnicí hmoty – Stanovení přilnavosti a soudržnosti tmelů při stálé teplotě

ČSN EN 1304 (72 2684) Pálené střešní tašky a tvarovky – Definice a specifikace výrobku

ČSN EN 13369 (72 3001) Společná ustanovení pro betonové prefabrikáty

ČSN EN 13224 (72 3051) Betonové prefabrikáty – Žebrové stropní prvky

ČSN EN 13225 (72 3052) Betonové prefabrikáty – Tyčové nosné prvky

ČSN EN 14474 (72 3057) Betonové prefabrikáty – Štěpkobeton – Požadavky a zkušební metody

ČSN EN 490 (72 3240) Betonové tašky a tvarovky pro střešní krytiny a obklady stěn – Specifikace výrobku

ČSN ISO 13822 (73 0038) Zásady navrhování konstrukcí – Hodnocení existujících konstrukcí

ČSN ISO 13822 uvádí přímo mezinárodně platné postupy hodnocení spolehlivosti existujících konstrukcí. Poskytuje obecné pokyny pro návrh oprav nebo modernizací existujících konstrukcí. ČSN ISO 13822 vychází z koncepce mezních stavů ve spojení s metodou dílčích součinitelů. Při hodnocení existující konstrukce lze také použít pravděpodobnostní přístup. Účelem této normy je, aby doplnila chybějící pokyny pro hodnocení a návrh obnovy existující konstrukce.

Součástí ČSN ISO 13822 jsou termíny a definice, postupy hodnocení existující konstrukce včetně vývojového diagramu, postupy určení zatížení a odolnosti konstrukce, analýza konstrukce, návrh konstrukčních opatření, hodnocení spolehlivosti, zpráva. V osmi informativních přílohách ISO 13822 jsou uvedeny doplňující informace včetně způsobu aktualizace měřených veličin na základě apriorních znalostí, použití statických nebo dynamických zkoušek, postupy stanovení časově závislé spolehlivosti, směrné indexy spolehlivosti.

Pro usnadnění používání ČSN ISO 13822 bylo zpracováno šest národních příloh, které uvádějí doplňující pokyny pro hodnocení existujících konstrukcí v ČR a také podrobněji vysvětlují vybrané články normy. První dvě národní přílohy se zabývají obecnými zásadami hodnocení existujících konstrukcí a zkoušením konstrukcí a materiálů. V dalších čtyřech přílohách jsou pokyny pro hodnocení konstrukcí z jednotlivých materiálů (beton, ocel, kompozity, dřevo, zdivo). Vysvětlují se zde postupy stanovení charakteristické a návrhové hodnoty základních veličin a uvádějí se vlastnosti materiálů podle dříve platných norem.

ČSN EN ISO 13792 (73 0320) Tepelné chování budov – Výpočet vnitřních teplot v místnosti v letním období bez strojního chlazení – Zjednodušené metody

Tato norma je zaměřena na hodnocení odezvy místnosti bez strojního chlazení na tepelnou zátěž v letním období. Podrobně určuje požadované vstupní a výstupní údaje, které jsou nezbytné pro zjednodušený výpočet denního průběhu teploty vnitřního vzduchu, střední sálavé teploty a operativní teploty v hodnocené místnosti.

Norma je určena projektantům pozemních staveb. Umožňuje jednoduchým způsobem ověřit, zda konstrukční řešení místnosti zabrání přehřívání místnosti v letním období, či zda je nutná instalace strojního chlazení. Norma nepředepisuje pro zjednodušený výpočet denního průběhu vnitřních teplot žádnou konkrétní výpočetní metodu. Místo toho obsahuje dva verifikační příklady, s jejichž pomocí se ověřuje, zda je určitá výpočtová metoda ve shodě s ČSN EN ISO 13792.

V informativních přílohách obsahuje norma dva příklady vhodných zjednodušených výpočetních metod (metodu tepelné jímavosti a RC metodu), doporučené hodnoty vnitřních zisků a intenzit výměny vzduchu v přirozeně větraných místnostech, zjednodušený postup pro určení velikosti zastíněné plochy vlivem vnějších překážek a dva příklady výpočtu.

ČSN EN 1004 (73 8112) Pojízdna pracovní dílcová lešení – Materiály, rozměry, návrhová zatížení, požadavky na provedení a bezpečnost

ČSN EN 13959 (75 5420) Zpětná armatura zabraňující znečištění pitné vody zpětným průtokem – DN 6 až DN 250 včetně – Skupina E – Druh A, B, C a D

ČSN EN 200 (13 7102) Zdravotnětechnické armatury – Výtokové ventily a ventilové směšovací baterie (PN 10) – Všeobecné technické specifikace

Připravila Ing. Ludmila Kratochvílová, vedoucí oddělení výstavby Českého normalizačního institutu

Více informací na www.csn.cz

zkoumatelné obecným soudem (dnes užívaná obecně závazná vyhláška obce je přezkoumávána soudem ústavním). Důvodem pro toto složitě a časově zatěžující řešení byla údajná snaha účinně ochránit vlastnická práva vlastníků dotčených při schvalování územního plánu obce tzv. veřejně prospěšnými stavbami a opatřeními, což je název pro důvod pro případné omezení vlastnických práv například novou pozemní komunikací, vybudování nadřazeného systému sítě technické infrastruktury (plynovod, elektrické vedení a podobně) nebo vybudování obecně prospěšného zařízení. Tohoto nástroje jistě nesmí být zneužíváno, ba ani nadužíváno; nemůže však být prakticky zrušen, neboť je to jeden z mála plánovacích nástrojů obce umožňujících prosazení některých obecně prospěšných záměrů. Sám plán ovšem ještě zdaleka není vyvlastněním samým – je pouze jeho nezbytnou podmínkou a jedním z předpokladů, aby mohlo být v budoucnosti rozhodnuto o případném nuceném omezení vlastnických práv, není-li možno dosáhnout záměru jinou formou, a to přednostně dohodou o směně nebo odkupu. Mezi územním plánem a územním řízením stojí v těchto případech pravidelně ještě plán regulační – ani ten však ještě není vyvlastněním. Toho se dosahuje teprve samostatným správním řízením a rozhodnutím, které podléhá správnímu přezkoumání a které je následně napadnutelné žalobou, rovněž přezkoumatelnou vyšší soudní instancí! Z navrhovaného řešení není ovšem především zřejmé, o čem by měl obecný soud v případě žaloby podané vlastníkem dotčeným například navrhovanou veřejně prospěšnou stavbou vůbec rozhodovat. Bez podrobnějšího vymezení veřejně prospěšné stavby nemůže posuzovat naplnění základních předpokladů, jimiž jsou již dnes unikátnost řešení, popřípadě jeho zvláště významná ekonomická a společenská výhodnost. Obecný soud se tak bude muset omezit na posouzení právě jen těch skutečností, které posuzuje dnes soud ústavní – to jest zákonnosti postupu obce. Popřen však zůstává základní smysl plánovací činnosti obce jako konkrétního politického a právního rozhodnutí o správě svěřeného území, o koordinaci zájmů veřejných a soukromých, o záměrech rozvoje. Je prakticky vyloučeno, aby soud rozhodoval o tom, zda je určité řešení pro lokalitu a komunitu vhodné či nevhodné, popř. by byl smysl dělení moci a s ní spojené odpovědnosti v demokratickém státě; propříště by bylo nejlépe svěřit plánování rovnou soudům. Lze totiž sotva očekávat (při naší všeobecně nízké právní a sociální kultuře), že omezení vlastnických práv z výše popsanych důvodů nebude pravidelně napadáno soudními žalobami. Rozhodne-li soud, že určitá veřejně prospěšná stavba nebude moci být realizována, bude obec nucena hledat jiné řešení na jiných pozemcích – pochopitelně s výsledkem stejným nebo obdobným. Celá tato složitost je o to více udivující, že sám návrh zákona umožňuje ochranu vlastnických práv velmi elegantně obejít – ovšem ve prospěch soukromých vlastníků. Jedná se o tzv. „výměnu pozemků“, již se rozumí vyvlastnění ve prospěch soukromíka, jehož investiční záměr nebude možno realizovat pouze na jeho pozemcích. Bude-li ovšem vlastníkem zákonem stanovené většiny pozemků v dotčeném území, bude možno rozhodnout o výměně pozemků jiných vlastníků, kteří by se případně tomuto záměru přičili.

Celý proces tak povede jen k dalšímu prodlužování a prodražování, k jeho nižší efektivitě. Bude však možné zaměstnat více osob na úřadech všech typů a úrovní. I kdybychom však předpokládali, že nikdo z dotčených vlastníků opatření obecné povahy nenapadne soudní žalobou, i tak dojde k nepochybnému nárůstu času (přidáním lhůt spojených s další plánovací fází), resp. nebude celý proces zjednodušen, protože například zůstane zachován samostatný proces tzv. SEA, tedy posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí, které je a musí být integrální součástí územního plánování, avšak nikoliv jako vedlejší samostatný proces na základě resortního předpisu, pro který je ve stavebním zákonu zachována v zásadě další samostatná fáze pořízení.

Posílen a znásoben je tento proces pořizování vkládáním dalších a dalších nástrojů, posilujících sice pozici státní správy, avšak neulehčujících život ani obcím, ani občanům (tzv. „státem garantované“ územně analytické podklady, územně plánovací informace, zřizováním rad obcí a jejich projednáváním územně plánovacích dokumentů bez jakýchkoliv důsledků a závaznosti a mnohé podobné). Nepřehlednost a komplikovanost systému je posílena setrváváním na koncepci přenesené působnosti výkonu státní správy; ve fázi přípravy byl dokonce celý

proces včetně schvalování územně plánovacích dokumentů zařazen do režimu státní správy, ačkoliv je na první pohled patrné, že plánování území je projevem samosprávním. V závěrečné fázi přípravy zákona byl tento koncept opuštěn a zachován systém stávající – kombinace samosprávy a státní správy, a to s odůvodněním, že není možno jinak, mají-li být orgány státní správy při rozhodování v území vázány územními, popřípadě regulačními plány, to jest obcemi stanovenými pravidly chování, resp. má-li být dosaženo dohody mezi dotčenými orgány státní správy a obcí v procesu pořizování územních plánů a plánů regulačních. Toto tvrzení je – mírně řečeno – nekorektní. Obec i kraj jsou při své činnosti a při svém rozhodování vázány zákony, popřípadě může zákon stanovit, že jsou v konkrétních případech vázány i vyhláškami a dalšími podzákonnými předpisy. Samospráva není svévole, nýbrž jeden z kvalifikovaných způsobů správy území a rozhodování o jeho rozvoji. Je-li něco vytykáno současnému systému, pak právě neúčelné zachování podvojitelného systému správy v území, které vede jen k dalšímu rozměňování a znejasňování osobní odpovědnosti za rozhodování. Krátce a stručně řečeno – navrhovaný koncept územního plánování by snad byl přínosem v období „perestrojovém“, avšak po patnácti letech demokratického vývoje je svým důrazem na posilování role státu, na poskytování „příspěvků“ na pořizování státem (bez úvah o celkovém systému rozpočtovém), jímž se hrozí obcím, že nebudou moci plánovat, bude-li výkonem v samostatné působnosti, anachronismem.

Avšak k věcem, které jsou stavebníkům, hlavně těm méně zkušeným, určitě bližší. Mezi nejčastěji opakovaná tvrzení patří jednoduchost postupu v případě staveb pro bydlení do 150 m² zastavěné plochy, což je nejčastější případ u nás v současnosti stavěných rodinných domů. Jedná se o stavby jednoduché, pro něž dnes platil režim sloučeného územního a stavebního řízení a pro které napříště má postačovat tzv. ohlášení. Pro toto ohlášení však musí být doložen nejen soulad s obecnými technickými požadavky na výstavbu, ale též územně plánovací informací, kterou však nutno obstarat předem u úřadu obce s rozšířenou působností (obdoba dřívějších okresních úřadů). Obsah dokumentace předkládané úřadu územního plánování není specifikován (má být upřesněn v prováděcí vyhlášce); lze však předpokládat, že se nebude podstatněji lišit od dokumentace ke stavebnímu řízení. Zákon rovněž nestanovuje správní lhůtu pro poskytnutí této informace. Z předpokládaných 40 dnů tak dospíváme ke lhůtě srovnatelné se správním řízením. To jsme se ovšem nezabývali případem, kdy bude nutno obstarat si předem závazná stanoviska dotčených správních orgánů, a v některých případech dokonce správní rozhodnutí speciálních stavebních úřadů, neboť předpoklad zjednodušení vychází z možnosti spojit správní rozhodnutí týkající se jedné věci, což ovšem nelze provést, pokud o věci rozhodují různé stavební úřady – zejména pak jsou-li tyto úřady na různých správních úrovních (úřady obcí, obcí s přenesenou působností a obcí s rozšířenou působností, popřípadě dokonce úřady krajů). Tak tomu bude v případě zřízení vodního díla, jímž se například rozumí studna, čistírna odpadních vod, v některých případech připojení na komunikaci a podobně. Speciální stavební úřady jsou obvykle součástí úřadů obcí s rozšířenou působností; pokud by byly stavební úřady redukovány pouze na tyto obce, znamenalo by to významné omezení dostupnosti stavebních úřadů. U stejných staveb, pokud by měly být umístěny mimo zastavěné nebo k zastavění určené území obce, se vede územní řízení nebo vydává územní souhlas (což je sice zkrácená obdoba územního řízení, avšak vyžaduje rovněž splnění řady náležitostí); tím se ovšem proces rozhodování stává srovnatelným s procesem dnešním, s tzv. sloučeným územním a stavebním řízením. Rozdíly je pouze v tom, že dnes je možný tento postup u staveb do 300 m² zastavěné plochy.

Speciální stavební úřady tedy zůstávají zachovány prakticky v nezměněném rozsahu: pomineme-li vojenské stavební úřady, zůstává zachován speciální stavební úřad pro rozhodování o stavbách leteckých, drážních, pozemních komunikací, vodních děl a zvláštní případ tzv. integrovaného povolení. Zachování těchto stavebních úřadů není logické ani v případech leteckých a drážních staveb, neboť v těchto případech musí být rovněž koordinovány i další zájmy v území (nejen tedy odborné záležitosti drážní nebo letecké) – i z tohoto důvodu vedou již nyní územní řízení stavební úřady obecné, jejichž kompetence však

poté končí, a do stavebního povolení zasahují tyto speciální stavební úřady samostatnými rozhodnutími, byť jejich zásah do celého procesu není zásadně odlišný od případů ochrany jiných důležitých zájmů v území (ochrana přírody a krajiny, památková péče, humánní či veterinární hygiena atd.).

Dotčené orgány státní správy zůstávají rovněž prakticky zachovány (potvrzuje se tak mimořádně rozsáhlý resortismus panující v českém právním prostředí). Některá (nikoliv všechna) správní rozhodnutí vydávaná v souvislosti s územním a stavebním řízením jsou nahrazena tzv. závazným stanoviskem, na něž se vztahuje podle nového správního řádu poněkud volnější režim, avšak v případě negativního závazného stanoviska nemůže stavební úřad plnit roli koordinátora zájmů v území, neboť mu správní řád ukládá řízení, do kterého bylo negativní závazné stanovisko vydáno, zastavit! Správní řád pak stanovuje, jak se postupuje v případech přezkoumávání takových závazných stanovisek. Přestože by měl být okruh takových stanovisek striktně omezen, je okruh dotčených správních orgánů oprávněných vydávat závazná stanoviska velmi široký.

Nebude-li přijata řada pozměňovacích návrhů, jimiž bude skutečně dosaženo alespoň částečného zjednodušení a zefektivnění procesů podle stavebního zákona, nebude nový zákon žádným přínosem. Vše, co by bylo možno hodnotit jako přínosné, je stanoveno správním řádem, jehož dosah do stavebního zákona je však omezen tím, že stavební zákon je předpisem speciálním a při aplikaci má přednost před správním řádem, který má v tomto případě postavení pouze podpůrné. Navrhované změny by měly sledovat následující cíle: jednoznačné vymezení odpovědnosti za rozhodování jednotlivých zúčastněných osob i správních orgánů, přičemž správní orgány by měly být důsledně pověřovány tou působností, která je pro jejich rozhodování na určité správní úrovni nejučelnější a neúčinnější. S tím souvisí též důsledné uplatnění zásady koncentrace řízení, slučování procesů a nedělené odpovědnosti za rozhodnutí. Současně jsou omezována nebo zcela vylučována ustanovení zbytečná, bez nichž se celý systém stavebního zákona obejde nebo které do něho dokonce vnášejí negativní vklady (jedná se především o deklaratorní ustanovení, popřípadě ustanovení nesledovaná žádnou efektivní „sankcí“ – například ustanovení o radě obcí nebo ustanovení opakující na různých místech jinými slovy základní ustanovení tohoto zákona).

Má-li být ve stavebním zákonu dosaženo slibovaných a předkládatel (vládou) deklarovaných záměrů a cílů, pak musí být, dle názoru ČKA, v územním plánování

- jednoznačně posíleno postavení obce a kraje jakožto odpovědných správců území – územní plánování jako výkon samosprávních působností limitované zákonem. Všechny obce jsou jakožto orgán územního plánování pořizovateli územní plánovací podkladů a územní plánovací dokumentace a tuto svoji činnost musí provádět v rámci stanoveném zákonem a způsobem zákonem předepsaným – mají však volbu prostředků a nástrojů (pořizování je možno provádět jakožto vysoce kvalifikovanou činnost buď vlastními úředníky, kvalifikovanými fyzickými osobami, nebo jinými obcemi /jejich úřady/, přičemž nedodržení procesních pravidel pořizování a právních předpisů je důvodem pro neplatnost případně schválené a vydané územní plánovací dokumentace);
- zjednodušen proces pořizování a kontrola tohoto procesu (obsahu návrhu zákona) – změna působení DOSS v celém procesu – vstupní návrh a následná kontrola a revize; zjednodušení obsahu plánovacích dokumentů a větší obsahová a formální variabilita; prováděcí předpisy musí být co do počtu i obsahu redukovány a musí obsahovat výlučně základní věcný rámec) – nové vymezení pojmu „pořizovatel“ a jeho činnosti;
- nové obsahy územní plánovací dokumentace na úrovni státu a krajů směřující k jednoznačnějšímu vymezení veřejných staveb (resp. zájmů) v příslušné správní úrovni, důsledná integrace procesů v územním plánování – zrušení samostatné právní úpravy posuzování vlivu staveb a koncepcí na životní prostředí a jejich zahrnutí do procesu územního plánování (minimalizace případů opakování charakterem stejných řízení);

[k předpokládané námitce zpracovatelů návrhu zákona, že nelze zavazovat orgány státní správy, pokud nebude proces pořizování výkonem přenesené působnosti, uvádíme, že i v českém ústavním pořádku je výkon samosprávy (samostatné působnosti) vázán zákony a že je samospráva nucena dnes a denně dohodovat svá rozhodnutí s orgány státní správy; výkon pořizovatelských činností v samostatné působnosti není tudíž v rozporu s ústavou a není důvodem pro nezávaznost územní plánovací dokumentace].

Má-li být ve stavebním zákonu dosaženo slibovaných a předkládatel (vládou) deklarovaných záměrů a cílů, pak musí být ve stavebním řádu a obecně v působnostech správních orgánů

- posílena koncentrace řízení a odstranění veškerých správních řízení v souvislosti s výstavbou – základem územní řízení; stavební řízení proces více technologický, umožňující dosahovat vyšší kvality projektové přípravy, a tudíž i bezpečnosti staveb a procesu stavění;
- zásadně redukován počet závazných stanovisek jen na zcela klíčové záležitosti v působnosti dotčených správních orgánů; důsledkem negativního závazného stanoviska není okamžité ukončení správního řízení, nýbrž jeho přerušeni a teprve v případě nemožnosti dohody nebo neúspěšného přezkoumání závazného stanoviska bude důsledkem zastavení řízení;
- úplně zrušeny nebo alespoň zcela zásadně redukovány speciální stavební úřady;
- důsledně integrovány procesy – například zrušení nesmyslné samostatné právní úpravy posuzování vlivu staveb a koncepcí na životní prostředí a jejich zahrnutí do procesu územního řízení,
- povinnost stavebních úřadů standardně obstarat závazná stanoviska a stanoviska, pokud si je dobrovolně neobstará stavebník předem sám.

Za problematická považujeme ustanovení o vyvlastňování uvedené pod předkupním právem obce a pod výměnou pozemků, jimiž se vyvlastňování provádí víceméně skrytou formou. Obdobně považujeme za podstatnou zásadní redukci rozsahu zmocňovacích ustanovení a jednoznačnější vymezení rámcového charakteru obsahu prováděcích předpisů; dosavadní rozsah by vydal na nový samostatný právní předpis stejného nebo většího rozsahu, než je sám stavební zákon, přičemž celý proces už není pod dostatečnou parlamentní kontrolou. Návrhy vskutku nové, které bychom mohli označit do jisté míry za revoluční – například institut „autorizovaných inspektorů“ – značně oslabuje (například podmínkou souhlasu všech účastníků řízení se stavbou ve zkráceném řízení stavebním, což je podmínka až na nepočtené výjimky prakticky nesplnitelná). Má-li být nová úprava vskutku účinná, musí především zrušit, nebo alespoň radikálně omezit nesmyslně přebujelý resortismus a hypertrofii dílčích zájmů v územní, s nimiž řada speciálních právních předpisů spojuje samostatná správní řízení. Nový stavební zákon i zákon změnový určitý krok – byť nedůsledný – v tomto směru dělají. Jejich reálnost a účinnost je však vázána na nový správní řád (zákon č. 500/2004 Sb.), který sice zdánlivě tento proces uvolňuje využitím instrumentu „závazného stanoviska“ (§ 149 SŘ), se kterým však spojuje procesně takové důsledky, že se tento postup od dosavadního podstatně lišit nebude.

Nový stavební zákon žádnou novou koncepcí nepřináší. Některé dílčí „inovace“ jsou víceméně novelizací předpisu stávajícího, přičemž ne vždy ku prospěchu, jak je zřejmé z části týkající se územního plánování. Závěrem proto nezbývá než konstatovat, že se v případě stavebního zákona v podobě předložené vládou jedná o promarněnou příležitost poněkud provětrat české právní prostředí, obecně je zjednodušit a zpřehlednit, zefektivnit správní procesy a posílit zároveň ochranu práv účastníků řízení a dalších dotčených osob a veřejnosti. Stavební zákon nebývá obvykle připravován jako právní předpis na rok či na pár let; předpokládá se, že bude působit desítky let. Lze se tudíž obávat, že schválením tohoto zákona bude proces obnovy českého právního řádu v této oblasti na dlouhou dobu zastaven, nebo dokonce vrácen zpět. Nového stavebního zákona je nám tudíž i nadále třeba.

Jiří Plos,
Praha 20. 11. 2005

ODPOVĚDNOST AUTORIZOVANÝCH, RESP. REGISTROVANÝCH ARCHITEKTŮ A PROFESNÍ POJIŠTĚNÍ

[I] URČITOST PROJEKTOVÉ DOKUMENTACE [PRO PROVEDENÍ STAVBY] / OBECNÁ ODPOVĚDNOST AUTORIZOVANÝCH, RESP. REGISTROVANÝCH OSOB

Činnost architekta představuje celistvý profesní výkon zahrnující poskytnutí vybraných a odborných činností ve výstavbě a souvisejících odborných služeb. Základním zákonem, který vymezuje činnosti ve výstavbě podléhající zvláštnímu právnímu režimu (tak zvané „**vybrané činnosti ve výstavbě**“), je zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, specificky pak především ustanovení **§ 46a odst. 1 a odst. 3 a § 46b odst. 1** tohoto zákona. V nich se ukládá konat vybrané činnosti ve výstavbě, to jest činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, zejména bezpečnosti (mechanické pevnosti a stability, protipožární ochrany, bezpečnosti při používání), zdraví a života (včetně ochrany před hlukem), kvality životního prostředí (ochrany přírody a krajiny a kulturního bohatství), energetické úspornosti a ekonomičnosti, fyzickým osobám, jejichž způsobilost byla ověřena podle zvláštních předpisů (právnícké osoby mohou tyto činnosti konat pouze prostřednictvím těchto fyzických osob).

Stavební zákon předjímá vydání zvláštního právního předpisu pro určení přesnějších podmínek výkonu povolání. Tímto předvídaným **zvláštním předpisem** je především **zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů**, který uvedenou podmínku stanovuje v **§ 2 odst. 4 a 5** přesněji, přičemž přesněji vymezuje i celkový okruh činností konaných autorizovanými osobami: **§ 2 odst. 1 a 2** zahrnuje do rozsahu autorizace úplný celek činností vybraných a činností odborných, neboť – důsledně domyšleno – nelze vybrané činnosti vykonávat bez opory v celém souhrnu souvisejících činností odborných.

Pro připomenutí uvádíme, že vybrané činnosti podle § 46a odst. 2 písm. a) stavebního zákona zahrnují **projektové činnosti**, jimiž se rozumí „*zpracování územně plánovací dokumentace a dále zpracování dokumentace staveb pro vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení, včetně statických a dynamických výpočtů konstrukcí staveb. S výjimkou staveb pro bydlení, staveb podzemních, opěrných zdí a změn těchto staveb se za vybrané činnosti nepovažuje zpracování dokumentace drobných staveb a jednoduchých staveb a jejich změn; dokumentaci těchto staveb zpracovává kvalifikovaná osoba*“.

Druh z uvedených ustanovení určuje **základní právní rámec odpovědnosti fyzických (a jejich prostřednictvím právnických) osob** konajících tyto činnosti, a to v odstavci 1 při projektování, v odstavci 2 při provádění staveb. **Autorizovaná osoba** vykonávající činnost uvedenou v § 46a odst. 3 písm. a) „**odpovídá za správnost, úplnost a proveditelnost zpracované projektové dokumentace. Statický výpočet musí být zpracován v takové formě, aby byl kontrolovatelný. Projektant odpovídá za správnost a úplnost zpracování konceptu a návrhu územně plánovací dokumentace. Projektant je povinen přizvat ke zpracování dílčích částí projektové dokumentace další oprávněné projektanty s příslušnou specializací, není-li způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám**“.

Rozsah působnosti autorizovaných osob stanovuje část třetí zákona o výkonu povolání, to jest ustanovení § 12 až 19, přičemž **obecný rámec odpovědnosti je uveden v § 12 až 16**. Podle těchto ustanovení je autorizovaná osoba zejména odpovědná za odbornou úroveň výkonu své činnosti, je povinna ji vykonávat osobně, popřípadě ve spolupráci se specialisty s příslušným oprávněním, chránit práva k duševnímu vlastnictví, zejména práva autorská a práva průmyslového vlastnictví, dbát platných obecně závazných právních předpisů a předpisů profesních, vystříhat se střetu zájmů, popřípadě konat činnosti s vybranými činnostmi neslučitelné, dále se odborně

vzdělávat, vykonávat práce pouze v rozsahu, pro který jí byla udělena autorizace a opatřovat jí zpracované dokumenty řádným způsobem a svoji činnost evidovat, být pojištěna a tak dále.

Celistvost výkonu profese a architektova odpovědnost za vypracovaný projekt je rovněž součástí ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), v němž se výslovně uvádí, že „*právo autorské se vztahuje na dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části...*“; v ustanovení § 11 odst. 3 má autor (architekt) „*právo na dohled nad plněním této povinnosti jinou osobou (autorský dohled), nevyplývá-li z povahy díla nebo jeho užití jinak, anebo nelze-li po uživateli spravedlivě požadovat, aby autorovi výkon práva na autorský dohled umožnil*“. Toto ustanovení pak koresponduje s ustanovením § 17 písm. h) zákona o výkonu povolání, v němž se výslovně uvádí právo i povinnost architekta „*provádět autorský nebo technický dozor nad realizací stavby*“.

Součástí takto celistvě pojaté profese je soubor výkonových fází, jejichž součástí jsou jednak fáze přípravné a předprojektové (fáze 1 a 2), fáze projektové (fáze 3 až 6) a konečné fáze spjaté s prováděním stavby samé (fáze 7 až 9). Součástí projektových fází je i vypracování projektu pro provedení stavby (fáze 5).

Architekt v průběhu této fáze buď sám, nebo ve spolupráci s poradci a specialisty propracuje projekt až do úrovně jednoznačně určující požadavky na kvalitu a charakteristické vlastnosti díla, umožňující vypracování poptávky dodavatelům díla, a to zejména zpracováním nezbytných výkresových znázornění detailů

- výtvarných (tvarových, strukturních a barevných/estetických),
- konstrukčních,
- materiálových,
- dispozičních a provozních,
- technických a technologických,

[například výkresové znázornění s nutnými detaily v měřítku 1:50 až 1:1 a s nutnými textovými vysvětlivkami a popisy, vše za spolupráce potřebných profesí] v celé standardní skladbě textové a výkresové části dokumentace [včetně vypracování stavebně-technických specifikací k projektu pro provedení stavby (a k využití pro podklady pro výběr dodavatele/zhotovitele stavby) architektem a profesními specialisty a konzultanty, to jest stavebně-technických specifikací, seznamu položek a výkazu plošných výměr a přehledu množství a popisu materiálu], jedná-li se o nestandardní řešení nebo není-li možné odkázat se na platné technické normy.

Odkazem na platné technické normy, a to s nutnými textovými vysvětlivkami a popisy, tak učiní, jestliže tyto normy stanovují požadavky na stavby ve smyslu výše uvedeném nerozporně a s postačující přesností. V tomto případě platí, že řešení technických a technologických detailů je součástí výrobní nebo dílenské dokumentace [k tomu blíže viz bod /II/], vždy zpracovávané dodavatelem stavby, přičemž architekt může být pověřen kontrolou (supervizí).

Nerespektování celistvosti projektu a projektových výkonů a odpovědnosti, která s poskytováním těchto výkonů souvisí, však není v rozporu pouze s předpisy stavebněprávními a autorskoprávními. Často se totiž zapomíná, že autorem projektu musí být osoba s příslušným oprávněním, která nese za projekt několikanásobnou odpovědnost. **Vůči klientovi** odpovědnost **občanskoprávní**, a to za škody, které případně chyby v projektu v budoucnu způsobí. **Vůči profesnímu společenství** pak nese odpovědnost správní – **disciplinární**. A konečně **vůči společnosti obecně** i případnou odpovědnost **trestní**, jestliže svými pochybeními způsobí významné škody na majetku, popřípadě na zdraví nebo dokonce životě. Má-li ovšem osoba, která vyhotovila projekt, takovou odpovědnost vskutku účinně nést, musí k tomu mít vytvořen dostatečný prostor – to jest musí mít účinnou kontrolu nad celým procesem projektování a nad procesem

provádění stavby při sledování, děje-li se tak v souladu s projektem, s požadavky klienta a s veřejným zájmem.

Určitou „bariérou“ v tomto celistvém pojetí projektování je rozpad tohoto procesu projektování do fází vztahujících se ke správním řízením. Stávající právní úprava obsažená ve stavebním zákonu působí v této souvislosti až kontraproduktivně, neboť fázování jednotlivých řízení není v souladu s logikou projektování. Ani jedno z veřejných správních řízení neplní zcela svůj smysl a účel; zejména to platí pro projekt pro stavební povolení, podle něhož se ovšem pravidelně nestaví. Pro provedení stavby samé je obvykle třeba vypracovat podrobnější projekt prováděcí, který však už nepodléhá veřejné kontrole; z uvedeného důvodu nabývají mnozí klienti i nepříliš způsobilí profesionálové pocitu, že zpracovávání projektu pro provedení stavby představuje jakousi zvláštní fázi, na ostatních projektových fázích nezávislou. Mají-li však obhájit svoje zásahy do projektu, uchylují se zpravidla k tvrzení, že se v případě projektu pro provedení stavby jedná toliko o technické provedení projektu (asi obdobné písářskému rozepsání hudební partitury). Tento postup je však v zásadním rozporu s výše popsanými právními povinnostmi, které architekt nese, a narušuje architektovu odpovědnost.

[[III] ODPOVĚDNOST ARCHITEKTA ZA VADY PROJEKTU A ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU VADAMI PROJEKTU

Jak bylo popsáno v bodu [I], nese architekt v procesu výstavby rozsáhlou odpovědnost za výkon profese. Tato skutečnost by měla mít vždy odraz nejen ve smlouvách uzavřených mezi klientem a architektem, nýbrž i mezi klientem a dodavatelem stavby, v níž by mělo být specifikováno postavení architekta při výkonu kontrolních činností konaných z pověření klienta.

Předpisy soukromého práva ze začátku devadesátých let, jimiž jsou *občanský zákoník* jako *lex generalis* a *obchodní zákoník* jakožto *lex specialis*, opustily ve vztahu k technické normalizaci dřívější řešení založené na tom, že právní předpisy stanovovaly účastníkům popsaných právních vztahů v otázce jakosti dodávky výrobků a služeb pouze jednu možnost vycházející z technické normy jako primárního měřítko jakosti.

Obchodní zákoník, který je ve věci stanovení jakosti poměrně skoupý, jednoznačně preferuje smluvní určení jakosti zboží nebo jeho provedení; tam, kde smlouva způsob provedení nebo jakost zboží neurčuje, stanoví pro prodávajícího povinnost dodat zboží v jakosti a provedení, hodící se pro účel stanovený ve smlouvě, nebo – není-li tento účel ve smlouvě stanoven – pro účel, k němuž se takové zboží zpravidla užívá. Postavení technických norem jakožto nositelů kvality v právním vztahu upraveném těmito ustanoveními je formálně i fakticky mnohem slabší, než tomu bylo za platnosti hospodářského zákoníku, a lze říci, že zákon nyní sleduje spíše rozumné uspořádání věcí, než aby předem rigidním způsobem fixoval stav daný ukazateli norem bez možnosti pohotově reagovat na změny a vývoj na trhu. Závaznost technické normy jakosti pro daný závazkový vztah vznikne na základě smluvního ujednání stran, z čehož logicky vyplývá, že eventuální odchylky se budou řešit opět dohodou mezi smluvními partnery.

Smlouva o vypracování a provedení projektu stavby (smlouva o dílo), jakožto druhý hlavní smluvní typ podle obchodního zákoníku, se o kvalitě provedení díla nezmiňuje vůbec, pouze z ustanovení některých paragrafů můžeme nepřímo usuzovat, jak asi kvalita bude posuzována.

Uplatnění technických norem při uzavírání smluv o dílo přichází v úvahu na několika místech *občanského zákoníku*: například § 616 ve zvláštních ustanoveních o prodeji zboží v obchodě stanoví, že „prodávaná věc musí mít požadovanou, popřípadě právními předpisy stanovenou jakost, množství, míru nebo váhu a musí být bez vad, zejména musí odpovídat závazným technickým normám“. V obecných ustanoveních hlavy čtvrté Smlouva o dílo ukládá § 663 odst. 1 ObčZ: „Zhotovitel je povinen dílo provést podle smlouvy, řádně a v dohodnuté ceně. Je-li pro provedení díla stanovena závazná technická norma, musí provedení odpovídat této normě.“

Pokud smlouvou nebyly vztahy smluvních stran upraveny jinak,

vychází se z obecných právních předpisů pro uplatnění nároků z vad, popřípadě nároků na náhradu škody, tedy jednak z ustanovení obchodního zákoníku, jednak z občanského zákoníku subsidiárně tam, kde není tato právní materie přímo upravena obchodním zákoníkem nebo smlouvou, jak ostatně výslovně stanovuje § 1 odst. 2 obchodního zákoníku. V dotčeném případě se jedná především o uplatnění nároků z vad díla. Tento postup je upraven výslovně v ustanovení § 562 odst. 2 ObchZ takto:

„(2) Soud nepřizná objednateli právo z vad díla, jestliže objednatel neoznámí vady díla

- a) bez zbytečného odkladu poté, kdy je zjistí,
- b) bez zbytečného odkladu poté, kdy je měl zjistit při vynaložení odborné péče při prohlídce uskutečněné podle odstavce 1,
- c) bez zbytečného odkladu poté, kdy mohly být zjištěny později při vynaložení odborné péče, nejpozději však do dvou let a u staveb do pěti let od předání předmětu díla. U vad, na něž se vztahuje záruka, platí místo této lhůty záruční doba.“

Požadavek uplatnění nároků z vad díla bez zbytečného odkladu je tudíž podmínkou *sine qua non*; klient (resp. jeho právní nástupce) je povinen reklamovat tyto vady a nárokovat případně náhradu způsobených škod bez zbytečného odkladu a u zhotovitele, kterým je stavební firma, resp. u projektanta, bylo-li tu důvodné podezření, že vady díla, resp. případné škody byly způsobeny v příčinné souvislosti s vadou projektu. To se však nestalo. Těmto osobám musí být umožněno před odstraněním nárokových vad, resp. před odstraněním škod těmito vadami způsobených se s namítanými vadami, popřípadě škodami seznámit a navrhnout způsob jejich odstranění a nápravy.

Mezi taková smluvní oprávnění náleží prověřovat namátkově vykonané práce a výrobky dodané na místo díla, jímž architekt klientovi potvrzuje, že dílo je podle nejlepšího architektova vědomí a znalostí v obecné shodě s dokumentací zakázky a že dodavatel má právo na úhradu faktury v architektem ověřené a potvrzené výši; toto potvrzení je podmíněno obecným posouzením a hodnocením díla, výsledky následných testů vyžadovaných nebo prováděných podle smluvní dokumentace, ověřování vydaných certifikátů, atestů, popřípadě dalších kontrolních údajů o tom, že dodané materiály, výrobky a technologie jsou v souladu s parametry předepsanými projektovou dokumentací.

Protože architekt nese odpovědnost za projekt (projektovou dokumentaci), je povinen takovou dokumentaci klientovi řádně předat; způsob předání a převzetí plnění předmětu zakázky musí být smluvními stranami provedeno sepsáním zápisu, a to i v případech, kdy jsou plněny jednotlivé části předmětu zakázky odděleně. Klientovi se ukládá uplatnit připomínky písemně do určité sjednané lhůty (obvykle do 7 nebo do 15 dnů od převzetí). Uplynutím této doby se má za to, že dokumentace obsahově odpovídá smluvnímu závazku. Klient kontroluje a prověřuje, zda projekt nemá zřejmé vady a nedostatky. V této souvislosti ovšem nutno zdůraznit, že **povinností klientovou není** přezkoumávat profesní součásti a kvality projektu, například výpočty nebo takové výpočty provádět, zkoumat technická řešení a ani za ně neručí, neboť v případě skrytých vad nebo technických řešení, která jsou v rozporu se závaznými technickými normami [ať již byla tato závaznost určena jakkoliv – obecným právním předpisem nebo smluvně], popřípadě jinými závaznými předpisy, se architekt nezbavuje odpovědnosti za škody. V tomto smyslu je zásadní rozdíl mezi povahou vad projektových a stavebních. Architekt je povinen odstraňovat aktivně vady, které se v projektu vyskytnou a které zjistí v průběhu projektování nebo provádění stavby buď sám, nebo je na ně upozorněn klientem, popřípadě dodavatelem stavby – nebo i jinou osobou. Tyto vady má však (až na ojedinělé výjimky) smysl odstraňovat do dokončení stavby a uvedení stavby do užívání. Z následně zjištěné vady projektu, pokud nevznikla na stavbě škoda (zejména pokud byla stavba provedena správně), nelze uplatňovat žádné nároky (například slevu a podobně). Je tedy proti smyslu a účelu ochrany klienta sjednávat standardní výrobová ustanovení o záručních dobách pro projekt stavby, na rozdíl ovšem od stavby samé. Pokud si vyžaduje klient ustanovení o odpovědnosti za vady projektu, pak je možné uzavřít standardní ujednání o časově omezené odpovědnosti.

Architekt je klientovi v souladu se smlouvou vždy odpovědný za škody způsobené klientovi, přičemž náhrada může být požadována v celém rozsahu způsobených škod, tedy jak škody skutečné či přímé (*damnum emergens*), tak škody nepřímé či ušlý majetkový prospěch (*lucrum cessans*). Tyto škody mohou nastat na přímém předmětu, jímž se rozumí výsledek činnosti založené smlouvou (*ex contractu*), popřípadě jednáním mimoslovním (*ex delicto*), to jest zejména škodou na majetku zničením stavby, resp. škodou na zdraví, nebo dokonce na životech, způsobenou v důsledku (v příčinné souvislosti, zaviněně) nesprávného vykonání nebo nevykonání sjednaných činností a vadného poskytnutí nebo neposkytnutí sjednaných služeb, aniž se rozlišuje mezi úmyslem (*dolus*) a nedbalostí (*culpa*). Tato odpovědnost za škodu je rozsahem a časově neomezená a její trvání nelze omezit smluvně; vzniklou škodu však lze uplatnit nejpozději do tří let od jejího vzniku, ledaže byla škoda způsobena úmyslným trestným činem – pak je tato lhůta desetiletá (§ 415 an., resp. speciálně v souběhu s ustanovením § 645 an. občanského zákoníku; záruční doba na vady stavby je dle § 646 odst. 3 obecně tříletá, avšak může být sjednána odpovědnost delší, ale též kratší – nikoli však méně než 18 měsíců), a to nejpozději od data, kdy bylo dílo zkolaudováno, resp. od data, kdy byly ukončeny činnosti poskytnuté klientovi architektem. Odpovědnost nese architekt i za škody na nepřímém předmětu (například způsobené na jiném majetku než majetku klientově), resp. škody nepřímé na nepřímém předmětu, jimiž se rozumí například ztráty z nerealizované podnikatelské činnosti způsobené vadným plněním třetím osobám prvotně zaviněním architektoým.

Z odpovědnosti za vady, resp. za způsobenou škodu se může za jistých okolností architekt vyvinít, resp. je jeho odpovědnost vyloučena. Mezi případy vyvinění náleží například spoluzavinění klientovo, jednání v krajní nouzi, za prodlení, opominutí a škody způsobené rozhodnutím orgánů veřejné správy a podobně. Mezi tyto případy bývá standardně smluvně zahrnuto též ujednání, že architekt neodpovídá za škody, úroky, náklady nebo jakékoli jiné výdaje vzniklé vadou jakéhokoli výrobku nebo vyráběného nebo tovarně sestaveného systému nebo prvku nebo tím, že tyto výrobky nespĺňují zvláštní pokyny výrobce nebo neodpovídají písemné dokumentaci či literatuře, na kterou se architekt odvolal během přípravy dokumentace díla nebo dodatkové dokumentace! Obdobně není vadné obvykle plnění a architekt nenese odpovědnost za případně vzniklou škodu, jestliže veřejnoprávní orgány a organizace stanoví takové omezující technické podmínky a podmínky pro objemové řešení stavebních objektů, jejichž technické řešení prokazatelně znemožňuje dosažení požadavků klienta (to však bývá obvykle vázáno podmínkou předchozího jednání architekta s klientem).

Mezi případy vyloučené odpovědnosti náleží například škody způsobené vyšší mocí (*cassus maior, vis maior*), jímž nemohl zabránit ani při vynaložení přiměřeného úsilí, které by klient mohl oprávněně požadovat. Profesioním pojistným je obvykle kryta pouze škoda skutečná či přímá na přímém předmětu, a to za podmínek dle sjednaného pojistného krytí, jak je uvedeno níže.

[III] ODPOVĚDNOST DODAVATELE, POPŘÍPADĚ VÝROBCE ZA VADY DÍLA A ZA ŠKODU ZPŮSOBENOU DODÁVKOU STAVBY

Obdobně podmínky odpovědnosti za škodu platí i pro dodavatele. S tím rozdílem ovšem, že v jeho případě má smysl smluvně upravit odpovědnost za vady – a to tím spíše, že mnohé záruční doby za výrobky, materiály a technologie, poskytované výrobcí a prodejci, jsou podstatně kratší než § 646 odst. 3 ObčZ stanovená tříletá lhůta. A to právě s ohledem na případné škody vzniklé prováděním stavby s parametry projektem speciálně stanovenými. Proto budeme nadále věnovat pozornost těm skutečnostem, které souvisejí s činností architekta ve vztahu k dodavateli stavby, popřípadě k výrobcům či dodavatelům (prodejočům) architektem individuálně navržených výrobků, konstrukcí nebo technologií.

Ve smlouvě mezi architektem, klientem a dodavatelem má být proto architekt důsledně pověřován (a standardní smluvní vzory tuto skutečnost upravují), aby jménem klienta prováděl veškeré administrativní úkony spojené s přípravou a vyhotovením zakázky a s usku-

tečněním díla v rozsahu stanoveném dokumentací zakázky. Pro tento účel je architekt pověřen vydávat písemné, výjimečně (jen v případě nutnosti) ústní pokyny a příkazy a dodavatel stavby je povinen tyto pokyny a příkazy akceptovat (ústní pokyny musí být ve stanovené lhůtě písemně potvrzeny, a není-li toto potvrzení ve stanovené následné lhůtě zpochybněno, nabývá platnosti pokynu písemného).

Bližší podmínky takového ujednání jsou uvedeny ve vzorových standardních smlouvách ČKA **na dodávku stavby** a z nich je možno odvodit i další věcné a právní souvislosti. Vzhledem k posuzované problematice je podstatné ustanovení, které architektovi ukládá dozírat na jakostní a množstvíní soulad prováděného díla (jeho navrženého tvarového, dispozičního, provozního, materiálového a technologického řešení) s projektovou dokumentací; architekt však není standardně zodpovědný za používání stavebních prostředků, metod, technik a technologických postupů, jejich používání nekontroluje ani je nemá na starosti a není zodpovědný za dodržování bezpečnosti práce požadované pro danou stavbu příslušnou legislativou a jinými předpisy nebo běžnými stavebními postupy (architekt nekontroluje ani není zodpovědný za jednání nebo chyby dodavatele, jeho subdodavatelů nebo jejich zástupců, zaměstnanců nebo jiných osob provádějících jakoukoli část díla včetně výrobců materiálů, výrobků, konstrukcí a technologií, jejichž parametry předepsal).

Architekt je povinen navštěvovat místo provádění stavby v časových odstupech odpovídajících provádění díla tak, aby se sám mohl seznámit s postupem a kvalitou a množstvím dodatelem odevzdaného plnění a mohl posoudit, zda dílo pokračuje podle dokumentace zakázky. Architekt je pravidelně zmocněn k výkladu právního a věcného obsahu a rozsahu dokumentace zakázky a k vydávání stanovisek k jednáním a výkonům klienta i dodavatele stavby. Vysvětlení a rozhodnutí architekta musí být v souladu se záměrem dokumentace zakázky; při vydávání takovýchto stanovisek nesmí architekt omezit své konzultace pouze na jednu stranu smlouvy.

Architekt má právo nepřijmout práci či dodávku, která nebude odpovídat dokumentaci zakázky, popřípadě dát dodavateli stavby pokyn k zastavení takových prací a dodávek v jejich průběhu a upozornit dodavatele zápisem ve stavebním deníku, že tyto práce a dodávky nebudou převzaty. Architekt má právo, kdykoliv bude podle jeho názoru nezbytné nebo rozumné, zajistit zvláštní kontrolu nebo zkoušku díla třetí stranou, aby se zjistilo dodržování dokumentace zakázky, ať bylo zkoušené dílo či jeho část vyrobeno, instalováno nebo dokončeno či nikoliv.

Skutečností podstatnou je, že náklady na kontroly nebo zkoušky nese dodavatel ze svého, pokud

- jsou kontroly a zkoušky stanoveny nebo předpokládány přímo ve smlouvě,
- se s nimi počítá ve smlouvě natolik podrobně a určitě, aby mohl dodavatel zahrnout cenu za tyto kontroly a zkoušky do svého rozpočtu a přihlídnout k nim ve své nabídce.

Pro případ, že budou prováděny na pokyn architekta kontroly a zkoušky,

- které nejsou ve smlouvě přímo upraveny,
 - s nimiž smlouva nepočítá natolik určitě, aby jejich cenu mohl dodavatel zahrnout do své nabídky,
 - které mají být na žádost architekta provedeny jinde než na staveništi, u výrobce nebo zpracovatele,
- mohou jít náklady na tyto zkoušky k tíži dodavatele jen tehdy, pokud testované materiály anebo zařízení zkouškám nevyhoví tak, aby je mohl architekt schválit k použití nebo zabudování. V ostatních případech je architekt oprávněn rozhodnout

- o případném prodloužení termínu dokončení a
- o částce, která má být přičtena k dohodnuté ceně a k tíži dodavatele.

Tato pravomoc architektova však nezakládá žádnou povinnost ani odpovědnost vůči dodavateli, jeho subdodavatelům, jejich zástupcům a ani žádným jiným osobám vykonávajícím jakoukoli činnost v souvislosti s dílem. Součástí architektova pověření je rovněž obvykle prověřit dodavatelem předloženou výrobní dokumentaci, data výrobků a vzorky v souvislosti s dokumentací zakázky a vydat podle toho patřičné pokyny.

[IV] ZÁVĚR

Architekt (popřípadě spolu s ním specialista) nese odpovědnost za škody způsobené na majetku nebo životech a zdraví při provádění stavby nebo jejím užívání, pokud byly způsobeny chybou v projektové dokumentaci; takovou chybou (vadou) dlužno rozumět i případ nesprávně stanoveného technického určení díla, resp. požadavků nezbytných pro určitý bezpečný provoz, byl-li vůči němu takový požadavek výslovně vznesen. Bez ohledu na to pak v případě, že se jedná o základní požadavky na dodržení předepsaných bezpečnostních parametrů, jak vyplývají z obecné právní úpravy [§ 47 stavebního zákona], zejména pro zajištění bezpečného provozu navrhovaných prostor.

Častějším využíváním úsporných a k prostředí šetrných konstrukcí, technologií a materiálů lze dosáhnout stavu, kdy společenská objednávka umožní zvýšit tlak na přípravu norem. Tomuto procesu lze napomoci též zobecňováním jednotlivých zkušeností s jejich uplatňováním při výstavbě. A k tomuto účelu míří i výše uvedený výklad, neboť samy požadavky na jejich normování a standardizaci bez reálné opory v pozitivních výsledcích využití slámy či jiných materiálů mají jen malou šanci na širší uplatnění ve stavební činnosti.

[V]**V.1) PROČ SJEDNAT POJIŠTĚNÍ PROFESNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU Z ČINNOSTI ARCHITEKTA?**

Pojištění profesní odpovědnosti patří k tzv. povinně smluvnímu pojištění. To znamená, že zákon stanoví povinnost pojistit si odpovědnost za škodu. Důvodem je ochrana potenciálních poškozených proti neschopnosti viníka škody zaplatit poškozeným náhradu škody.

Autorizovaným architektům stanoví § 16 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů, povinnost uzavřít pojištění z odpovědnosti za škody způsobené výkonem jejich činnosti. Toto pojištění musí trvat po celou dobu výkonu autorizované činnosti. Doklad o uzavření pojištění je autorizovaná osoba povinna předložit objednavateli a na vyžádání též příslušnému orgánu Komory. Povinnost se pojistit tedy vyplývá přímo ze zákona. Pokud autorizovaná osoba nesplní tuto povinnost, nastupuje podle zákona č. 360/1992 Sb. disciplinární odpovědnost.

Změny v tzv. základním hromadném pojištění zprostředkovávaném Komorou.

Do 1. 10. 2005 bylo pojištění členů České komory architektů řešeno jednotně. V rámci členského příspěvku ČKA (hrazen v únoru 2005) měla autorizovaná osoba uhrazeno profesní pojištění odpovědnosti za škodu. Každý člen Komory byl tedy automaticky pojištěn, a to na základě uzavřené rámcové pojistné smlouvy č. 8021313517. Tato smlouva byla uzavřena dne 1. 10. 2004 prostřednictvím spol. MARSH, s. r. o. mezi ČKA a ČSOB Pojišťovnou, a.s.

Výše uvedená smlouva byla k 1. 10. 2005 automaticky prodloužena za stejných podmínek. Česká komora architektů na své valné hromadě 30. dubna 2005 přijala usnesení, že autorizovaná osoba má možnost zvolit si, zda chce být pojištěna v rámci tzv. hromadného Komorového pojištění, či zda se pojistí individuálně.

V praxi to tedy bude znamenat:

a) Pokud architekt zvolí hromadné pojištění, je povinen zaplatit pojistné ve výši 1140 Kč samostatnou složenkou, která bude zaslána společně se složenkou pro úhradu členského příspěvku. (Pozor! Pojistné je odděleno od členského příspěvku.)

Výhody takového pojištění jsou:

- nízká cena pojistného,
- jednoduchost uzavření pojištění (pouze uhradit Komoře pojistné),
- výhodná možnost uzavřít připojištění se spoluúčastí ve výši tohoto základního pojištění – nižší pojistné,
- kvalifikovaná pomoc makléře při likvidaci pojistných událostí.

b) V případě, že architekt nechce být pojištěn výše uvedenou rámcovou pojistnou smlouvou (je např. již mnoho let pojištěn individuálně jiným způsobem), je povinen:

- výslovně písemně sdělit Komoře, že rámcovou smlouvou pojištěn být nechce,
- doložit Komoře pojištění odpovědnosti za škodu z činnosti architekta sjednané individuálně (povinnost ze zákona).

Výhody:

Tento způsob pojištění je vhodný zejména pro architekty či obchodní společnosti, kteří jsou již několik let pojištěni individuálně samostatnou pojistnou smlouvou bez návaznosti na hromadné komorové pojištění s nízkou spoluúčastí, a komorové pojištění je tedy pro ně duplicitní.

V případě, že autorizovaná osoba nemá takto sjednané individuální pojištění, společnost MARSH, s. r. o., nedoporučuje odmítání pojistné ochrany rámcovou pojistnou smlouvou – viz povinnost vyplývající ze zákona.

V.2) PŘIPOJIŠTĚNÍ DO VÝŠE POJISTNÉ ČÁSTKY 5 MILIONŮ

Pojistit se lze u ČSOB Pojišťovny, a. s., a to na základě rámcové pojistné smlouvy č. 8024310528, kterou ve prospěch svých členů sjednala Česká komora architektů.

Na základě této smlouvy je možno sjednat si připojištění až do limitu 5 000 000 Kč, a to jak pro individuální členy, tak pro obchodní společnosti. Pojistná smlouva byla platná od 1. 10. 2005 do 30. 9. 2006. Pojistné je stanoveno na základě jednoduché tabulky a je závislé na výši zvolené pojistné částky a na výši celkových příjmů pojištěného. Pojištění se sjednává na základě vyplnění jednoduché přihlášky do pojištění a je účinné ode dne uvedeného v přihlášce, nejdříve však ode dne doručení podepsané přihlášky na adresu makléře – spol. MARSH, s. r. o. Po odeslání přihlášky makléři bude architektovi doručena **potvrzená přihláška**, dále **faktura k úhradě pojistného a certifikát o pojištění** jako doklad o uzavřeném pojištění.

Pozor! Ačkoliv je rámcová pojistná smlouva sjednána na jeden pojistný rok (tedy od 1. 10. 2005 do 30. 9. 2006), osoby přistupující k této smlouvě později, tedy v průběhu roku, jsou na základě přihlášky pojištěny vždy celý jeden pojistný rok. Např. osoba, která v přihlášce vyplní datum sjednání pojištění 11. 11. 2005, bude pojištěna do 10. 11. 2006, ačkoliv rámcová pojistná smlouva již nebude v platnosti.

Pozor! V případě, že pojištění bylo sjednáno v minulosti u ČSOB Pojišťovny, a. s., tato pojišťovna pak garantuje retroaktivní krytí automaticky bez dalšího dodatečného pojistného.

Ing. Jana Hrušková, JUDr. Kateřina Poláčková, JUDr. Jiří Plos

KONTAKT A VÍCE INFORMACÍ:

MARSH, s. r. o., Na Rybníčku 5, Praha 2
 JUDr. Kateřina Poláčková, tel.: 221 418 135, fax: 221 418 150
 E-mail: katerina.polackova@marsh.com
 Kateřina Gergelitsová, tel.: 221 418 176, fax: 221 418 150
 E-mail: katerina.gergelitsova@marsh.com

Česká komora architektů, Josefská 34/6, Praha 1
 Ing. Jana Hrušková, tel.: 257 532 430
 E-mail: jana.hruskova@ccka.cc

STANOVISKO PŘEDSTAVENSTVA ČKA K ŽÁDOSTI ODBORU OCHRANY HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE ÚOHS K HONORÁŘOVÉMU ŘÁDU ČKA

Předseda ÚOHS požádal dopisem ze dne 17. září 2005 pod č. j. P 200/05-4847/05-OOHS Českou komoru architektů o stanovisko k vydání a používání honorářového řádu ČKA a ČKAIT z roku 1997 a 2003. Dne 15. září 2005 se uskutečnilo mezi zástupci ČKA a ÚOHS předběžné jednání, na jehož základě představenstva České komory architektů dne 11. 10. 2005 projednalo a schválilo níže uvedené stanovisko, které bylo pod č. j.: 0810-2005/Št-PI-Hr odesláno dne 29. září 2005 JUDr. Ludkovi Svobodovi, řediteli odboru ochrany hospodářské soutěže ÚOHS v Brně.

V letech 1995 až 1996 bylo s Českou komorou architektů vedeno správní řízení uzavřené rozhodnutím Úřadu č. j. S 14/95, resp. rozhodnutím předsedy Úřadu č. j. R 7/95 a následně rozsudkem Vrchního soudu č. j. 2A 5/96; na základě těchto rozhodnutí bylo České komoře architektů uloženo upravit znění dokumentu Výkony a honoráře architektů, což bylo následně provedeno. Z textu byly vypuštěny některé pasáže a především uvedení minimálních cen v části týkající se stanovení honorářů za provádění územně plánovací činnosti.

V roce 2000 vydal Úřad rozhodnutí pod č. j. S 67/97-980/00-210 ze dne 2. června 2000, jímž zastavil správní řízení s Českou komorou architektů ve věci možného porušení pravidel hospodářské soutěže, přičemž v odůvodnění na straně 6 výslovně konstatoval, že ve vydání Výkonů a honorářů architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě nespátřuje „rozhodnutí sdružení podnikatelů ve smyslu § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, neboť o vydání předmětného dokumentu nerozhodl žádný z orgánů Komory. Komora respektovala pouze text připravený kolektivem expertů s tím, že využila svého zákonného zmocnění dle § 23 odst. 6 písm. i) zákona č. 360/1992 Sb. a dokument vydala“; na této skutečnosti se od doby vydání tohoto rozhodnutí nic nezměnilo.

Nyní napadený dokument byl vydán v souladu s výše citovanými rozhodnutími č. j. S 14/95, č. j. R 7/95 a s rozsudkem č. j. 2A 5/96; dokument byl vydán jako autorské dílo, nebyl projednáván a schválen žádným orgánem Komory a neobsahuje určení cen [jak ostatně výslovně uvádí čl. 81 odst. 1 písm. a) Smlouvy o založení ES], zejména na nikoli cen minimálních, a to přesto, že se Česká komora architektů s rozsudkem Vrchního soudu věcně neztotožnila a neztotožňuje.

Ve vnitřních řádech České komory architektů, citovaných ve vaší žádosti o stanovisko (§ 17 odst. 2, § 18 odst. 1, resp. § 22 Profesionálního a etického řádu ČKA) a vydaných v souladu s ustanovením § 23 odst. 6 a § 25 zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, se uvedená ustanovení vskutku odkazují na dokument Výkony a honoráře architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě jakožto doporučený podklad pro sjednání smluvní ceny. Dokument neobsahuje žádná ustanovení o minimálních cenách ani jinak závazná cenová určení, nýbrž ustanovení o způsobu kalkulace honoráře, vycházejícího ze standardu obsahu dokumentace a ze standardu poskytovaných odborných profesních výkonů (služeb). Tento standard je stanoven s přihlédnutím k mezinárodním profesním standardům, opakovaně publikovaným a respektovaným všemi státy euroatlantického hospodářského prostoru, tedy též všemi státy Evropské unie a evropského hospodářského prostoru, a odpovídajícím též českým právním předpisům, jimiž jsou upraveny procesy územně plánovací a projektové v souvislosti s výstavbou.

Výkon profese architekta představuje – v souladu s ustanovením čl. 4 odst. 1 a 3 a čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod – jednu z regulovaných profesí, jejichž výkon předpokládá osobní odpovědnost fyzické osoby za výkon vybraných (a pochopitelně i dalších odborných) činností, neboť se jedná o činnosti s významným vlivem na zdraví, život, majetek a životní prostředí občanů, vysoce kvalifikované, vyžadující dlouhodobé školení a odbornou praxi, tvůrčí s vysokým stupněm individuálního autorského přínosu, poskytované v neanonýmním plnění vždy konkrétnímu adresátovi v konkrétní zakázce, laikem (klientem) obtížně posuzovatelné, které

však mohou způsobit škody velkého rozsahu na majetku a zdraví, popřípadě dokonce na životech, nezávislé, neboť se často pohybují na hranici mezi zájmy soukromými a veřejnými.

Z výše popsaného individuálního charakteru profese jako vysoce odborné tvůrčí činnosti a individuálního výsledku této činnosti jednoznačně vyplývá, že stejné zadání nevede a ani nemůže vést ke stejnému řešení – urbanistickému či architektonickému, jímž se rozumí (přiměřeně) řešení tvarové (hmotové/prostorové), materiálové a konstrukční, technické a technologické a dispoziční a provozní (a to jak v celku, tak v jednotlivých částech a fázích vzniku plánu nebo projektu). Přes jednotný stavební program (podmínky zadání) se budou konkrétní výsledky jednotlivých autorů/architektů či urbanistů lišit nejen výše uvedenými skutečnostmi, ale též náklady spojenými s řešením, přičemž v jednotlivých případech mohou tato řešení skýtat zcela zásadní odlišnosti v plnění klientových požadavků a územního/stavebního programu, při různých investičních nákladech, přičemž pro tento vztah neplatí přímá úměra.

Výsledky nutno navíc posuzovat též s přihlédnutím k váze jednotlivých kritérií, která klient s architektem sjednává (měl by sjednat), a to ve fázi přípravy zakázky a zejména pak v procesu vypracování návrhu/studie stavby při provádění celkové analýzy zakázky a při koncipování základních parametrů řešení. V těchto fázích architekt na základě multikriteriální analýzy budoucího řešení odborně odhaduje investiční náklady, a to v souvislosti s jím navrhovaným způsobem řešení zpravidla prostřednictvím kubikových (m³ obestavěného prostoru), popřípadě plošných (m² celkové užité plochy) cen vycházejících z tržních cen materiálu a prací, jak je každoročně statisticky vyhodnocuje ČSÚ), a upravované o předpokládané doplňkové konstrukce příslušející k vlastnímu objektu (například podle metodiky členem ICIS a zabývá se systematicky popisem a směrnými cenami stavebních prací), nejsou-li samostatným stavebním objektem. Výjimečně se započítatelnými náklady stavby rozumějí stavební náklady bez nákladů na profese a technologická zařízení, stanovuje-li se honorář za objekt jako celek součtem honorářů dílčích (je-li zcela výjimečně a na samé mezi platného práva zakázka zadávána klientem per partes, což je ostatně zároveň nejdražší způsob obstarání projektu stavby a prakticky se neuplatňuje) nebo jde-li o samostatnou profesní dodávku.

Individuální charakter plnění a poskytovaných profesních služeb vyžaduje stanovení určitého profesního rámce, resp. etalonu, umožňujícího základní vzájemné srovnání poskytovaných výkonů a služeb. Z uvedených důvodů stát pověřil profesní organizace vypracováním a vydáním vnitřních řádů a dalších dokumentů pro správu profese [v tomto případě zejména ustanovením § 23 odst. 6 písm. a), b), f), i), j), k) a m) a § 25 výše citovaného zákona o výkonu povolání], mimo jiné též dokumentů, jimiž se stanovuje podklad pro kalkulaci a sjednání ceny [§ 23 odst. 6 písm. j), resp. § 25 odst. 4 písm. b) výše citovaného zákona o výkonu povolání]. Přestože existuje celá řada podkladů pro výpočet honoráře, jejich struktura a základní koncepce kalkulace honoráře je obdobná. Výkony jsou strukturovány do výkonových fází, které obvykle tvoří ještě větší celky odpovídající logice vzniku stavebního díla nebo územně plánovací dokumentace. V případě stavebního díla se ucelenými bloky rozumí pravidelně předprojektová příprava stavby (příprava zakázky a její zadání, návrh/studie stavby, dokumentace k územnímu řízení), projektová příprava stavby (dokumentace ke stavebnímu povolení, dokumentace pro provedení stavby), zadávací dokumentace stavby (zadávací

dokumentace pro výběr dodavatele stavby a spolupráce při výběru dodavatele stavby), provádění stavby a její uvedení do provozu a užívání (autorský technický dozor, dokumentace skutečného provedení stavby a uživatelský pasport stavby); těmto okruhům činností uspořádaným do jednotlivých výkonových fází přísluší honorář vyjádřený procentuálním poměrem ve vztahu k celkovým investičním nákladům, které bývají ještě strukturovány a specifikovány.

Podstatný rozdíl oproti dalším subjektům, které se zabývají vydáváním takových dokumentů (Unika, Nakladatelství Dashöfer a další) spočívá ve skutečnosti již výše uvedené, že Česká komora architektů a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě je oprávněna a zmocněna zákonem k vydání takového dokumentu. Tolik po stránce právní. Po stránce věcné pak za nejpodstatnější považujeme, že obě profesní komory připravují další soubory standardních odborných dokumentů, které s dokumentem Výkony a honoráře architektů souvisejí a doplňují se, a to zejména soubory vzorových smluv a standardy profesních výkonů a standardy profesní dokumentace, jimiž se zpochybňuje rozsah a obsah rámce pro výkon profese konané pod přímou osobní odpovědností architektů a inženýrů. Sledování této odpovědnosti za poskytování profesních výkonů a souvisejících odborných služeb je v disciplinární působnosti obou profesních komor. Tyto výkony odpovídají svým členěním standardním výkonům (struktura výkonů) v jiných členských státech EU a zemích euroatlantického kulturního a právního prostoru (v příloze jsou uvedeny dokumenty využívané v některých státech, jejichž výběr byl proveden s přihlédnutím k různým právním systémům).

Obdobně, jako je tomu v České republice, vede se i v rámci Evropské unie jako celku debata o vztahu profesních honorářových dokumentů a volného poskytování služeb na trhu. V této věci není dosud sjednocena ani správní praxe, ani národní a evropská judikatura. Vedle ochrany svobodného trhu existuje rovnocenná ochrana spotřebitele, přičemž oba okruhy právních předpisů mají svoje velmi racionální odůvodnění, které nachází výraz i v českém právním řádu. Vedle předpisů o ochraně hospodářské soutěže existuje i předpis o ochraně spotřebitele, jehož smyslem a posláním je umožnit ochranu spotřebitele zejména v těch případech, kdy je pro klienta mimořádně obtížné posoudit kvalifikovaně úroveň, rozsah a cenu poskytování služeb. Tento předpis implementuje (byť dosud ne zcela dostatečně) celou řadu směrnic EU týkajících se ochrany spotřebitele [například směrnice č. 98/6/EC, ze dne 16. února 1998, o ochraně spotřebitele při stanovení cen produktů a služeb nabízených spotřebiteli; směrnice č. 2001/95/EC, ze dne 3. prosince 2001, o všeobecné bezpečnosti produktů]. Jedním ze základních principů, sledovaných rozsáhlým souborem směrnic pro ochranu spotřebitele, je transparentnost kalkulace a stanovení ceny poskytovaných služeb, vycházející z obecně uznávaných zásad a umožňující poskytování úplných, celistvých a bezpečných služeb a produktů.

V této souvislosti nutno znovu upozornit na skutečnost, že Česká komora architektů je oprávněna v souladu s ustanovením § 23 odst. 6 písm. j) „...vydávat ceníky a honorářové řády“, jimiž do profesní praxe uvádí systém kalkulace ceny na základě mezinárodně ověřených zvyklostí (jak je zřejmé z výčtu obdobných předpisů aplikovaných v EU a v dalších vyspělých zemích euroatlantického prostoru). Tento dokument vychází z popisu standardů výkonů a dokumentace, jimiž je zajišťován výše popsaný obecný požadavek stavebního zákona na celistvost, úplnost, proveditelnost a bezpečnost projektové nebo plánovací dokumentace. Dokument Výkony a honoráře architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě umožňuje stanovit na základě ověřitelných údajů cenu poskytovaných služeb, přičemž je věcí smluvních stran, jakou výši honoráře sjednají. Tento dokument slouží zároveň jako „etalon“, podle něhož je posuzován výkon architekta v případech, je-li proti němu vznesena stížnost k České komoře architektů, které přísluší podle § 23 odst. 6 písm. a), b), f) a h) spolupůsobit při ochraně veřejných zájmů na úseku výstavby, architektury a územního plánování, pečovat o vysokou úroveň činnosti autorizovaných osob a vést disciplinární řízení s těmi osobami, které závažně nebo opětovně porušily povinnosti uložené jim zákonem o výkonu povolání a celou rozsáhlou řadou souvisejících a navazujících

právních norem.

U některých vybraných povolání poskytujících služby (vybrané právní profese, lékařské profese humánního a veterinárního lékařství a farmacie, vybrané inženýrské profese – architekti a inženýři ve výstavbě) platí, že dohled nad výkonem profese vykonávající k tomu zákonem určené orgány personální samosprávy. Na tuto skutečnost ostatně zmíněná právní úprava ochrany spotřebitele pamatuje ustanovením § 2 odst. 1 písm. j), kde se výslovně uvádí, že je „...službou jakákoliv podnikatelská činnost, která je určena k nabídce spotřebiteli, s výjimkou činností upravených zvláštními zákony,⁴⁾ kde se dozor nad ochranou spotřebitele svěříje profesním sdružením nebo jiným orgánům státní správy než uvedeným v § 23“, přičemž v poznámce 4) jsou demonstrativně uvedeny některé právní předpisy, kterých se toto ustanovení týká. Výkon personální samosprávy Česko komorou architektů a Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě podle výše citovaného zákona o výkonu povolání autorizovaných architektů a inženýrů patří mimo jakoukoliv pochybnost mezi ně.

Z ustanovení § 3 písm. b) a c) zákona na ochranu spotřebitele je poskytovatel služby povinen „...poskytovat služby v předepsané nebo schválené jakosti, pokud je závazně stanovena nebo pokud to vyplývá ze zvláštních předpisů, anebo v jakosti jím uváděné; není-li jakost předepsána, schválena nebo uváděna, v jakosti obvyklé ... poskytovat služby za ceny sjednané v souladu s cenovými předpisy a ceny při prodeji výrobků nebo poskytování služeb správně účtovat...“ V této souvislosti připomínáme, že od 1. května 2004 je v ČR závazné a přímo aplikovatelné nejen ustanovení čl. 81 a 82 Smlouvy, nýbrž též ustanovení čl. 153 Smlouvy, a to o ochraně spotřebitele, které v odstavci 2 výslovně stanovuje, že „požadavky vyplývající z ochrany spotřebitele budou brány v úvahu při vymezování a provádění jiných politik a činností Společenství“. Tomuto účelu svědčí též novelizované ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů (novela byla provedena zákonem č. 377/2005 Sb. a nabyla účinnosti dnem publikace), z něhož plyne, že „prodávající nesmí zneužívat svého hospodářského postavení k tomu, aby získal nepřiměřený hospodářský prospěch prodejem za sjednanou cenu zahrnující neoprávněné náklady nebo nepřiměřený zisk, nebo k tomu, aby narušoval tržní prostředí uplatňováním podnákladových prodejních cen. Kupující nesmí zneužívat svého hospodářského postavení k tomu, aby získal nepřiměřený hospodářský prospěch nákupem za sjednanou cenu výrazně nedosahující oprávněných nákladů“; je patrné, že ceny stanovované pod náklady jsou pro společnost vážným problémem a břemenem.

Smyslem a účelem výkonových a honorářových dokumentů je učinit dohodu o ceně dostatečně transparentní, profesně ověřitelnou, umožňující spotřebiteli a klientovi snazší a rychlejší sjednání dohody o ceně, kterou si může klient samostatně ověřit, popřípadě dále odborně konzultovat nad strukturou výkonů a dokumentace. Tyto dokumenty poskytují tudíž vyčerpávající objektivní a srozumitelnou informaci o jednotlivých výkonových fázích předprojektové, projektové, zadávací a prováděcí přípravy staveb včetně obsahu vypracované dokumentace; poskytují též základní objektivní a srozumitelnou informaci o rozpětí cen, za které lze obdržet potřebný či spotřebitelem zvolený rozsah projektové dokumentace a výkony architekta s ní spojené ve standardním rozsahu a kvalitě.

Klientovi/spotřebiteli takový postup dává jistotu, že jednání architekta je korektní. Pokud architekt navrhne nízkou cenu, aniž je s to zodpovědně slevu ze standardní výše honoráře doložit, je to jednak jednání neetické, jednak informace pro klienta/spotřebitele o tom, že poskytované výkony a služby budou zřejmě deficitní (neúplné, s hrozcí škodou a podobně). Doporučený Honorářový řád smluvní cenu při jednání mezi architektem a spotřebitelem v žádném případě ani přímo, ani nepřímo neurčuje, je pouze vodítkem, metodickou příručkou potřebnou a nutnou jak pro architekta, tak i pro spotřebitele o vztahu mezi cenou a standardní kvalitou poskytovaných výkonů a služeb. Skutečně dohodnutá cena ve smluvním vztahu mezi architektem a spotřebitelem zůstává vždy a výhradně na jejich oboustranné svobodné volbě a vůli. Je zcela v dispozici smluvních stran jakož-

to rovnoprávných partnerů, zda informace obsažené v honorářových dokumentech využijí, či ne. Tato skutečnost je také uvedena v úvodu Komorou vydávaného dokumentu i v dalších Komorou vydávaných periodických a neperiodických publikacích. Dokumenty o rozsahu a obsahu výkonů, jakož i o způsobu kalkulace honoráře, vydané ČKA jakožto doporučené profesní dokumenty, tedy nemají a nemohou mít v žádném případě charakter jakékoli kartelové dohody, nemohou v žádném případě negativně narušovat hospodářskou soutěž, a nejsou a nemohou tedy v žádném případě být ujednáním o přímém či nepřímém stanovení ceny ve smyslu dotčeného zákona na ochranu hospodářské soutěže – neohrožují tudíž v žádném případě hospodářskou soutěž, ale naopak ji zcela zjevně podporují při respektování zachování reálných a oprávněných požadavků na standardní kvalitu a standardní rozsah. Obdobné platí pro doporučený rozsah výkonů, pro doporučený rozsah dokumentace a pro doporučené smlouvy, jejichž obsah je velmi specifický a ve většině jiných členských států EU (Evropského hospodářského prostoru) a států euroatlantické právní a profesní tradice existuje ve standardních podobách obvykle ve vztahu mezi klientem/spotřebitelem a architektem užívajících.

Belgická rada architektů byla postižena rozhodnutím Komise za stanovení minimálních cen, nikoliv za samu skutečnost, že v jí vydaném dokumentu byly obsaženy podklady pro cenová ujednání mezi klientem a architektem, zejména standard profesních výkonů; taková ustanovení však v honorářovém a výkonovém dokumentu české komory architektů uvedena nejsou. Tento dokument je podpůrným (doporučeným) dokumentem, umožňujícím kalkulaci honoráře vzhledem k nákladům stavby, a to též s přihlédnutím k § 72 zákona č. 377/2005 Sb., kterým se mění ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

Představenstvo České komory architektů má zásadní výhrady rovněž k základní výchozí tezi rozsudku Vrchního soudu, který vyložil pojem „vydat“ v rozporu s českým právním řádem, v němž je tento pojem užíván zásadně ve smyslu nikoliv edičním, nýbrž ve smyslu aktivní legitimace k vydání právního předpisu; vydáním se tedy vždy rozumí oprávnění přijmout (to jest schválit a vydat) právní předpis, popřípadě jiný závazný dokument. Tak je tomu jak v případě oprávnění „vydat rozhodnutí“, tak v oprávnění (zmocnění) „vydat právní předpis k provedení zákona“ (obvyklá zmocňovací formulace užívaná

PŘEHLED VÝKONOVÝCH A HONORÁŘOVÝCH PŘEDPISŮ NĚKTERÝCH VYBRANÝCH STÁTŮ

(Výběr byl proveden tak, aby reprezentoval základní právní systémy, neboť struktura výkonů je velmi podobná až identická; veškeré tyto dokumenty byly vydány oprávněnými a pověřenými profesními institucemi.)

I. OKRUH KONTINENTÁLNÍHO PRÁVA STŘEDOEVROPSKÝ

Verordnung über die Honorare für Leistungen der Architekten und der Ingenieure (Honorarordnung für Architekten und Ingenieure (HOAI)), německý dokument vydávaný aktualizovaně vždy pro jednotlivé spolkové země, s velmi podobnou výkonovou strukturou, kterou tvoří Grundlagenmittlung – přípravné práce, Vorplanung – vypracování studie-návrhu stavby (Projekt- und Planungsvorbereitung), Entwurfsplanung – vypracování projektu pro „územní řízení“ (System- und Integrationsplanung), Genehmigungsplanung – vypracování projektu pro stavební povolení, Ausführungsplanung – vypracování projektu pro provedení stavby, Vorbereitungen der Vergabe – příprava podkladů pro výběr dodavatele, Mitwirkung bei der Vergabe – účast na výběru dodavatele, Objektüberwachung – výkon dohledu nad prováděním stavby (Bauüberwachung), Objektbetreuung und Dokumentation – účast na kolaudaci a uvedení stavby do užívání a sestavení dokumentace skutečného provedení a konstrukce honorářů (honorářové zóny – Honorarzone);

Honorarordnung für Architekten (GOA), rakouský dokument vydaný rakouskou Bundeskammer der Architekten und Ingenieurkonsulenten, rovněž s velmi podobnou výkonovou strukturou a konstrukcí honorářů;

Honorárový poriadok SKA pre pozemné stavby, exteriéry a interiéry, vydaný Slovenskou komorou architektů a sledující stejný koncept jako české profesní dokumenty;

Ordnung für Leistungen und Honorare der Architekten (OLHA), dokument vydaný Schweizerischer Ingenieur- und Architekten-Verein (SIA), jehož výkonová struktura i konstrukce honoráře je rovněž velmi blízká, přičemž základní a souhrnné fáze tvoří Vorprojektphase (přípravné práce, předprojekt-studie), Projektphase (stavební projekt a projekt prováděcí), Vorbereitungsphase der Ausführung (příprava podkladů pro výběr dodavatele a výběr dodavatele), Ausführungsphase (dohled nad prováděním stavby), Abschlussphase (kolaudace, uvedení stavby do provozu a užívání a dokumentace skutečného provedení stavby).

II. OKRUH KONTINENTÁLNÍHO PRÁVA ZÁPADOEVROPSKÝ – ROMÁNSKÝ

Les Tarifs des Honoraires des Architectes vydaný francouzskou komorou architektů (Conseil National de l'Ordre des Architectes /CNOA), s výkonovou strukturou obdobnou středoevropské (přípravné studie, předběžný a návrhový projekt, prováděcí projekt, poradenská činnost, vypsání a zadání – nabídkové řízení, vedení stavby na místě, převzetí stavby od dodavatele);

Tariffree Professionali e Modelli dei Disciplinari vydané italskou komorou architektů (Ordine degli Architetti Italiani, resp. komorami jednotlivých provincií), s výkonovou strukturou obdobnou středoevropské; obdobný systém užívají též další státy románského okruhu, zejména státy Beneluxu, Španělsko a Portugalsko.

III. OKRUH KONTINENTÁLNÍHO PRÁVA ZÁPADOEVROPSKÝ – ANGLOSASKÝ

Architect's Appointment, každoročně revidovaný dokument RIBA (Royal Institute of British Architects), v němž jediný rozdíl oproti českému pojetí spočívá v jiné právní konstrukci stavebního řízení, a tudíž v jiném rozložení procentuálních sazeb, v jednotlivých fázích více odpovídajícím technologii projektování staveb; srovnáme-li však určité výkonové bloky, jsou souhrny plateb přibližně odpovídající: fázi přípravy a návrhu stavby (11 %) odpovídá work stages ABC (10 – 15 %), fázi dokumentace pro územní řízení a stavební povolení (28 %) work stage D (15 – 20 %), fázi projektu pro provedení stavby a výběru dodavatele (32 %) work stages E a FG (40 %) a konečně fázi autorského a investorského technického dozoru a dokumentace skutečného provedení stavby (29 %) work stages HJKL (25 – 35 %);

Conditions of Appointment and Scale of Charges (Royal Institute of the Architects of Ireland [RIAI]), irský dokument obdobného uspořádání jako dokument britský; obdobné dokumenty užívají též další státy anglosaského právního okruhu, zejména Spojené státy, Kanada a Austrálie.

v dlouhé řadě českých zákonů). ČKA se v uvedené věci dovolává pravidel výkladu a aplikace právních předpisů podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci 1 As 9/2003-90 ze dne 13. 5. 2004 (publikován pod č. 360 ve Sbírce rozhodnutí NSS č. 10/2004 – II. ročník na str. 933 n.), v němž se tento soud s problematikou výkladu a aplikace právních norem vyrovnával:

„II. V souladu s principem právní jistoty má každý adresát právní normy právo očekávat, že řešení, která zákonodárce zvolí, jsou racionální a směřují k funkčnímu uspořádání společenských vztahů, a nikoliv naopak. Jestliže zákonodárce z nejrůznějších důvodů zvolí řešení jiné, musí je tím spíše přesně, jasně, určitě a srozumitelně vyjádřit v právních předpisech, jimiž jsou právní normy komunikovány svým adresátům. Neučiní-li tak, je zcela namístě dát přednost takovému výkladu, který je rozumný a odpovídá přirozenému smyslu pro spravedlnost.

III. Právní řád ČR tvoří jednotný celek, jehož jednotlivé součásti jsou spolu ve vzájemných systémových souvislostech. Konkrétní pravidlo chování proto bývá vyjádřeno často nikoliv v jediném předpise, ale v několika předpisech, případně neposkytuje-li jeden právní předpis jednoznačnou odpověď na určitou právní otázku, je nezbytné vyložit ji v systémových souvislostech s předpisy ostatními tak, aby tato otázka byla spravedlivě a rozumně zodpovězena.“

Vzhledem ke skutečnosti, že v době soudního sporu ve věci dokumentu Výkony a honoráře architektů, inženýrů a techniků nebyl možný kasační přezkum soudního rozsudku Vrchního soudu v Olomouci, považuje představenstvo ČKA za možnou cestu nápravy tohoto stavu buď respektování vlastního rozhodnutí Úřadu z roku 2000 (č. j. 67/97-980/00-210 ze dne 2. 6. 2000), popřípadě nového rozhodnutí Úřadu ve věci dokumentu Výkony a honoráře architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě, a to v intencích rozhodnutí z roku 2000, nebo nový soudní spor, ve kterém bude představenstvo ČKA usilovat o revizi

zi původního rozsudku a jeho nahrazení novým rozsudkem v intencích výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu.

Vážený pane řediteli,

z pověření představenstva ČKA a s přihlédnutím k výše popsaným důvodům Vám sdělují stanovisko představenstva, že ČKA neshledala důvody pro revizi dokumentu Výkony a honoráře architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě z pohledu ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, resp. čl. 81 odst. 1 písm. a) Smlouvy o založení ES, a že je připravena podstoupit případné správní řízení a v případě negativního rozhodnutí Úřadu též soudní správní spor, při němž bude usilovat o jednoznačný výklad podmínek pro výkon povolání a zároveň o normalizaci výkladu tak základních pojmů, jakým je pojem „vydávat“ užívaný v českém právním řádu.

Je mimo veškerou pochybnost, že pravidla hospodářské soutěže musí skýtat otevřený prostor ke konkurenčnímu nabízení a poskytování profesních (jakož i dalších souvisejících) služeb, k čemuž se představenstvo ČKA hlásí jako k zásadě výchozí, a je připraveno podniknout všechny nezbytné kroky k prosazování této zásady. Uplatnění této zásady však zároveň nesmí svými důsledky poškozovat ty, v jejichž prospěch jsou především pravidla volné hospodářské soutěže uplatňována – samotné spotřebitele. Setkávají se tak v tomto prostoru dvě do určité míry protisměrné tendence – ochrana volného trhu a ochrana spotřebitele před důsledky nekorektně a neprofesionálně poskytovaných služeb. Jsme přesvědčeni, že mezi těmito dvěma tendencemi musí být nalézáno akceptovatelné východisko.

doc. Ing. arch. Jan Štípek,
předseda ČKA

AUTORSKÉ PRÁVO V ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ PRAXI

Stanovisko ČKA k ochraně autorských práv k dokončené, schválené a vyhlášené územně plánovací dokumentaci a k postupu při pořizování změny územně plánovací dokumentace bylo vydáno dne 20. 9. 2005 jako odpověď na dotazy uvedené v dopisu starosty obce Kvilda ze dne 13. září 2005.

[A] AUTORSTVÍ K ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACI

Autorství k územně plánovací dokumentaci, popřípadě k územně plánovacím podkladům má vskutku poněkud specifickou povahu. Autorská práva tvoří jednu z podstatných součástí souboru „**práv k duševnímu vlastnictví**“, jímž se rozumí pojem zastřešující různá práva k nehmotným, avšak ve hmotné podobě vyjádřeným statkům, která podléhají zvláštnímu právnímu režimu ochrany. Soubor práv k duševnímu vlastnictví je v českém právním řádu vymezen a chráněn řadou právních předpisů různé právní síly a rozmanitého rozsahu a dosahu.

Právním předpisem nejvyšší právní síly v ČR je usnesení Předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., **Listina základních práv a svobod**, ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb., která v článku 34 odst. 1 výslovně stanoví, že „**práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti jsou chráněna zákonem**“.

Základním speciálním právním předpisem upravujícím autorskoprávní materii je **zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)**.

Spolu s těmito zákony se součástí českého právního řádu staly i základní mezinárodní úmluvy, k nimž Česká republika přistoupila.

Z výše citovaného je zřejmé, že architektonické dílo podléhá zvláštnímu právnímu režimu, který je vymezen celou řadou ustanovení autorského zákona a výslovně je v této souvislosti upraven v ustanovení **§ 2 odst. 1**, kde se uvádí, že předmětem autorskoprávní ochrany je „**dílo architektonické včetně díla urbanistického**“, významnou součástí téhož ustanovení je v **odstavci 3** uvedeně určení,

že „**právo autorské se vztahuje na dílo dokončené i na jeho jednotlivé vývojové fáze nebo části**“.

Rozlišujícím znakem, zda se jedná o autorské dílo, či nikoli, je **vlastní osobní tvůrčí individuální a původní přínos k řešení**, na jehož základě lze takové dílo rozlišit mezi díly obdobného charakteru, tedy dílo, které ve sdělitelné formě projektu stavby tvoří **celek tvarový, dispoziční, materiálový, technologický a provozní**, a to ve všech projektových fázích i částech, územně plánovacího podkladu (urbanistické studie, generel) nebo územně plánovací dokumentace tvoří dokument individuálně tvůrčím způsobem **celistvě řešící utváření území, to jest jeho strukturální uspořádání a funkční využívání**, a to opět ve všech plánovacích fázích a částech.

Celistvý obsah díla pochopitelně netvoří pouze prvky autorskoprávně jedinečné, nýbrž i prvky „volné“, to jest takové prvky, které samy o sobě a izolovaně sice autorskoprávní ochraně nepodléhají, avšak užity jedinečně a autorsky původně v celku autorského díla jsou nepochybně autorskoprávně chráněny.

Užije-li někdo nepokrytě dílo jiného autora, zejména užije-li projekt nebo plán, popřípadě ukončené dílo bez autorova souhlasu ke zpracování dalších fází plánovací nebo projektové dokumentace, dopouští se nepochybně přestoupení výše citovaných ustanovení autorského zákona.

Územně plánovací dokumentace jako veřejný dokument

Přestože se v případě **územně plánovací dokumentace** dílo stává v určitém okamžiku dokonce veřejným dokumentem, který v jistém smyslu vůbec autorskoprávní ochraně nepodléhá (závazná část územního plánu je vyhlášována vyhláškou, která jako právní předpis

autorskoprávní ochrany nepoživá), neboť je určeno svou podstatou k veřejnému využívání, není tím **níjak dotčeno právo (ba povinnost!) autorů jimi vypracované dílo řádně označit a nést za profesionální úroveň jeho zpracování osobní odpovědnost!** Jak z uvedeného (i z logiky věci) plyne, vztahuje se ochrana autorských práv **na celek i na jednotlivé části architektonického, resp. urbanistického díla.** Tomuto názoru dává výslovně za pravdu i znění nové právní úpravy, kde se v ustanovení § 2 odst. 3 výslovně stanoví, že „*právo autorské se vztahuje na dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části...*“.

Z výše citovaných ustanovení je zřejmé, že architektonická i urbanistická díla podléhají zvláštnímu právnímu režimu, který je dán skutečností, že tato díla jsou prvořadě určena k využívání pro „osobní“, resp. pro „veřejné“ účely, čímž se naplňuje jejich základní smysl, který by se však mohl dostat do kolize s ochranou autorských práv. Proto se výslovně zapovídá odvolávat se na ustanovení § 29 a 30 v případech užití architektonického díla, a to pro jiný účel, než který byl vymezen smlouvou mezi architektem a klientem, zejména pak pro pořízení jiné stavby a pro použití pro zpracování jiné projektové nebo plánovací dokumentace.

Vyhlášky nepodléhají autorskoprávní ochraně

Při ochraně autorských práv k dokončenému dílu urbanistického se postupuje přiměřeně jeho účelu a charakteru – to jest využívá se ustanovení § 9 odst. 5.

Ukončená a odevzdaná urbanistická studie nebo generel (územně plánovací podklad, resp. dokončená, odevzdaná a projednaná územně plánovací dokumentace představuje realizované dílo, jehož autorskoprávní ochrana je pochopitelně slabší než v procesu vzniku, a to více v případě územně plánovací dokumentace, jejíž závazná část byla vyhlášena obecně závaznou vyhláškou, a tudíž jako právní předpis v tomto rozsahu autorskoprávní ochraně vůbec nepodléhá (bylo by proti smyslu věci, aby se na implementaci právního předpisu dotazovali ti, kteří jsou povinni se právem řídit, zda smí nebo nesmí dílo užít, a vyžadovali pro tento účel souhlas autora), přišněji pak v případě urbanistické studie (jako územně plánovacího podkladu), na niž se hledí z pozice územně plánovací dokumentace pouze jako na studii, to jest na určitou fázi komplexního procesu vzniku územně plánovací dokumentace – nebyla-li dokonce opatřována pouze pro určitý konkrétní účel ověření podmínek zastavění konkrétním uživatelem. Urbanistickou studii lze nepochybně využívat pro rozhodování v území, k čemuž je jako podklad určena, avšak zásahy do ní může provádět pouze autor (je-li určena k dopracování a transformaci do podoby územně plánovací dokumentace, představuje fázi konceptu, to jest jednu z fází vzniku autorského díla).

V případě schválené a vyhlášené územně plánovací dokumentace je její specifikum dáno především skutečností, že v okamžiku schválení tohoto díla je jeho implementace a co největší šíření součástí jeho smyslu a podstaty. Ba, jak výše řečeno, dokonce ta část, která je jako závazná vyhlášena obecně závaznou vyhláškou obce, autorskoprávní ochraně v tomto smyslu jakožto právní předpis vůbec nepodléhá. Názor ČKA v této věci tedy z uvedených skutečností vychází a hledí na autorství k územně plánovací dokumentaci tak, že v procesu jejího vzniku – to jest od průzkumů a rozborů přes koncept a návrh po čístopis (což přiměřeně platí i pro územně plánovací podklady, zejména urbanistickou studii a územní prognózu) – se jedná o autorské dílo, do něhož může zasahovat jiný architekt nebo urbanista výlučně se souhlasem původního autora. Autorský zákon (AZ) výslovně stanovuje, že autorským dílem se míní díla architektonická včetně děl urbanistických (§ 2 odst. 1 AZ), přičemž autorskoprávní ochraně podléhá dílo jako celek i jeho jednotlivé části a fáze (§ 1 odst. 3 AZ). Z hlediska autorskoprávního je dokumentací veřejně zpřístupněná a neomezeně využitelná okamžikem vydání obecně závazné vyhlášky; od tohoto okamžiku je nutno v souvislosti s používanou dokumentací uvádět jméno autora, autor sám však není oprávněn nárokovat provádění změn této dokumentace, popřípadě udělovat souhlas s jejím užitím (slovy autorského zákona udělovat souhlas s výkonem práva dílo užít), neboť by to bylo v zásadním rozporu se smyslem a účelem závazné části územního, popřípadě regulačního plánu

jakožto výchozího podkladu a právního a věcného rámce pro rozhodování v území.

Autor nemůže nárokovat práci na implementaci územního plánu

Je nepochybně žádoucí, aby se autor územně plánovací dokumentace i nadále spolupodílel na implementaci územního, popřípadě regulačního plánu, a to způsobem zákonným, to jest v rámci rozhodovacího procesu obce a jejího právního postavení. Postavení architekta jakožto konzultanta při implementaci územního plánu však musí respektovat právní řád a nesmí vybočovat z rozsahu působnosti obce, která ho výkonem konzultační činnosti pověřuje. Výkon této činnosti nemůže architekt ovšem nárokovat a nesouvisí s uplatněním jeho autorských práv! Obec může pověřit architekta výkonem funkce „hlavního architekta“, popřípadě funkcí ve stavební (popřípadě regulační) komisi pouze v souladu s ustanoveními zákona o obcích a způsobem veřejně kontrolovatelným (například vymezením jeho statutu v obecně závazné vyhlášce města, například včleněním jeho funkce do procesních pravidel v souvislosti s implementací územního, resp. regulačního plánu), vždy však způsobem veřejně kontrolovatelným a nevzbuzujícím pochybnost o nestrannosti takovou osobou vydávaných stanovisek. To lze zajistit (a pravidelně se tak děje) pouze tak, že tuto činnost vykonává architekt prostřednictvím obce, což znamená, že mu obec v rámci své působnosti svěřuje podklady k vyjádření a pak na základě jeho doporučení vydává svoje stanovisko, které má v současnosti povahu vyjádření účastníka řízení; teprve s účinností nového správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.) od 1. ledna 2006 bude mít obec v těchto případech postavení dotčeného správního orgánu, jehož stanovisko musí být s ním stavebním úřadem dohodnuto. Jakýkoliv jiný postup je v rozporu s právem, vzbuzuje důvodné pochyby o podjatosti a vytváří prokorupční prostředí mimo veřejnou kontrolu.

Závěr k bodu [A]

S přihlédnutím ke skutkové podstatě dotazované věci z uzavřených smluv a dalších dokladů vyplývá, že mezi architektem a obcí byla uzavřena smlouva o vypracování územního plánu obce Kvilda a tento proces byl řádně uzavřen projednáním, schválením a vyhlášením závazné části územního plánu obecně závaznou vyhláškou obce. Závazky z této části smlouvy byly řádně vyrovnaný a předmět smlouvy konzumován. Obec je oprávněna zadat vypracování změny dokumentace buď stejnému autoru, nebo jinému autorizovanému architektovi, aniž k takovému postupu potřebuje souhlas původního autora. Obec svého práva využila například k zadání a pořízení změny č. 1 prostřednictvím téhož autora. V případě změny č. 3 využila – zcela v rozsahu své působnosti orgánu územního plánování – služeb jiného architekta. V uvedeném případě nelze argumentovat skutečností, že do správního území obce náleží též osada Bučina, pro niž se nyní pořizuje územně plánovací dokumentace, která bude následně zahrnuta do celku územního plánu obce Kvilda.

[B] VZTAH MEZI DVĚMA ARCHITEKTY PŘI PŘEVZETÍ ZAKÁZKY

Vztah mezi architekty je upraven jednak rámcově zákonem č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, specificky ustanoveními § 12 odst. 2, 3 a 4, jednak prováděcími vnitřními řády Komory, zejména Profesním a etickým řádem ČKA v platném znění, specificky ustanovením § 26.

Toto ustanovení rozlišuje dva základní případy, které mohou ve vzájemných vztazích architektů při výkonu profese nastat:

(a) Případ dle ustanovení § 21 odst. 3, resp. 4, kdy do rozpracovaného díla architektova (plánu nebo projektu) vstupuje nový architekt s tím, že bude v rozpracovaném díle pokračovat, využije je, provede do něho zásahy a převezme také za toto dílo odpovědnost. V tomto případě lze takto postupovat pouze s výslovným souhlasem autorovým. Bez jeho souhlasu se nelze práce na této zakázce ujmout a dokončit ji. Ustanovení o udělení souhlasu je možno uza-

vřít kdykoliv v průběhu zakázky; obvyklé je to na jejím počátku při uzavírání smlouvy, kdy je vhodné pamatovat na to, že se mohou vzájemně představy o řešení nebo metodě práce rozcházet. V případě stavby je takovým vhodným okamžikem pro řádné ukončení smlouvy fáze studie (návrhu) stavby, v případě zpracování územně plánovací dokumentace fáze průzkumů a rozborů a přípravy návrhu zadání, neboť je oběma stranám již dostatečně známa metoda práce i způsob rozhodování, obě smluvní strany si (v případě standardního průběhu zakázky) obvykle stačí ověřit možnosti vzájemné spolupráce a pro obě strany ukončení smluvního vztahu v těchto fázích znamená nejmenší časové i ekonomické ztráty.

(b) V okamžiku, kdy byl završen a ukončen proces pořízení územně plánovací dokumentace, má obec i nový architekt povinnost uvádět autorství architekta původní dokumentace, avšak není vyloučeno, aby tento nový architekt vstoupil do procesu změny územně plánovací dokumentace. Příklad dle ustanovení § 21 odst. 5, kdy nový architekt hodlá provést změnu díla již ukončeného, resp. vstupuje do zakázky, jejíž předmět plnění nebyl sice v celém rozsahu konzumován, avšak zakázka je z různých důvodů ukončena a pro dokončení díla nebude užito díla předchozího architekta – například původní architekt zpracovává projekt stavby, avšak jeho představy se rozejdou s představami klientovými a zakázka je v určité fázi ukončena a projektu se ujme nový architekt, který zpracovává zcela nový projekt.

Tento postup by byl vyloučen jen v případě, že by předchozí zakázka nebyla řádně ukončena, to jest, že by například obec jakožto orgán územního plánování a její úřad jakožto pořizovatel nesplnily závazky plynoucí ze vztahu k původnímu autorovi. Platí tedy, že v případě provádění změn územně plánovací dokumentace pro určitou obec je jak klient (obec), tak nový architekt povinen svého kolegu upozornit, že se tímto územím bude zabývat, aniž nutně musí vyčkat jeho souhlasu; postačuje pouze vyjádření k řádnému ukončení předchozího smluvního vztahu. Pokud se původní architekt vyjádří záporně, je na úvaze nového autora, jakým způsobem s touto informací naloží; samo sdělení původního autora totiž převzetí zakázky

nevyklučuje, neboť lze předpokládat celou řadu důvodů, pro něž původní architekt uvede informace nesprávné, aby znemožnil zakázku realizovat. Platí ovšem též opak – to jest celá řada důvodů, které vedou klienta k tomu, aby své závazky před novým autorem zatajil. Nově nastupující autor však není a nemůže být soudcem pře mezi klientem (obcí) a původním architektem. Pro určení postupu nového autora je rozhodující, zda převzetí zakázky oznámil původnímu autorovi a zda mu umožnil o věci jednat a hájit své oprávněné zájmy.

Závěr k bodu [B]

Jak uvedeno v závěru k bodu [A], s přihlédnutím ke skutkové podstatě dotazované věci z uzavřených smluv a dalších dokladů vyplývá, že mezi prvním architektem a obcí byla uzavřena smlouva o vypracování územního plánu obce Kvilda a tento proces byl řádně uzavřen projednáním, schválením a vyhlášením závazné části územního plánu obecně závaznou vyhláškou obce. Závazky z této části smlouvy byly řádně vyrovnány a předmět smlouvy konzumován, což první architekt nepochybnil. Ten zpochybnil toliko neplnění smlouvy v bodu týkajícím se další spolupráce při implementaci územního plánu, což však nemá s částí smlouvy a s realizací autorských práv nic společného, jak bylo poukázáno výše. V uzavřené smlouvě je ostatně výslovně uvedeno, že je předmět smlouvy rozdělen na dvě samostatná plnění, přičemž lze zcela bezpochyby konstatovat, že nový autor plnění druhé části smlouvy nenárokuje.

Nový autor provedl nezbytné kroky, předepsané mu Profesním a etickým řádem ČKA, a oznámil převzetí zakázky původnímu autoru. Nebyl a není však povinen vázat se na jeho výslovný souhlas. Pokud původní architekt konstatoval, že jeho závazky s obcí Kvilda nebyly vyrovnány, bylo a je na úvaze nového architekta. S přihlédnutím k obsahu smluv uzavřených mezi obcí Kvilda a prvním architektem dospěla Kancelář ČKA k závěru, že závazky plynoucí obci z uzavřených smluv byly splněny a obec byla a je oprávněna zadat vypracování změny dokumentace jinému autorizovanému architektovi, aniž k takovému postupu potřebuje souhlas původního autora.

SOUHRNNÝ ZÁVĚR:

Povahu autorského díla, které podléhá autorskoprávní ochraně, má územní, resp. regulační plán, nemá ho však právní předpis, kterým se vyhláší závazná část územně plánovací dokumentace – tím je také dán časový limit, obdobně jako kolaudačním rozhodnutím je stavba dokončena a schválena k užívání; s ukončeným územním plánem jako celkem se nakládá v obdobném režimu a přiměřeně jako s dokončenou stavbou (§ 9 odst. 5 autorského zákona); jedná se tudíž o užití díla v zákonné licenci. Na rozdíl od případu stavby je však v užívání závazné části územně plánovací dokumentace určité specifikum – dané tím, že se jedná o právní předpis. Všeobecně platí, že právní norma musí splňovat náležitosti dané ústavním pořádkem státu, bez nichž je invalidní. Mezi ně patří především též způsob publikace a zpřístupnění právní normy všem účastníkům právních vztahů. Protože platí právní zásada, že neznalost zákona neomlouvá, musí být každá právní norma přístupná k využití kýmkoliv, a to bez souhlasu kohokoliv, kdo se na její přípravě podílel. Je tudíž neoprávněný požadavek uplatňovaný původním architektem na předkládání veškerých návrhů na územní rozhodnutí k jeho posouzení a ke stanovení dalších (tímto dokumentem dokonce nevymezených) podmínek. Zároveň platí, že k pořízení změn, jakož i k jejich zpracování je obec oprávněna vyzvat jak autora původní dokumentace, tak kohokoliv jiného, pokud splňuje zákonem stanovené požadavky odborné kvalifika-

ce (autorizovaný architekt). V tomto případě využila obec svého oprávnění a zadala zpracování dokumentace v souladu s právními předpisy. Obdobně jako u dokončených staveb lze zadat provedení změny jinému architektovi, a to bez souhlasu původního architekta, avšak s tím, že původní architekt byl o prováděné změně uvědomen; toto převzetí zakázky není vázáno na souhlas původního autora. Při převzetí zakázky se postupuje v souladu s profesními předpisy, což se v uvedeném případě stalo. Jiným případem by bylo, pokud by byla zadána změna díla rozpracovaného v některé z jeho postupových fází. V takovém případě platí mezi architekty závazné pravidlo, že nepřevzou rozpracovanou zakázku bez předchozího řádného vypořádání klienta a architekta (pokud by se jednalo o rozpracovanou dokumentaci, pak pouze s výslovným svolením původního autora); v tomto případě se však nejedná o vstup do zakázky, neboť původní architekt není oprávněn jakkoliv zavazovat obec k zadání změny dokumentace své osobě a své architektonické kanceláři. V případě, že by nebyly závazky mezi ním a obcí vyrovnány, je povinen na to upozornit nového autora, který však je tím vázán jen za předpokladu, že vskutku vstupoval do otevřené zakázky. Takový případ ovšem nenastal. Druhý architekt je tedy nejen oprávněn, ale ze smlouvy dokonce povinen řádně provádět svoji odbornou činnost pro klienta, kterým je obec Kvilda, a to včetně řádného označení jím zhotoveného díla pro účely veřejnoprávního projednání.

JUDr. PhDr. Jiří Plos, ředitel Kanceláře a sekretář ČKA

Adresováno: Jaromír Forst, starosta obce Kvilda, Kvilda č. p. 17, 384 93 Kvilda
V Praze dne 20. září 2005, č. j.: 0782-2005/Pl-0

STANOVISKA ČKA K PROBLEMATICE ŘEŠENÍ OCHRANY PROTI HLUKU Z VNĚJŠÍHO PROSTŘEDÍ V URBANIZOVANÉM ÚZEMÍ

Odpověď na dotaz autorizovaného architekta z 27. 4. 2005 ve věci požadavků na řešení hluku v projektu stavby v zastavěném území.

Z poskytnutých podkladů vyplývá, že investor, pro něhož autorizovaný architekt vypracovává projektovou dokumentaci stavby, zakoupil začátkem roku 2004 pozemek, který je v platném územním plánu veden jako návrhová plocha určená k zastavění s funkcí bydlení obecné, čímž se rozumí požadavek, že musí být minimálně 60 % ploch využito pro funkci bydlení. Před koupí autorizovaný architekt provedl průzkum možných věcných a právních omezení (památková péče, hlavní architekt, vlastníci, správci a provozovatelé sítí dopravní a technické infrastruktury a další), na jejichž základě investorovi potvrdil, že je na jím zakoupeném pozemku možno stavět s uvedením všech zjištěných limitů.

K vypracované dokumentaci pro územní řízení bylo doloženo měření hluku v uličním prostoru. Měření prokázalo překročení hodnot dle nařízení vlády č. 502/2000 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění nařízení vlády č. 88/2004 Sb. Součástí tohoto podkladu byl též doklad o možných technických opatřeních pro eliminaci vnitřního hluku. Podmínky stanovené orgány veřejného zdraví (hygienikem) však neumožňují investorův záměr realizovat.

Tato skutečnost se pravidelně opakuje. Problém spočívá v tom, že orgány veřejného zdraví se v tomto případě vyjadřují z pozic apriorních a bez přihlídnutí k souvisejícím právním předpisům a územním a technickým možnostem. Požadavek na tlumení hlukové zátěže a vibrací v území je cílem nepochybně žádoucím a prospěšným, nikoliv však absolutním; požadavky na ochranu před hlukem a vibracemi nutno vždy posuzovat v souvislosti s dalšími právními předpisy a především s věcnými požadavky na řešení staveb v území, obvykle vyjádřenými v územním (jako v tomto případě), popřípadě regulačním plánu.

Výstavba se řídí vedle citovaného podzákoného předpisu a vedle zákona o ovzduší především stavebním zákonem a předpisy vydanými k jeho provedení, mezi nimiž velmi významnou roli má v tomto systému vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, která umožňuje přihlídnout v jednotlivých případech ke skutečnosti, že se například zastavuje proluka, resp. ucelená část území uvnitř města, mající jako taková charakter proluky. Na takový případ pamatuje především ustanovení § 138a stavebního zákona a ustanovení § 61 cit. vyhlášky, která připouští v jednotlivých případech udělení výjimky; i v těch případech, kdy výjimky přípustné nejsou (například u ustanovení § 25), stanovuje citovaná vyhláška povinnost dodržet podmínky ochrany před hlukem a vibracemi ve vztahu ke stavbám, které musí těmto účinkům odolávat, a k poměrům v území.

Ostatně na skutečnost, že na řadě míst není možno podmínkám v celém rozsahu vyhovět, pamatuje samo vládní nařízení, a to jmenovitě ustanovením § 12, v němž se v odstavci 6 stanoví, jak v takových případech postupovat. Jedná se především o stávající urbánní městské struktury (stávající zástavbu), u níž je podmínkou technický průkaz, že po vyčerpání všech prostředků ochrany před hlukem není technicky možné dodržet ustanovení odstavců 1 až 4 (to jsou ty odstavce, podle kterých vnější hluk nevyhoví), je tak nutné potřebnou ochranou chráněných vnitřních prostorů staveb před hlukem zajistit organizačně-technickým řešením stavby samé – obvykle se tím rozumí dispozičně-provozní uspořádání, umístění méně exponovaných částí obytného prostoru do hlukem zatíženého prostoru a obytných místností s přísnějšími požadavky do klidnějších částí území (například vnitrobloků). Není-li možno dosáhnout výsledku pouze těmito opatřeními, je obvyklé využít dalších technických možností – trojitého zasklení, nucené ventilace a řady dalších.

Na tom nic nemění skutečnost, že se ve vašem případě jedná o novostavbu. Pro posouzení věci není rozhodná skutečnost, zda se jedná o novostavbu, či obnovu stavby, nýbrž o skutečnost, v jakém místě se uvedená stavba nachází. Pokud by byl vzat důsledně hygienikův požadavek, vedl by k absurdním důsledkům – stavby v prolukách, které

jsou novostavbami, by nemohly být provedeny a proluky zastavěny, a v naprosté většině měst by se tak petrifikovala dosavadní zástavba s otevřenými prolukami. Řešením nejsou (a to ani u ucelených ploch, pokud jsou součástí již zastavěného a k zastavění určeného území) ani požadavky na urbanistická řešení (valy, protihlukové stěny), která obvykle nejsou v takových územích nejen vhodná, ale ani reálná.

Vzhledem k uvedenému připomínám, že je-li území ve schváleném územním plánu určeno k zastavění pro funkci obytnou, přičemž dopravní zátěž a zátěž emisní a hluková je v tomto prostředí již vyšší nebo může být překročena a přičemž zároveň v průběhu pořízení tohoto územního plánu se ke konceptu i k návrhu vyjadřovaly všechny dotčené správní úřady (orgány státní správy), politická reprezentace města i jednotlivých městských částí a veřejnost – mezi nimiž též hygienik, je nutno mít za to, že všechny tyto okolnosti byly vzaty v úvahu i s možnými z toho plynoucími riziky. Lze důvodně předpokládat, že součástí úvah při zpracovávání dokumentace byly též možnosti eliminace této zátěže, přičemž bylo zřejmé, že pro tento účel nelze využít těžká územně technická (urbanistická) řešení – například valy, protihlukové stěny a podobně. Ze situace v dotčené lokalitě tudíž plyne, že jakýkoli záměr provedení i v souladu se schváleným územním plánem vyvolá určitou míru zátěže území, kterou je nezbytné řešit širokou škálou opatření, ke kterým patří především optimalizace řešení celé dopravní infrastruktury, systém případných sadových úprav a samozřejmě také v neposlední řadě nutnost konkrétních opatření na stavbě (výměna oken s trojitým zasklením a uzavřeným systémem ventilace, úprava fasád, dosadba zelených bariér a podobně, což však není a nemůže být součástí podmínek pro navrhovanou stavbu).

Dodržení hygienických parametrů nemůže být posuzováno pouze v projektu pro územní řízení, ba ani pouze v projektu pro stavební povolení, nýbrž až v průběhu provádění stavby (výkon stavebního dohledu) a zejména při kolaudaci stavby a jejím uvedení do provozu a užívání (tak výslovně ustanovení § 81 až 84 stavebního zákona). Připomínám rovněž, že jednotlivé vývojové fáze projektu se odlišují navzájem hloubkou propracování jednotlivých detailů projektu stavby. Účelem územního řízení je posoudit [v souladu s ustanovením § 37 a 39 stavebního zákona, resp. § 3 n. vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona] o umístění stavby a podmínkách, které budou muset být splněny v následujících projektových fázích (projekt pro stavební povolení, projekt pro provedení stavby). Součástí dokumentace předložené k územnímu řízení je ověření podmínek a možnosti zástavby, neboť nelze v území provádět masivní ochranná opatření neměstského charakteru, a ke stanovení podmínek pro ochranu obyvatel před účinky hluku a vibrací ve stavebním řízení.

Závěr: Podstatnou okolností je dle mého názoru skutečnost, že se jedná o řešení dostavby v městském prostředí vysoce urbanizovaném, resp. k vysokému stupni urbanizace určeném. V takovém prostředí je škála možných technických řešení významně omezena. V úvahu přicházejí tudíž zejména řešení organizační a na ně navazující technická opatření na stavbě, popřípadě též využití zeleně; základním organizačním opatřením může být například též omezení rychlosti projíždějících vozidel jako jednoho z významných zdrojů hluku. S těmito opatřeními jsou však v příkrém rozporu zásady urbanistické, jako valy a zářezy, popřípadě úplný zákaz výstavby, k němuž není důvod.

JUDr. PhDr. Jiří Plos, ředitel Kanceláře a sekretář ČKA,
v Praze dne 22. srpna 2005, č. j. 0749-2005/PI-On

STANOVISKO ČKA K ZÁVĚRŮM SPOLEČNÉHO JEDNÁNÍ K NĚKTERÝM OBECNÝM OTÁZKÁM KONCEPCE PAMÁTKOVÉ PÉČE

Závěry rozpravy na téma památkové péče a obnovy nemovitého kulturního dědictví, která se uskutečnila dne 26. září 2005 v malé zasedací místnosti České komory architektů.

Obsáhlá rozprava potvrdila, že v některých základních otázkách dotýkajících se výkonu profese urbanisty a architekta, zastupujícího zájmy investora, na straně jedné a památkové péče, jakožto odborného garanta jednoho z významných veřejných zájmů, na straně druhé panují dosud některé rozpory a nejasnosti, které jsou způsobeny ne zcela ujasněnými procesními postupy, ale též ne zcela sjednocenými názory věcnými. Nejpodstatnější rozpory panují pak zejména pro rané fáze projektové přípravy, ale především pro vyhledávání a implementaci vhodných funkcí do objektů zvláštního kulturního, recte památkového významu. Určování podmínek pro funkční využití památkových objektů není dosud kompatibilní se současnou společensko-ekonomickou situací, která se po vstupu do EU velmi rychle mění a počítá s možností vstupu soukromého kapitálu do státem vlastněných nemovitostí (například v nesmyslně legislativně stanovených omezeních doby pronájmu takových objektů, které prakticky znemožňují vyhledání vskutku koncepčně uvažujícího investora, připraveného investovat nemalé prostředky do obnovy a chodu nejvýznamnějších nemovitých kulturních památek).

Z rozsáhlé rozpravy bych zejména zdůraznil níže popsané zobecnitelné závěry:

- proces zadávání obnovy nemovitých kulturních památek (zejména těch, které jsou v majetku státu) s sebou nese v současné platném právu značná rizika neurčitosti, nebo naopak přeurčenessi, resp. nevhodnosti;
- rizika střetu zájmu tam, kde je obnova nemovité kulturní památky řízena investorem NPÚ (být regionálním pracovištěm) a odborné vyjádření k závaznému stanovisku vydává stejný úřad NPÚ (ústřední pracoviště v Praze);
- procesní i věcná neujasněnost posuzování obnovy nemovité kulturní památky, zejména památkový záměr – ověřovací studie – investiční záměr – studie neboli návrh stavby pro fáze navazující.

Během probíhající diskuse se jevila jako s tím související a z uvedeného plynoucí otevřená témata především témata následující (v podrobnějším členění):

- zadání obnovy a formulace záměrů – kdy přistoupit k takovým formulacím, které by zavázaly zpracovatele studie;
- metodika záměrů – investiční záměr jakožto předpoklad vynaložení finančních prostředků z rozpočtu státu;
- pravidla pro nakládání s rozpočtovými prostředky;
- pravidla pro pronajímání objektů spravovaných státem;
- vhodnost a nevhodnost funkcí při využívání nemovitých kulturních památek;
- funkce výkonné správní i odborné složky a jejich vstupů do celého procesu (v případě nemovitých kulturních památek i v případě národních nemovitých kulturních památek);
- architekt ve vztahu k vlastníkově jako odbornému orgánu památkové péče;
- vlastník a architekt ve vztahu k dotčenému orgánu státní správy.

Nejvýrazněji se výše popsaný systémový rozpor a střet projevuje právě u kulturních památek národních. Zde se slévá moc výkonná (investorská činnost ve smyslu správy těchto objektů) dohromady s mocí exekutivní (ve smyslu vykonávání odborných, úředních a správních rozhodnutí na úseku památkové péče). Zájmy investora a zájmy odborné památkové péče nejsou ovšem vždy zcela slučitelné; v jistém smyslu mají povahu protikladnou, a to nejen v případě rozporů mezi soukromým vlastnictvím takových památek, ale též památek vlastněných státem. Zájemem investorem musí

být i v případě vlastnění státem účelnost využívání památkové cenných objektů, snaha po návratnosti do nich vložených investičních a provozních prostředků, provozní ekonomie a požadavky obdobné. Dosahování efektivity vynakládaných prostředků představuje obecně samo o sobě vážný problém, jehož řešení je o to obtížnější, jedná-li se o nemovité kulturní památky, o zachování jejich kulturních (památkových) hodnot při jejich současném efektivním využívání.

Pro řešení takovýchto vnitřních skrytých rozporů existuje ve světě řada modelů. Nejpříznivější a současně i nejlépe kontrolovatelný způsob se jeví, spravuje-li tento fond nezisková obecně prospěšná instituce nezávislá na struktuře úřadu památkové péče (například „heritage fund“), která se k obnovovanému nemovité památce chová jako poučený investor, jenž však není zároveň v postavení odborného orgánu poskytujícího více či méně závazná vyjádření v procesu obnovy nemovité kulturní památky. Za postačující nelze v této věci považovat skutečnost, že Národní památkový ústav je strukturován do regionálních pracovišť, která mají určitou právní a ekonomickou nezávislost, jakož i určitou volnost v samostatném rozhodování, neboť některé odborné i osobní vazby nelze z rozhodování o věci vyloučit ani při vynaložení největšího osobního úsilí. Úzké vazby ústředního pracoviště k jím zřízeným krajským nebo jiným pobočkám jsou ostatně velmi dobře patrné z ustanovení § 32 zákona o státní památkové péči.

Největší obtíže (nekonzistentní systém předprojektové přípravy stavby, stanovování podmínek pro obnovu a následující provoz a užívání historických staveb, nejasnosti v posuzování a obsahu památkové péče panující mezi pojmy studie či návrh stavby, ověřovací studie stavby, investiční záměr a památkový záměr stavby) působí však ve vztahu mezi architektem (nositelem a garantem hlavní myšlenky obnovy díla, který je vystaven požadavkům na obnovu stavby umožňující její efektivní funkční využívání a její soustavnou údržbu) na straně jedné a limitujícími požadavky na zachování kulturní a památkové hodnoty obnovovaného historického objektu či areálu na druhé straně. Ačkoliv nemovité národní kulturní památky představují v souhrnu všech památkově chráněných objektů určitý, avšak velmi redukováný a specifický segment, je možné konstatovat, že nastavená pravidla a postupy by měly principiálně vyhovovat všem potenciálním případům (tj. nejen nemovitým národním kulturním památkám vlastněným státem, ale též památkám vlastněnými jinými právními subjekty). Pro tento účel by bylo vhodné navrhnout a sjednotit metodický přístup posuzování památkových záměrů z hledisek řádného kvalifikovaného výkonu památkové péče, hodnocení investičních záměrů z hlediska efektivity vynakládání veřejných prostředků a předprojektové přípravy stavby s určitým vnitřním rozlišením právního i věcného statutu „studie proveditelnosti“ a samotné studie či návrhu stavby z hlediska požadavků na projektovou činnost a na řádný výkon profese architekta, což je především zájem sledovaný profesní komorou.

Značným problémem je skutečnost, že bez jasnější koncepce přístupu k obnově nemovitých kulturních památek (zejména metodické) vytváří taková metodika na jednotlivých správních kauzách vypjatou atmosféru předběžné nedůvěry, v níž se jen velmi obtížně hledají vhodná řešení. Aby bylo napříště možno těmto střetům a vzájemné nedůvěře předcházet, a minimalizovat tak vzájemné rozpory, navrhuje ČKA k uvedeným závěrům tato konkrétní doporučení k další spolupráci na přípravě dokumentů, které by mohly vést ke zlepšení výkonu památkové péče všech zúčastněných subjektů při obnově staveb. Spolu s orgány památkové péče by mohly a měly obě instituce připravit metodiku pro výše popsané postupy, přičemž by bylo možno vyjít z dokumentů již dosud vypracovaných a publikovaných, například:

- ze standardů dokumentace a výkonů popsaných v kapitole 10

publikace Praktická příručka plánování území a projektování staveb (Nakladatelství Dashöfer, Praha 2001 n.), ve které je velmi obsáhle popsán postup při předprojektové a projektové přípravě stavby

- nebo při zadávání stavby dodavatelské firmě a při dohledu nad prováděním stavby, jejím zkolaudováním a uvedením do provozu a užívání, a to speciálně pro obnovované nemovité kulturní památky (z kapitoly 15 téže publikace), popisující náležitosti restaurátorských průzkumů (součástí bude i připravovaná pasáž standardního stavebně historického průzkumu, zpracovávaná v intencích dokumentů již v tuzemsku užívaných)
- a/nebo některých metodických dokumentů vydaných doposud Národním památkovým ústavem.

Součástí této práce by mohly a měly být též podněty pro legislativu a pro formy financování obnovy nemovitých kulturních

památek, které by respektovaly některé specifické rysy památkové péče, zejména individualitu konkrétních řešených úkolů. Přestože i naše diskuse potvrzovala určitou specifičnost památkové péče při výkonu správních činností, nutno v této souvislosti připomenout náleze Ústavního soudu, publikovaný ve Sbírce zákonů pod č. 240/2005, který přes celkem nenápadnou intervenci do zákona provedl mimořádně závažný zásah, jímž stanovil možný rámec pro ujasnění vzájemného vztahu zájmů veřejných a soukromých, a tím též mezi vlastníky, projektanty a odbornou a správní složkou památkové péče a jímž tuto specifičnost památkové péče do určité míry zpochybnil.

Jiří Plos, ředitel Kanceláře a sekretář České komory architektů

V Praze dne 11. 10. 2005, č. j. 0808-2005/PI-On

Adresováno: generální ředitel Národního památkového ústavu, Praha 1

TISKOVÁ ZPRÁVA: NOVÝ STAVEBNÍ ZÁKON ZJEDNODUŠENÍ NEPŘINESE

V článku Co přinese nový stavební zákon, ktery vyšel v Lidových novinách dne 11. 10. 2005, jsou uvedeny citace předkladatelů návrhu nového stavebního zákona, které nejsou zapojeny do souvislosti, a proto mohou vést k nesprávnému pochopení reality. Navíc s mnohými nesouhlasí celá řada odborníků i politiků. Na zářijovém semináři Parlamentu ČR se nenašel nikdo, kdo by návrh zákona podpořil bez výhrad a ztotožnil se s výkladem jeho předkladatelů. Přitom počet účastníků byl mimořádně vysoký. Česká komora architektů podrobila návrh zákona velmi zevrubné analýze a své připomínky předala předkladateli zákona i Parlamentu ČR. K hlavním kritikům patří vedle České komory architektů a Svazu měst a obcí také většina poslanců pravicových stran, a dokonce i řada poslanců ČSSD.

Je tedy nanejvýš nepravděpodobně, že by tento návrh mohl projít na počátku listopadu druhým čtením a vstoupit v platnost od ledna 2007. K hlavním výhradám kritiků stávajícího návrhu patří zejména to, že ve skutečnosti nepřinese očekávané zjednodušení řízení při povolování staveb. Často proklamované zjednodušení stavebního řízení u menších staveb, například rodinných domů, je totiž jenom částí informace. Každý stavebník bude muset nejprve projít řádným územním řízením a teprve v případě, že mu stavební úřad vydá územní rozhodnutí, případně územní souhlas, bude moci stavbu pouze ohlásit a vyhnout se tak stavebnímu řízení.

Další předpoklad autorů, že se regulační plán bude v některých případech vypracovávat v podrobnosti územního rozhodnutí, a bude tedy moci nahrazovat územní řízení, je také poněkud vzdálen realitě. Požadavky na stavbu by byly v takových případech předem dané do té míry, že se nabízí otázka, nakolik by ještě bylo možné mluvit o individuální výstavbě. A pokud by stavebník chtěl něco jinak, než jak bylo dáno regulačním plánem, musel by samozřejmě opět projít řádným územním řízením.

V praxi to tedy znamená, že rozdíl oproti současnému stavu, kdy se velké množství rodinných domů projednává v takzvaném sloučeném územním a stavebním řízení, je spíše kosmetický. Pozitivní změnou je, že stavební úřad musí před zahájením územního řízení vydat závažný seznam vyjádření, která musí obstarat žadatel.

Stavební úřad tedy v průběhu řízení nebude moci rozšiřovat své požadavky a nutit stavebníka, aby si obstarával další a další stanoviska dotčených orgánů a různých institucí. Avšak i tato kladná změna má v sobě jedno ale. V případě, že bude jen jedno z požadovaných závazných stanovisek zamítavé (což je na počátku projednávání naprosto obvyklé), není už možné územní řízení pouze přerušit, do doby odstranění rozporu, ale musí se zastavit a posléze začít znovu. Takové řízení může být nekonečné. Bude zahajováno znovu a znovu, což rozhodně nemůže vést k jeho urychlení, spíše naopak. Velmi problematický je také návrh, aby zamítavá závazná stanoviska byla překonatelná pouze rozhodnutím vlády. Znamená to, že se vláda bude zabývat povolením či nepovolením i celé řady plotů rodinných domů?!

Předkladatelé zákona sice na jedné straně chtějí zjednodušit stavební a následně i kolaudační řízení, na druhé straně však dávají státním úředníkům úplně nové pravomoci. Ti by například měli chodit na stavby a kontrolovat, jak stavba probíhá. Znamená to tedy, že dotyční neautorizovaní úředníci získají jakýmsi mávnutím kouzelného proutku vyšší kvalifikaci, než mají autorizovaní architekti a inženýři? Co se stane, když bude podle jejich názoru stavba v rozporu s požadavky vyhlášek, na něž se tento zákon v desítkách případů odkazuje? Budou moci stavbu zastavit? Dokonce snad opakovaně? Co se stane v případě, že se ukáže, že výhrady státních úředníků nebyly oprávněné? Kdo ponese odpovědnost za škody, které tím stavebníkovi mohou vzniknout? Tyto otázky naznačují, že stávající návrh nového stavebního zákona opravdu nemůže přispět ke zjednodušení stavebního řízení.

Závěrem je třeba ještě zdůraznit, že navrhovaný zákon se odkazuje na vyhlášky, které buď zatím vůbec neexistují, nebo naopak existují příliš dlouho. K těm druhým patří například komunisty zavedené a od té doby nijak nezměněné Obecné technické požadavky na výstavbu, které neumožňují člověku svobodnou volbu řešení ani v oblasti nanejvýš privátní, jako je rodinné bydlení.

Ing. Markéta Kohoutová, tisková mluvčí ČKA

Uveřejněno v Lidových novinách dne 25. 10. 2005.

TISKOVÁ ZPRÁVA: ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE ZVYŠUJÍ PRAVDĚPODOBNOST VZNIKU KVALITNÍ ARCHITEKTURY

Každý si jistě vybaví významné architektonické stavby, jako jsou opera v Sydney, La Defense v Paříži či Guggenheimovo muzeum v Bilbau... Málodko si ovšem uvědomuje, že tyto stavby vzešly z architektonických soutěží. Pro příklad není třeba chodit tak daleko. O významu architektonických soutěží výmluvně vypovídá situace

v Brně. Platí tam totiž vyhláška, podle níž je vypsání architektonické soutěže při zástavbě významných míst v centru města povinné. Investoři se k tomu staví různě. Některé se to snaží obcházet nebo výsledky soutěží manipulovat, jiní soutěž vypíší a realizují bez problémů její výsledky. Zatímco stavby těch prvních investorů patří

k těm horším nebo dokonce nejhorším (Špalíček) v české soudobé architektuře, z architektonických soutěží vzešly stavby přinejmenším dobré nebo dokonce vynikající (Univerzitní knihovna od architektů Kuby a Pilaře).

Evropská rada architektů nechala vypracovat studii, která měla porovnat efektivitu jednotlivých způsobů výběru architekta, transparentnosti, účelnosti vynaložených prostředků a spolehlivosti procesu při vzniku stavby. Z několika desítek způsobů se architektonická soutěž ukázala být tím nevhodnějším, a to s velkým náskokem před všemi ostatními metodami. Přitom není důležité, zda se jedná o stavbu veřejné knihovny, administrativního centra, sportovního stadionu či bytového, nebo dokonce rodinného domu. Ostatní metody totiž umožňují výběr jen na základě referencí z dříve realizovaných staveb, odborné kvalifikace, ceny za honorář architekta a dalších nepřímých kritérií. Naopak architektonická soutěž umožňuje klientovi vybrat architekta podle konkrétního architekto-

nického řešení a s tím spojených předpokládaných ekonomických nákladů na realizaci stavby. Klient má k dispozici odbornou porotu, která mu pomáhá při sestavování zadání a hodnocení soutěžních návrhů. Zadání investora je potom promyšlenější a nedochází k jeho změnám v pozdějších fázích, což představuje zpravidla značné budoucí úspory, jak časové, tak finanční. V ideálním případě po architektonické soutěži následuje obchodní řízení s autory oceněných návrhů, na jehož základě je pak zadána zakázka.

Architektonické soutěže probíhají v ČR v souladu se zákonem 360/1992 Sb. podle Soutěžního řádu České komory architektů, který vychází z obdobných evropských a mezinárodních právních předpisů. Ročně se v ČR uskuteční necelých 20 architektonických soutěží a přehlídek. Vzhledem k jejich přínosu pro investora i veřejnost je to překvapivě málo.

Daibor Borák, Markéta Kohoutová

Uveřejněno v Lidových novinách dne 1. 11. 2005.

TISKOVÁ ZPRÁVA: DEMENTI NESPRÁVNÉHO TVRZENÍ O PŮSOBNOSTI ČKA

Foto: Marian Kroček

V těsném sousedství ostravského městského centra se začalo těžit v roce 1842. Nový důl získal o něco později baron Rothschild a nazval ho po své snaze Karolina. Později v jeho blízkosti postavil koksovnu, časem přibyla ještě válcovna, chemická a vysoká pec. V 80. letech minulého století ale byly důl o rozloze 70 ha a všechny provozy postupně rušeny a většina objektů demolována. Na obrázku je stav po dekontaminaci půdy před zatravněním.

V Týdeníku Ostrava ze dne 20. 9. byla na straně 8 v článku Komora architektů může kvůli Karolině vylučovat! uveřejněna závažná dezinformace.

Citace chybného tvrzení:

„...Komora může postihovat své členy, kteří by nejednali v souladu se zákonem nebo smlouvami. Tak by se mohlo stát, že například architekt, který by projektoval pro některého z investorů, kteří se o KAROLINU ucházejí, může být vyloučen z Komory, může mu být odebráno kulaté razítko. A to je pro každého architekta tragédie! vysvětluje faktickou moc architektonické komory Cieslar...“

Vyjádření České komory architektů k tomuto tvrzení:

Výše uvedená citace pana architekta Cieslara je zavádějící a ČKA ji musí uvést na pravou míru:

ČKA může, a dokonce musí disciplinárně potrestat autorizované architekty V PŘÍPADĚ, kdy projektují v rozporu s obecně platnými zákony nebo platnými profesními předpisy. V takovém případě opravdu ČKA zahájí disciplinární řízení a může osobě pravomocně odsouzené Stavovským soudem odejmout autorizaci. Takovýto trest se uděluje jen výjimečně, většinou pouze v těch případech, kdy se odsouzený nesnaží vzniklou a řádně prokázanou chybu napravit.

Sama skutečnost, že autorizovaný architekt projektuje pro někte-

rého z investorů, například z těch, kteří se ucházejí o Karolinu, rozhodně není důvodem pro jakoukoliv perzekuci ze strany České komory architektů. Investor, zcela v souladu s právem, může ověřovat různé možnosti využití daného území a může nechat vypracovat architektonické nebo urbanistické studie od jednoho nebo celé řady architektů. Studie pak mohou být podkladem pro vypracování návrhu na změnu platného územního plánu. Zákonem předepsaný proces veřejnoprávního projednání pak musí prověřit jejich realnost a společenskou přijatelnost. Pokud investor nechá zpracovat ze své vlastní vůle a na vlastní náklady studie, které platný územní plán nerespektují, riskuje, že při veřejnoprávním projednání neobstojí. Je nepochybné, že dokud není řádným způsobem projednána a schválena nová podoba územního plánu, musí město i investoři respektovat současný stav v jeho platné podobě.

Ing. Markéta Kohoutová,
tisková mluvčí ČKA

Názor byl odeslán dne 22. 9. redakci Týdeníku Ostrava, který ho však neuveřejnil.

KAUZA – OSTRAVSKÁ KAROLINA

Sedm set tisíc metrů čtverečních nezastavěné plochy areálu někdejší koksovny Karolina v centru Ostravy, blízko Masarykova náměstí, leží už dvacet let bez užitku. Skoro stejně tak dlouho se uvažuje o zástavbě tohoto brownfieldu v centru velkoměsta. Avšak namísto očekávané výstavby se v posledním roce kolem Karoliny strhla mediální smršť. V podstatě není dne, aby se v tisku neobjevila nová informace o podaných stížnostech, soudních jednáních, trestních oznámeních, uražených radních opouštějících tiskové konference a naposledy dokonce i hrozbě zastřelením.

SOUHRNNÁ INFORMACE O VÝVOJI

Území Karolina bylo předmětem první mezinárodní architektonicko-urbanistické soutěže, která se uskutečnila v ČR podle soutěžního řádu Mezinárodní unie architektů (UIA).

Vlastníkem většiny pozemků na území Karoliny je Statutární město Ostrava a OKD, a. s.

Záměr vypsat tuto soutěž byl schválen Radou města Ostrava dne 28. 7. 1998 a vzat na vědomí zastupitelstvem dne 30. 9. 1998. Soutěž proběhla v závěru roku 2000.

Mezinárodní porota s předsedou prof. Ing. arch. Miroslavem Masákem posuzovala 90 soutěžních návrhů z 24 zemí světa. Vítězný návrh byl zpracován architekty Andrzenem Dudou, Janem Kubcem, Jerzym Witeczekem, Henrykem Zubelem z gliwické Slezské polytechniky, kteří posléze společně s českým architektem Karlem Cieslarem vytvořili Sdružení Karolina.

Rada města usnesením č. 439/7 ze dne 28. 01. 2003 rozhodla o zadání veřejné zakázky č. 2/2003 Urbanistická studie Karolina a 10. 2. 2003 byla podepsána smlouva o dílo se Sdružením Karolina. Na základě této smlouvy byla v září 2003 odevzdána urbanistická studie areálu bývalé koksovny Karolina.

Urbanistické a regulační zásady obsažené v této studii byly zahrnuty do změny územního plánu města. Studie jako celek měla být územně plánovacím podkladem pro řízení budoucí investiční výstavby na území Karoliny. Areál bývalé koksovny a dalších průmyslových komplexů se podle ní měl proměnit v moderní ostravské „city“.

Stát uvolnil takřka dvě miliardy korun na dekontaminaci půdy.

Problémy začaly letos v květnu, kdy se zastupitelstvo rozhodlo, že na vítězný projekt mezinárodní architektonicko-urbanistické soutěže z roku 2000 a následně zpracovanou urbanistickou studii, a dokonce i na platný územní plán už nebude brát ohled.

O Karolinu se totiž na počátku roku 2005 začaly zajímat významné developerské společnosti – Trigranit, ING Real Estate, AM Development a Sekyra Group, Passerinvest Group ve spolupráci s ECE, jejichž záměry se rozcházel s platným územním plánem bývalé koksovny.

Hlavním kritikem postupu radnice se stal architekt Karel Cieslar ze Sdružení Karolina. Obvinil zastupitelstvo, radu i primátora města z nerespektování závazného dokumentu, kterým územní plán bezesporu je. Poté podal trestní oznámení na neznámého pachatele kvůli jeho zfalšování. Na radnici se totiž nějakou dobu vyskytoval plán, který byl „poopraven“ tak, že z Karoliny zmizely plochy rezervované pro městský park. Na radu přišla i žaloba ke správnímu soudu na nezákonnost rozhodnutí zastupitelstva, které z budoucnosti Karoliny škrtno vítězný projekt soutěže z roku 2000.

Radnice i městský hlavní architekt Jaroslav Sedlecký také nějakou dobu prosazovali výstavbu nového obchodního komplexu, který by vznikl právě na ploše určené v platném územním plánu pro městský park. Tato plocha byla proto na státní náklady dekontaminována: v tisku zazněla i podivná teorie městského architekta o tom, že komplex „vysaje“ obchody z centra města a tím je oživí – přesněji zkrachovalé obchůdky měly nahradit nové restaurace a kavárny, které budou lidé hojně navštěvovat. Později se ale na radnici o novém nákupním středisku mluvilo už méně. Na konci léta se pak „vysvětlilo“, jak to bylo se zfalšovaným územním plánem: údajně ho „opravil“ hlavní architekt města, který si asi neuvědomil, že takovýto zásah je protiprávní. Další verze hovořila o tom, že se na veřejnost omylem dostal neprojednaný návrh na změnu. Mezitím byla také zamítnuta většina podaných žalob – na podobu územních plánů či jejich úpravy si prý nelze stěžovat u soudu. Policie sice dále vyšetřuje podezření

Foto: Mairán Koczek

na padělání veřejné listiny, ale po Sedleckého „přiznání“ už vlastně ani není co řešit.

Česká komora architektů, která má ze zákona spolupůsobit při ochraně veřejných zájmů v oblasti výstavby, architektury a územního plánování, dohlížet na stavební kulturu v zemi, dbát na profesně etické chování architektů a v neposlední řadě bránit neregulérnímu chování, proto v září svolala v Ostravě odborný seminář, kterého se účastnilo několik desítek odborníků i regionálních zástupců tisku. Na seminář pozvala i zástupce města, kteří se však z jednání omluvili. Bohužel ke zmírnění situace a vyjasnění jednotlivých postojů nedošlo.

Zastupitelé Ostravy a útvar hlavního architekta města jsou totiž přesvědčeni, že se změnilly podmínky, a tedy i zadání. Z původních sedmdesáti hektarů vhodných k zástavbě zbyla na Karolině pouhá polovina. Pozemek se podle jejich názoru rozdělil na dvě části, přičemž hranici mezi nimi vymezuje železniční vlečka. Jejím majitelem je OKD, které jí prý chce používat až do roku 2025 (tento požadavek se však v procesu projednávání urbanistické studie a změně územního plánu neobjevil). Radnice se proto rozhodla zabývat se jen tou polovinou Karoliny, která je dekontaminována od ekologických zátěží a je připravena i z hlediska majetkoprávního. Další změnou je podle jejich mínění dokončení velkoobchodů Kaufland, Ikea a Carrefour a příprava výstavby nové vědecko-technické knihovny.

Ostravská radnice se proto chystá vypsat takzvanou investorskou soutěž, kterou dokonce vydává za svůj vlastní vynález. Mají se v ní

utkat investoři-developoři, kteří sami městu navrhnou, co má na pozemcích Karoliny stát. Vítěz bude mít právo na realizaci projektu, město „dodá“, ať už prodejem nebo pronájemem, příslušné pozemky. Ostravská radnice tím zcela rezignuje na odborný urbanistický dohled a výraznější regulaci nové výstavby v těsné blízkosti městského centra. Zadání bude znít: jádrová zástavba, tedy území s koncentrovaným výskytem rezidenčních, administrativních, obchodních a dalších „servisních“ objektů. Developoři tedy budou moci bez jakýchkoliv omezení stavět to, co pro ně bude nejvýnosnější. Nelze asi počítat s galeriemi či divadly, také bytů bude pravděpodobně spíše méně než více. A totéž platí pro parky – ty nelze ani pronajmout, ani prodat.

Zajímavé jsou i termíny: do konce března příštího roku mají zájemci čas na přihlášení svých projektů do investorské soutěže, radnice vybere vítěze v průběhu dalších tří měsíců a případně podle výsledků soutěže upraví územní plán a na podzim jsou komunální volby.

Stavět na Karolině se sice nezačne ani příští rok, ale současní radní mají jedinečnou příležitost před koncem svého volebního období realizovat velký obchod. Otázkou je, zda převáží zájem veřejný, nebo nejirůznější soukromé zájmy. Postup radnice vedle architektů kritizuje i velká část veřejnosti.

Ing. Markéta Kohoutová

Zpracováno z dostupných informací uveřejněných v tisku a informací ze semináře ČKA.

STANOVISKO ČKA K DEVELOPERSKÉ SOUTĚŽI KAROLINA 2006

Kancelář ČKA obdržela návrh soutěžních podmínek tzv. „developerské“ soutěže Karolina 2006, připravované statutárním městem Ostrava na získání nejlepšího developerského projektu využití území Karolina v Moravské Ostravě. ČKA se dozvěděla o záměru města Ostravy vypsat tuto soutěž od autorizovaných osob, které projevíly pochybnost o její regulérnosti. S politováním musíme konstatovat, že město Ostrava nevyužilo možnosti konzultovat přípravu soutěže s ČKA, která má v oblasti soutěžení na výběr účastníků výstavby značné zkušenosti a má k dispozici řadu zahraničních příkladů.

V souladu se zákonným zmocněním daným **ustanovením § 23**

odst. 6 písm. s) zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, do působnosti Komory náleží „...*spolupracovat s vypisovateli soutěží a výběrových řízení, posuzovat soutěžní podmínky a bránit konání neregulérních soutěží a výběrových řízení*“. Tato působnost nás opravňuje k vyhotovení a zveřejnění **oficiálního stanoviska k této výzvě**. V souladu s rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, vydaným pod č. j. S 67/97-980/00-210 dne 2. června 2000, je Komora oprávněna v případě konání nereg-

ulární soutěže zakázat autorizovaným, popřípadě registrovaným osobám účast v této soutěži, a to pod případnou disciplinární sankcí.

Po prostudování podmínek uvedených v soutěžních podmínkách jakožto pověřený správní orgán sdělujeme, že se v tomto případě jedná nejen o **skrytou neregulérní architektonickou soutěž**, ale s největší pravděpodobností i o **obcházení zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.**

Není sporu o tom, že zastupitelstvo města Ostravy je svrchovaným orgánem oprávněným rozhodnout s konečnou platností o realizaci záměru prodat, směniti nebo pronajmouti majetek, popřípadě též rozhodnout o konečném uplatnění výsledku soutěže – a to i v případě regulérní soutěže architektonické či urbanistické. Ve všech těchto případech však musí i zastupitelstvo města postupovat prokazatelně způsobem, který nepoškozuje zájmy města a vede k hospodárnému nakládání s městským majetkem a s městskými finančními prostředky. Pro tento účel **předepisují právní předpisy ověřené postupy.**

V uvedeném případě vyhledává město Ostrava zájemce o koupi nebo nájem pozemků pro umístění jeho investice. Pokud by záměrem města bylo pouze vyhledání **investora, který nabídne nejvýhodnější podmínky investování** – to jest nabídnou nejvhodnější objem investičních prostředků, důvěryhodný harmonogram jejich investování a zajištění, pak by postupu města nebylo co vytknout. Jednalo by se o zveřejnění záměru města ve smyslu § 39 zákona o obcích. **Tak ovšem celý záměr formulován není** – město Ostrava nejenže publikuje záměr prodat, směniti nebo darovat nemovitý majetek, a tak utřítí určité prostředky za majetek, který je zbytný ve smyslu § 38 odst. 2 cit. zákona o obcích, nýbrž tento svůj **záměr spojuje** s požadavkem na předložení způsobu urbanisticko-architektonického řešení, to jest **s poskytnutím služby** (zcela konkrétního plnění). O tom svědčí nejen sám název Developerská **soutěž** Karolina 2006, nýbrž celá koncepce tohoto dokumentu, který je připraven jako standardní soutěžní podmínky urbanisticko-architektonické soutěže **se stanovením zcela jednoznačných požadavků na plnění** a kritérií posuzování. V tomto případě dokonce mají zcela jednoznačnou převahu (resp. jsou prakticky výlučně uvedena – viz bod 11.3 soutěžních podmínek) kritéria urbanisticko-architektonická („...komplexnost a atraktivita urbanistického a architektonického řešení, vztah nové Karoliny k .../okolí/, předpoklady pro život navržené urbanistické struktury po celý den ... a pro lidi různých věkových a sociálních skupin ... začlenění památkově chráněných objektů do celkového řešení, dotvoření veřejných prostor výtvarnými díly, podíl bydlení ... podíl veřejné zeleně.“) a mimo posuzování zůstávají kritéria ekonomická, jako kritéria celkového objemu investovaných prostředků, finanční způsobilosti, věrohodnosti a zejména efektivity (obsah soutěžního projektu mimo jiné předpokládá – viz bod 6.1.1. soutěžních podmínek); až výsměšně v této souvislosti nutno vnímat kritérium hodnocení uvedené v závěru bodu 11.3, jímž se posuzuje (bez stanovení pořadí a významnosti) kritérium „*výše finančních prostředků, které se soutěžící zaváže investovat do dotvoření navržených veřejných prostor výtvarnými díly*“.

Dle připravovaných soutěžních podmínek je nepochybné, že město Ostrava zvolilo formu urbanistické soutěže, byť tuto soutěž zahaluje pláštěm ustanovení § 39 zákona o obcích. Tento závěr je průkazný a doložitelný v bodech 5 – *Soutěžní podklady*, 6 – *povinné přílohy soutěžního projektu a jejich obsah*. Je tedy povinno postupovat podle obecných právních předpisů, jak mu ostatně ukládá § 38 odst. 1 a 2 zákona o obcích; při nakládání s majetkem je povinno se řídit například občanským, resp. obchodním zákoníkem: „(1) *Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákona vymezené působnosti. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svého majetku. ... (2) Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. S nepotřebným majetkem obec naloží způsoby a za*

podmínek stanovených zvláštními předpisy, pokud tento zákon nestanoví jinak. ... (6) Obec je povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení.“

Označilo-li svůj postup jako soutěž, pak je povinno řídit se ustanoveními **§ 847 až 849 občanského zákoníku**, v jehož intencích je koncipován též Soutěžní řád ČKA, jak je ostatně uvedeno v jeho preambuli i v odkazech některých ustanovení. Ustanovení **§ 847** výslovně stanovuje, že „*vyhlásil-li fyzická nebo právnická osoba (dále jen „vyhlášovatel soutěže“)* veřejnou **soutěž na určité dílo** nebo výkon, musí ve vyhlášení uvést přesné vymezení předmětu a lhůty soutěže, **výši cen** a ostatní soutěžní podmínky; rovněž **musí vyhlásit, kdo, v jaké lhůtě a podle jakých měřítek posoudí splnění podmínek soutěže a provede ocenění.**“

Jen pro připomenutí uvádíme znění dalších navazujících ustanovení občanského zákoníku, který stanovuje základní rámcová pravidla pro postup při veřejné soutěži:

„§ 848

(1) *Vyhlášovatel soutěže je povinen poskytnout ceny vyhlášené veřejnou soutěží těm, kteří podle provedeného ocenění splnili podmínky soutěže určené pro udílení cen.*

(2) *Bylo-li dosaženo výsledku činností několika soutěžících, rozdělí se cena, nebyl-li vyhlášen jiný postup a jestliže nedojde k dohodě, podle toho, v jakém poměru se každý na dosaženém výsledku podílel.*

§ 849

(1) *Veřejnou soutěž lze odvolat jen ze závažných důvodů. Odvolání se musí provést stejným způsobem, jakým došlo k vyhlášení soutěže, nebo jiným stejně účinným způsobem.*

(2) *Dojde-li k odvolání veřejné soutěže, vyhlášovatel soutěže je povinen poskytnout přiměřené odškodnění soutěžícím, kteří před odvoláním soutěže její podmínky převážně nebo zčásti již splnili. Na toto právo musí vyhlášovatel soutěže soutěžící při odvolání soutěže upozornit.*“

Jak je patrné z uvedených ustanovení, jedním ze základních požadavků je rozhodování na základě nezávislých odborných stanovisek, expertiz a podobně. V případě architektonických soutěží je takovým mezinárodně uznávaným a určeným postupem **rozhodování soutěžní poroty**; jejím posláním není jenom poskytnout jednotlivé dílčí expertní názory, nýbrž tyto názory obhájit v rozpravě s dalšími experty a v případě architektonických soutěží též se zastupci vyhlášovatele – v tomto případě města Ostravy. **Tento postup nemůže být efektivně nahrazen jednotlivými, separátně pořízenými expertními stanovisky, neboť případné rozpory mezi nimi nemohou být odstraněny jinak než vzájemnou konfrontací.** Zde připomínáme obdobu se soudním senátním rozhodováním – senát z profesionálních soudců si v odborných otázkách nechá doložit znalecká stanoviska a v případě jejich rozporu je vzájemně konfrontuje nebo pořizuje institucionální posouzení, jehož výsledkem je konfrontace všech stanovisek a konečné znalecké stanovisko, s nímž se soud buď ztotožní, nebo nezototožní, avšak s jehož obsahem se musí vyrovnat. Na kolegiální rozhodování ostatně pamatuje též nový zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, a to v ustanovení § 134 – řízení před kolegiálním orgánem. Smyslem uvedeného ustanovení je sjednotit pravidla pro ty případy, kdy je kolegiální rozhodování účelné a účinné a skýtá kvalifikovanější výsledky než rozhodování jedné osoby nebo rozhodování na základě separátně pořízených odborných stanovisek.

To ostatně platí i pro rozhodování zastupitelstva či Rady města Ostrava – například při procesu zadávání veřejné zakázky, při architektonické soutěži, při uzavírání smluv, přičemž zastupitelstvo města má nezpochybnitelnou politickou odpovědnost za rozhodnutí. Při svém rozhodování však musí rovněž prokázat, jakým způsobem dospělo k výslednému rozhodnutí a o která odborná stanoviska opřelo své rozhodnutí (a to i v případě jejich rozporného obsahu). Zcela pro tento účel pomíjíme formální srovnatelnost takových expertních vyjádření.

Vzhledem k tomu, že se městu Ostrava dostává určitého konkrétního plnění (v soutěžních podmínkách je vysloveně stanoveno, že návrhy umístěné na prvním až třetím místě se stanou majetkem města), aniž za takto získaná plnění obdrží soutěžící (ať je jím kdokoliv) odpovídající náhradu (cenu), je nutno přiměřeně uplatnit ustanovení § 72 – 75 **zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů**, speciálně pak ustanovení § 74 a 75, v nichž se stanovuje, že „*Projekty podávají účastníci veřejné soutěže o návrh anonymně. Pro hodnocení anonymních návrhů je zadavatel povinen zřídit soutěžní porotu výhradně z nezávislých fyzických osob. Je-li od účastníků veřejné soutěže o návrh vyžadována zvláštní odborná kvalifikace, musí tuto nebo rovnocennou kvalifikaci mít nejméně jedna třetina členů soutěžní poroty. Na člena soutěžní poroty se vztahují obdobně požadavky stanovené pro člena hodnotící komise podle § 57. ... Soutěžní porota vyhodnocuje pouze anonymně podané návrhy, a to na základě kritérií obsažených ve vyhlášení veřejné soutěže o návrh. Jedním z kritérií je vždy i předpokládaná cena navrhovaného řešení. ... Výsledek veřejné soutěže o návrh je zadavatel povinen uveřejnit.*“

Vzhledem k tomu, že město Ostrava nestanovilo za poskytnutá plnění odpovídající odměnu (ani například neupravilo ochranu autorských práv, ačkoliv stanovuje v soutěžních podmínkách, že projekty prvních tří oceněných se stanou majetkem města!), **město získává neoprávněný majetkový prospěch**, který nelze odůvodnit například tím, že případně budou konkrétnímu investorovi postoupeny pozemky za symbolickou sumu.

Česká komora architektů není odpůrcem vyhledávání účelných řešení územního uspořádání funkčního a strukturálního, opírajícího se o relevantní ekonomickou rozvahu. Musí se tak ovšem dít **způsobem věcně a právně kvalifikovaným**. Požadavky na ekonomickou věrohodnost jsou samozřejmě možnou součástí i v případě architektonických a urbanistických soutěží, jestliže se vyhlášeovatel ro-

zhodne pro jejich doložení soutěžními návrhy. O to více v dotčeném případě překvapuje, že v kritériích posuzování vůbec požadavek na prokázání objemu, efektivitu a věrohodnost financování **není!**

Z uvedených důvodů a vzhledem k tomu, že ČKA považuje kulturu nakládání veřejným majetkem a veřejnými prostředky, jakož i kulturu poskytování a přijímání služeb za základní hodnoty v demokratické společnosti, **konstatuje, že připravovaný postup je v rozporu s platným právem**. V případě vyhlášení soutěže, dle nyní dostupných podmínek, by ČKA byla nucena využít svých oprávnění a prohlásit tuto soutěž za neregulérní, o čemž pak podá informaci všem autorizovaným i registrovaným osobám; vzhledem k podmínkám výkonu povolání a platným mezinárodním závazkům informuje o této skutečnosti profesní orgány členských zemí EU a země Evropského hospodářského prostoru.

Dovolujeme si připomenout, že zákony státu jsou vázány v souladu s ústavou a Listinou základních práv a svobod všichni občané tohoto státu a že neznalost zákona neomlouvá. Způsob, jakým se zastupitelé města Ostrava zachovali, není možné chápat jinak než tak, že se necítí být vázány zákonem o výkonu povolání, zákonem autorským (a potažmo občanským zákonem), ba ani občanským zákoníkem, i zákonem o zadávání veřejných zakázek, a dokonce ani zákonem o obcích.

V případě, že město vypíše řádnou urbanisticko-architektonickou soutěž, ve které budou zohledněny všechny ekonomické aspekty, které by bylo nutno posuzovat, a která by odpovídala kulturnímu i společenskému významu řešeného území, nabízí ČKA zkušenosti a spolupráci při její přípravě.

doc. Ing. arch. Jan Štípek, předseda ČKA,
Ing. Jana Hrušková, zástupce ředitele Kanceláře ČKA
V Praze dne 29. listopadu 2005, č. j. 0906-2005/Bo-Hr

Adresováno: Ing. Aleš Zedník, primátor města Ostravy,
Zastupitelstvo statutárního města Ostravy

NEREGULÉRNÍ ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE

ZRUŠENÁ NEREGULÉRNÍ SOUTĚŽ NA SPORTOVNÍ AREÁL SKVRŇANY

ČKA vydala dne 13. 10. 2005 stanovisko k žádosti o předložení cenové nabídky na vypracování projektové dokumentace v rozsahu stavebního povolení na investiční akci Sportovní areál HS Skvrňany při Vejprnickém potoce. Vyhlášeovatel na základě tohoto stanoviska soutěž zrušil dne 14. 11. 2005.

Kancelář ČKA obdržela informace o výzvě, kterou majetkový odbor adresoval autorizovaným osobám – členům samosprávné profesní organizace, k podání cenové nabídky na vypracování projektové dokumentace v rozsahu stavebního povolení na investiční akci Sportovní areál HS Skvrňany při Vejprnickém potoce.

Po prostudování zadávacích podmínek uvedených v žádosti o předložení cenové nabídky na vypracování projektové dokumentace v rozsahu stavebního povolení na investiční akci Sportovní areál HS Skvrňany při Vejprnickém potoce ČKA jakožto pověřený správní orgán sděluje, že se v tomto případě jedná zcela **evidentně o skrytou neregulérní architektonickou soutěž**.

Důvodem označení soutěže za neregulérní je zejména požadavek, aby uchazeči v rámci požadované cenové nabídky předkládali také jednoduchý schématický plán – návrh daného řešení, což je de facto požadavek na plnění budoucího předmětu zakázky; v této souvislosti si dovolujeme připomenout, že architektonické dílo spadá pod autorskopravní ochranu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, a to nejen jako dílo dokončené, ale také jako jeho jednotlivé vývojové fáze a části, tedy např. návrh/studie. Pokud tedy není dodání návrhu (autorského díla) ošetřeno řádně uzavřenou smlouvou se zhotoviteli návrhu s odpovídající finanční odměnou, **dopouští se vyhlášeovatel neoprávněného obohacení a získává tak neoprávněný majetkový prospěch**.

Alternativou, jak lze po vyzvaných uchazečích požadovat předložení návrhu, je uspořádání soutěže o návrh (dílo, výkon) podle § 847 – § 849 občanského zákoníku, jejímž nejčastějším případem je právě **soutěž architektonická, řídicí se podle zvláštních předpisů**, zejména Soutěžního řádu ČKA.

Ve smyslu zákona č. 360/1992 Sb. a z něho vyplývajícího závazného Soutěžního řádu ČKA a výše uvedeného považuje ČKA v této fázi vypsanou Žádost o podání cenové nabídky za neregulérní. ČKA upozorní autorizované architekty všemi svými informačními prostředky, že účast v této soutěži je v rozporu s právem a že účast na ní je těmto osobám zakázána, a to až do doby nápravy konstatovaných porušení právních předpisů.

V případě uspořádání řádné architektonické soutěže dle platného právního řádu ČR nabízí ČKA, jakožto orgán veřejného práva k tomu určený, s její přípravou bezplatnou pomoc.

Ing. Jana Hrušková, zástupce ředitele Kanceláře ČKA,
v Praze dne 27. října 2005, č. j. 0842-2005/PI-Hr-Je

Adresováno: majetkový odbor Úřad městského obvodu Plzeň 3

VÝSLEDKY ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ

NOVÝ DOMOV 2005

Neanonymní jednokolová soutěžní přehlídka realizovaných staveb

Vyhlášovatel: Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci s ČKA

Ceny a odměny celkem: 200 000 Kč

Předmět soutěže: Stavby realizované na území ČR dokončené v průběhu roku 2004 nebo 2005 a dosud nepřihlášené do předchozích ročníků této soutěžní přehlídky

Termín konání: 6. 6. 2005 – 23. 9. 2005

Porota:

Řádní členové poroty závislí:

Ing. Jan Slanina (náměstek ministra, MMR), Ing. arch. Daniela Grabmüllerová (ředitelka odboru bytové politiky, MMR), RNDr. Jiří Klíma (ředitel odboru podpory bydlení, MMR)

Řádní členové poroty nezávislí:

Ing. arch. Pavel Rada (člen ČKA), Ing. arch. Radek Kolařík (člen ČKA), Ing. arch. Monika Mitášová (kritik architektury), arch. András Szalai (člen maďarské asociace architektů, člen Maďarské komory architektů)

Náhradníci poroty závislí:

Ing. arch. Petr Kalivoda (zástupce ředitele odboru územně a stavebně správního, MMR)

Náhradníci poroty nezávislí:

Ing. arch. Josef Patrný (člen ČKA), Ing. František Bielik (člen ČKAIT)

Počet přihlášených návrhů: 42

I. kategorie – novostavba rodinného domu

1. cena (40 000 Kč) – Ing. arch. Markéta Cajthamlová – rodinný dům v Konárovicích (Konárovice u Kolína)
1. cena (40 000 Kč) – Ing. arch. Milan Rak, Ing. arch. Iveta Raková, Ing. arch. Libor Rydlo, Ing. arch. Alexander Skalický (ARCHTEAM) – rodinný dům v Mořině u Karlštejna (Mořina, okr. Beroun)
2. cena (20 000 Kč) – Ing. arch. Roman Koranda, Ing. arch. MgA Ale-na Hýblová – rodinný dům s ordinací (Beroun)
- odměna (10 000 Kč) – Ing. arch. Pavel Mudřík – dům na Šumavě (Slupečná, okr. Český Krumlov)

II. kategorie – novostavba bytového domu

1. cena (30 000 Kč) – Ing. arch. Zdeněk Trefil – dům Na půl cesty II (Valašské Meziříčí)
2. cena (20 000 Kč) – Ing. arch. Josef Pleskot – bytový dům C10-14(A5) v zóně u nemocnice (Litomyšl)

III. kategorie – rekonstrukce bytového domu nebo jiné budovy pro účel bydlení

1. cena (30 000 Kč) – Ing. arch. Lucie Kavanová – Kotrčův mlýn (Dobrá Voda Lipnická, Dolní město, Světlá nad Sázavou)

IV. kategorie – výstavba bytů v domech zvláštního určení

1. cena (10 000 Kč) – Ing. arch. Zdeněk Jiran, Ing. arch. Michal Kohout, Ing. arch. Markéta Lepilová – dům s byty s pečovatelskou službou (Úvaly)

1. CENA V KATEGORII NOVOSTAVBA RODINNÉHO DOMU

Ing. arch. Markéta Cajthamlová – rodinný dům v Konárovicích u Kolína (ilustrace vpravo nahoře na str 59)

Hodnocení poroty: Další z prací zkušeného týmu vedeného zralou křehkou dámou. Vzorný příklad citlivého naplnění představ klienta a vysoké profesionální kvality práce architekta. Promyšlené dispoziční řešení jednopodlažní stavby je v harmonickém souladu s potřebami jejích obyvatel. Volné podkroví, dnes využívané jako klasická půda, umožňuje dýchat jaksi volněji. Praktická, uživatelsky přátelská volba materiálů a dobrá proporce vnitřních prostor se staly živnou půdou pro růst. Rostou obyvatelé domu. Roste jejich spokojenost. Elementární forma stavby je osobitá, nenápadně zvyšuje kvalitu okolní části obce. Určitě povyrosteu i lidé z okolí. Osobnosti obyvatel a osobnost architekta vedle sebe běží jako stádo koní. Ladným pohybem. Odtrhnout oči od takového pohledu se nechce. Zůstal v paměti. Prázdný dům na fotografiích je krásný, zabydlením vyspěl v rodinný dům.

1. CENA V KATEGORII NOVOSTAVBA RODINNÉHO DOMU

Ing. arch. Milan Rak, Ing. arch. Iveta Raková, Ing. arch. Libor Rydlo, Ing. arch. Alexander Skalický (ARCHTEAM) – rodinný dům v Mořině u Karlštejna, okr. Beroun (ilustrace vpravo dole na str 59)

Hodnocení poroty: Když přijíždíte do Mořiny krajinou Českého krasu od Malé Ameriky, uvidíte pod sebou rozprostřenou obec Mořina. Jako červené srdce v zástavbě nevýrazných venkovských staveb, již z velké dálky na sebe upozorňuje, jinak drobná novostavba manželů Sukových. Tento zážitek se dále stupňuje, jakmile se k objektu přiblížíte. Jednoduché proporce dřevostavby se sedlovou střechou okouzlí příjemnou volbou materiálů a barev v souznění s kompozicí otvorů s červenými posuvnými žaluziemi na fasádách. Při podrobném ohledání stavby se nechce uvěřit, že při veškeré skromnosti a úspornosti bydlení nabízí veškerý komfort a neskutečnou pohodu. Obytný prostor v přízemí domu je propojen prosklenou stěnou přímo se zahradou a stejně tak příjemně působí malá terasa zvětšující v letních měsících kuchyni s jídelnou. V interiéru převládá dřevoštěpka, která je v přízemí použita na obvodových stěnách. V místnostech v patře pokrývá celistvě nejen stěny, ale i podbití střešní konstrukce. Mladí manželé neskrývají nadšení ze spolupráce s architekty, které na počátku práce oslovovali s obavou, že jejich možnosti, přání a limity budou v přímém rozporu a architekti práci odmítnou. Opak se stal pravdou a dnes si pochvalují nejen prostředí, o kterém snili, ale také ekonomiku provozu, kdy navržená volba elektrického vytápění přímotopy, při vhodné sazbě za elektřinu, překvapivě nezatěžuje rodinu výdaji.

VSTUPNÍ PROSTOR A KLIENTSKÉ CENTRUM S VAZBOU NA PAMÁTKOVĚ CHRÁNĚNÝ OBJEKT SÍDLA MAGISTRÁTU MĚSTA HRADCE KRÁLOVÉ

Veřejná architektonická projektově-ideová jednokolová soutěž

Vyhlašovatel: Město Hradec Králové, zastoupené Ing. Otakarem Diviškem, primátorem města

Předmět soutěže:

Zpracování soutěžního návrhu na architektonické řešení stavby Vstupní objekt a zákaznické centrum magistrátu města Hradec Králové s vazbou na památkově chráněný objekt budovy magistrátu.

Termín konání: 2. 5. 2005 – 6. 9. 2005

Porota:

Řádní členové poroty závislí:

Ing. Josef Malíř, náměstek primátora pro strategický rozvoj a péči o památky, Ing. Zdeněk Čermák, vedoucí odboru památkové péče magistrátu města, Ing. arch. Jan Falta, člen rady a zastupitelstva města, Ing. arch. Petr Brůna, vedoucí odboru hlavního architekta magistrátu města

Řádní členové poroty nezávislí:

Ing. arch. Markéta Cajthamlová, prof. Ing. arch. Miroslav Masák, Ing. arch. Karel Doležel, Ing. arch. Milena Vitoulová, doc. Ing. arch. Tomáš Brix

Náhradníci poroty závislí:

Ing. arch. Michaela Matoušová, odbor hlavního architekta magistrátu města, Ing. Martin Samohrd, člen zastupitelstva města

Náhradníci poroty nezávislí:

Ing. arch. Jiří Vácha

Počet přihlášených návrhů: 39

Ceny a odměny celkem: 1 300 000 Kč

Ceny:

1. cena (450 000 Kč) – Ing. arch. Pavel Rada, Ing. arch. Libor Rydlo, Ing. arch. Alexander Skalický
2. cena (350 000 Kč) – Ing. arch. Roman Gale, Ing. arch. Michal Palaščík
3. cena – neudělena

Odměny:

- Odměna (150 000 Kč) – Ing. arch. Alexandr Pur, Ing. arch. Alexandr Šolc, Ing. arch. Maxmilián Vlček, Ing. arch. Pavel Zadrobílek
 Odměna (150 000 Kč) – Ing. arch. Martin Habina, Ing. arch. Josef Chloupek, Ing. arch. Martin Špillar
 Odměna (100 000 Kč) – Ing. arch. Milan Rak, Ing. arch. Iveta Raková
 Odměna (100 000 Kč) – Ing. arch. Jiří Zrzavý, Ing. arch. Pavel Pekár

Realizace výsledků: K datu uzávěrky probíhala jednání mezi autory vítězného návrhu a vyhlašovatelem o uzavření smlouvy o dílo.

Foto: archiv autora návrhu

1. cena – Ing. arch. Pavel Rada, Ing. arch. Libor Rydlo, Ing. arch. Alexander Skalický

ní umožňující realizaci po etapách, sofistikovaný přístup autora k řešení a citlivé vybalancování symbolické a užité funkce náměstí. Diskutabilní je použití obrubníků rabátek nespojených s plochou chodníku.

Realizace výsledků: Výsledky soutěže budou sloužit jako podklad pro případné zpracování regulačních podmínek uspořádání a využití prostoru náměstí.

OBC BALUSTRADA CHRUDIM

Architektonická soutěž o návrh řešení rekonstrukce budovy bývalého katastrálního úřadu a dostavby přilehlého území

Druh soutěže: architektonická, vyzvaná, neanonymní, ideová, jednokolová

Ceny a odměny celkem: 150 000 Kč

Vyhlašovatel: Ing. Milan Kušta – Omega plus, Chrudim

I. Bývalý katastrální úřad a dostavba

Předmět:

Zpracování soutěžního návrhu architektonického řešení na výstavbu OBC a hotelu Hradební spočívající v rekonstrukci budovy bývalého katastrálního úřadu v Chrudimi (budova čp. 12) a dostavby navazující parcely bloku obchodním bytovým centrem a novostavby hotelu Balustrada v prostoru historického Resslerova náměstí v Chrudimi. Na základě rozhodnutí poroty byla zvlášť hodnocena rekonstrukce budovy bývalého katastrálního úřadu Chrudim a zvlášť dostavba sousedního domu mezi budovou čp. 12 a kostelem – budova hotelu.

1. místo – Roman Brychta, Adam Halíř, Ondřej Hofmeister, Petr Lešek, spolupráce: Pavla Rýzlerová, Anna Jenčková (Projektíl Architekti, s. r. o.)
2. místo – Zdeněk Kozub
3. místo – Ladislav Kuba, Tomáš Pilař, Kateřina Jechová, Martin Klimecký

II. Hotel Balustrada

1. místo – Ladislav Kuba, Tomáš Pilař, Kateřina Jechová, Martin Klimecký
2. místo – Zdeněk Kozub
3. místo – Roman Brychta, Adam Halíř, Ondřej Hofmeister, Petr Lešek (Projektíl Architekti, s. r. o.), spolupráce: Pavla Rýzlerová, Anna Jenčková

Termín konání: 8. 8. 2005 – 18. 10. 2005

Porota:

Řádní členové poroty nezávislí:

doc. PhDr. Jiří Kotalík, Ing. arch. Roman Koucký, Ing. arch. Karel Thér, Bc. Jan Čechovský, Ing. Ladislav Libý

Řádní členové poroty závislí:

Ing. Milan Kušta, Ing. Zdeněk Bulíček

Hodnocení vítězných návrhů: Oba vítězné návrhy představují osobité architektonické řešení. Spojuje je princip šikmých střeš, který optimálně naplňuje požadavky historického prostředí. Oba návrhy jsou schopné dalšího pozitivního vývoje a jsou příležitostí, že město Chrudim bude obohaceno o kvalitní soudobou architekturu z ateliéru předních a renomovaných tvůrců nastupující generace.

Počet přihlášených návrhů: 7

Realizace výsledků: V době uzávěrky nebylo rozhodnuto

Vítězné návrhy autorů Romana Brychty, Adama Halíře, Ondřeje Hofmeistera a Petra Leška (nárožní dostavba) a Ladislava Kubu, Tomáše Pilaře, Kateřiny Jechové a Martina Klimeckého (novostavba hotelu)

REKONSTRUKCE A PŘÍSTAVBA BUDOVY ÚŘADU MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA-DOLNÍ MĚCHOLUPY

Veřejná kombinovaná (vyzvaná a veřejná) anonymní ideově-projektová jednokolová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Městská část Praha-Dolní Měcholupy

Předmět soutěže: Zpracování soutěžního návrhu na architektonické řešení stavby Rekonstrukce a přístavba budovy Úřadu městské části Praha-Dolní Měcholupy.

Termín konání: 22. 8. 2005 – 26. 10. 2005

Porota:

Řádní členové poroty závislí:

Ing. Karel Hagel, starosta městské části Praha-Dolní Měcholupy,
Ing. Jan Žižka, Mgr.A. Jiří Jindřich – předseda stavební komise

Řádní členové poroty nezávislí:

JUDr. Jiří Plos, PhDr. Vladimír Czumalo, CSc., Ing. arch. Ivan Lejčar,
akad. arch. Mikuláš Hulec

Náhradníci poroty závislí:

Karel Attl, člen zastupitelstva, Ing. Alice Štěpánková, členka zastupitelstva

Náhradníci poroty nezávislí:

Ing. arch. Pantelis Larcou, Ing. arch. Michal Bartošek

Počet přihlášených návrhů: 7

Ceny a odměny celkem: 220 000 Kč

Ceny:

1. cena (100 000 Kč)

– Ing. arch. Pavel Rada, Ing. arch. Milan Rak, Ph.D., Ing. arch. Alexander Skalický, Ing. arch. Iveta Raková, Ing. arch. Libor Rydlo

2. cena (2x 60 000 Kč)

– Ing. arch. Břetislav Lukeš

– Ing. arch. Martin Týcar (Znamení čtyř – architekti, s. r. o.)

Foto: archiv autora návrhu

První cenu získal návrh autorů Pavla Rady, Milana Raka, Alexandra Skalického, Ivety Rakové a Libora Rydla.

Hodnocení vítězného návrhu: Původní objekt úřadu je v podstatě zachován ve hmotě i konstrukci, přístavba je řešena formou připojeného traktu k původní dvorní fasádě úřadu. Návrh tak zachovává dostatečné odstupy od hranic sousedních pozemků i budov (8, resp. 12 m od hranic pozemku). Hlavní vstup do budovy úřadu i zdravotního střediska je společný, z nároží, kde je i dnešní vstup.

Realizace výsledků: V době uzávěrky nebylo rozhodnuto.

PROBÍHAJÍCÍ ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE V ČR

DŮM ČMSS 2006 – architektonická studie domu do 3 000 000 Kč

Veřejná anonymní projektová jednokolová soutěž pro studenty vysokých škol architektury a škol stavebních

Vyhlašovatel: Českomoravská stavební spořitelna, a. s.,
Vinohradská 3218/169, P. O. Box 117, 100 17 Praha 10

Sekretář soutěže: Mgr. Veronika Loosová, Odbor marketingu
– oddělení podpory prodeje a komunikace

Předmět soutěže: Zpracování soutěžního návrhu na architektonické řešení domu pro tří- až pětičlennou rodinu s rozpočtovou kalkulací do 3 000 000 Kč

Účel a poslání soutěže: Nalézt zajímavou koncepci komplexního architektonického (to jest tvarového, dispozičního a provozního, technologického a materiálového) řešení. Cílem je podpořit mladé architekty, kteří se danou problematikou chtějí v budoucnu zabývat. Užití autorských děl přihlášených do soutěže je určeno výhradně pro prezentační účely vyhlašovatele.

Porota:

Řádný člen poroty závislý:

Ing. Pavel Zídek, ČMSS

Řádní členové poroty nezávislí:

akad. arch. Jan Sapák, Mgr. akad. arch. Pavel Joba, Ing. arch. Luděk Obal, Ing. arch. Josef Panna

Náhradník poroty závislý:

Lenka Pěňíková, ČMSS

Náhradník poroty nezávislý:

Ing. arch. Lukáš Holub, Ing. arch. Milan Nytra

Ceny:

1. cena – 50 000 Kč

2. cena – 30 000 Kč

3. cena – 20 000 Kč

Odměny celkem: 30 000 Kč

Termíny:

Datum vyhlášení soutěže: 1. 10. 2005.

Dotazy soutěžících k podmínkám soutěže: do 1. 11. 2005

Datum odevzdání soutěžních návrhů soutěžícími: 31. 1. 2005

DŘEVĚNÝ DŮM

Veřejná architektonicko-konstrukční projektová anonymní soutěž

Foto: Filip Šlapal

Ilustrační obrázek dřevostavby – rodinného domu, autor: David Kraus (1997)

Vyhlašovatelé: Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství, Ministerstvem životního prostředí, Ministerstvem pro místní rozvoj, Českou komorou architektů, Českou komorou autorizovaných inženýrů a techniků, Technologickým centrem Akademie věd ČR a Nadací dřevo pro život

Sekretář soutěže:

Ing. Jana Hrušková, Mgr. Jana Petráňová, ČKA, Josefská 34/6, Praha 1, tel.: 257 532 430, jana.hruskova@cka.cc, jana.petranova@cka.cc
Ing. Jan Řezáč, jan.rezac@drevoprozivot.cz

Předmět soutěže:

Nízkoenergetický rodinný a bytový dům s podstatným použitím technologie skládané z dřevěných prvků, výrobků z aglomerovaného dřeva nebo stavebnicových systémů na bázi dřeva

Účel a poslání soutěže:

Nalézt výběr nejlepších komplexních architektonických řešení nízkoenergetických dřevěných domů pro bydlení z přihlášených soutěžních návrhů, vhodných pro realizaci (tj. nejlepších koncepcí po stránce výtvarné, objemové, dispoziční, provozní, funkční, technologické a konstrukční s přihlédnutím k energetické náročnosti výši realizačních nákladů)

Cíle soutěže:

- Umožnit zejména mladší nastupující generaci inženýrů a architektů konfrontaci názorů a tříbení představ o moderní dřevostavbě pro bydlení i v mezinárodním kontextu.
- Podpora kvalitních projektů staveb na bázi dřeva, jejich následné realizace a propagace s využitím médií.
- Nabídka kvalitních nízkoenergetických, soutěží „prověřených“ domů pro různé cílové skupiny veřejnosti a stavebníků.
- Podpora realizací staveb na bázi dřeva jako obnovitelného stavebního materiálu v rámci udržitelného rozvoje a stavění.
- Motivace projektantů a stavebníků k realizaci zdravého, životního prostředí minimálně zatěžujícího bydlení s orientací na výrazně snížené náklady a na nízkou energetickou náročnost budov.

Soutěžní kategorie:

- Nízkoenergetický rodinný dům do 120 m² zastavěné plochy
- Nízkoenergetický bytový dům na konkrétní lokalitu ve spolupráci s vybranou obcí

Porota:

Řádní členové poroty:

Ing. Ladislav Vaněk (MPO), Ing. Václav Stránský (MZe), Ing. Miroslav Urban (MMR), Ing. Jiří Fereš (MŽP), Ing. arch. Josef Smola (člen ČKA), doc. Ing. Miloslav Pavlík (člen ČKAIT), Ing. arch. Dalibor Borák (člen ČKA), Ing. arch. Jan Jehlík (člen ČKA), Ing. Karel Rod (člen ČKAIT)

Náhradníci poroty:

Ing. Rudolf Jan (Nadace dřevo pro život), Ing. Jitka Víchová (MPO), Ing. arch. Josef Patrný (člen ČKA), Ing. arch. Jaromír Kročák (člen ČKA)

Přizvaní odborní znalci:

Ing. Jiří Šála, doc. Ing. Jan Tywoniak, doc. Ing. Petr Hájek, Ing. Jan Štika

Ceny:

Pro každou z kategorií rodinný dům, bytový dům:

1. cena – 200 000 až 300 000 Kč
2. cena – 120 000 až 180 000 Kč
3. cena – 80 000 až 120 000 Kč

Odměny celkem: 100 000 Kč

Termíny:

Vyhlášení soutěže: 30. 11. 2005

Podání dotazů: 31. 12. 2005

Odevzdání soutěžních návrhů: 28. 2. 2005

Vyhlášení výsledků: 26. 4. 2005 (v rámci Brněnského mezinárodního stavebního veletrhu IBF 2006)

Datum schválení regulérnosti ČKA: 23. 11. 2005

Foto: Pavel Štěcha

Ilustrační obrázek dřevostavby – věž pro vědeckého pracovníka, Košík, autor: Alena Šrámková (1994)

VÍCEÚČELOVÁ BUDOVA LIBEREC PLAZA

Veřejná anonymní projektová jednokolová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Plaza Centers Czech Republic, s. r. o.

Sekretář soutěže: Ing. arch. Erik Kružel, K Červenému dvoru 24, 130 00 Praha 3, tel./fax: +420 283 000 149, e-mail: ekruzel@plaza-centers.cz

Předmět soutěže: Zpracování soutěžního návrhu na architektonické řešení stavby víceúčelového objektu Liberec Plaza na Šaldově náměstí v Liberci

Účel a poslání soutěže: Nalézt nejhodnější koncepci komplexního architektonického (to jest tvarového, dispozičního a provozního, technologického a materiálového) řešení stavby vyhovující vyhlášovateli soutěže a městu Liberec a zadat některému z autorů oceněných návrhů zpracování výkonných fází projektové dokumentace a dohledu nad jejich prováděním pro uvedenou stavbu na základě uzavřené smlouvy o dílo.

Porota:

Řádní členové poroty závislí:

Ing. arch. Petr Doležal, Ing. arch. Jaroslav Bílek

Řádní členové poroty nezávislí:

Ing. arch. Jiří Suchoň, Ing. arch. Petr Dostál, Ing. arch. Rostislav Chitov

Náhradník poroty závislý:

Ing. Martin Kodrle

Náhradník poroty nezávislý:

arch. Yaron Sapir

Ceny a odměny celkem: 1 000 000 Kč

Termíny:

Vyhlášení soutěže: 1. 11. 2005

Lhůta k podání písemných dotazů soutěžícími: do 13. 12. 2005

Lhůta k zodpovězení dotazů: do 19. 12. 2005

Odevzdání soutěžních návrhů: do 27. 1. 2006

ARCHITEKTONICKÁ SOUTĚŽ CENTRAL GROUP RODINNÝ DŮM PRO 21. STOLETÍ

Veřejná anonymní projektová jednokolová architektonická soutěž pro vysokoškolské studenty oborů architektura a pozemní stavby

Vyhlašovatel: CENTRAL GROUP, a. s., www.central-group.cz

Sekretář soutěže: Ing. Michaela Andrejsová, CENTRAL GROUP, a. s., Na Strži 65, 140 00 Praha 4, tel.: 261 141 069, 261 141 414, 261 141 010, mobil: 731 196 995

Předmět soutěže: Samostatně stojící zděný rodinný dům v rovině s 5 až 6 obytnými místnostmi, kuchyní či kuchyňským koutem a garáží či dvojgaráží

Účel a poslání soutěže: Nalézt zajímavou koncepci komplexního architektonického (to jest tvarového, dispozičního a provozního, technologického a materiálového) řešení. Cílem je podpořit mladé architekty, kteří se danou problematikou chtějí v budoucnu zabývat. Užití autorských děl přihlášených do soutěže je určeno výhradně pouze pro prezentační účely vyhláivatele.

Porota:

Členové poroty nezávislí:

Ing. arch. Zdeněk Lukeš, Ing. arch. David Vávra, Ing. arch. Jan Líněk

Členové poroty závislí:

Ing. arch. Eva Kolářková – CENTRAL GROUP, a. s.

Dana Jakešová – MF Dnes a iDNES.cz

Náhradníci poroty nezávislí:

Ing. arch. Ladislav Kuba, Ing. arch. Luděk Rýzner

Ceny celkem: 175 000 Kč

Termíny soutěže:

Vyhlášení soutěže: 5. 12. 2005

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 31. 1. 2006

Vyhlášení výsledků soutěže a předání cen: 16. 2. 2006

Datum schválení regulérnosti ČKA: 5. 12. 2005

ČESKÝ INTERIÉR 2006

11. ročník celostátní přehlídky českého interiérového designu

Vyhlašovatelé: Design centrum ČR a Česká komora architektů

Sekretář soutěže: Mgr. Ivana Janíčková, Design Centrum ČR, Radnická 2, 602 00 Brno, tel.: 542 425 922, e-mail: janickova@designcentrum.cz

Předmět soutěže: Soutěžní přehlídka je zaměřena na shromáždění toho nejkrásnějšího a nejzajímavějšího, co bylo v České republice v průběhu roku 2005 realizováno v oblasti interiérů přístupných veřejnosti i v oblasti soukromých interiérů.

Porota nominovaná za ČKA:

Ing. arch. Karel Hájek, Ph.D., prof. Ing. arch. Alena Šrámková, Ing. arch. Ján Štampel, **náhradník:** Ing. arch. Jana Bělská

Porota nominovaná za DC ČR:

Ing. arch. Ladislav Kuba, Mgr. A. Jan Němeček, PhDr. Lenka

Žižková, **náhradník:** Ing. arch. Bohumil Brůža

Porotce – vítěz předchozího ročníku: Ing. arch. Jaroslav Mareš

Cena: Hlavní cena Český interiér 2006 – 100 000 Kč

Termíny:

Vyhlášení soutěže: prosinec 2005

Datum odevzdání soutěžních návrhů: 28. 2. 2006

Vyhlášení výsledků soutěže a předání cen: 19. 4. 2006

Datum schválení regulérnosti soutěže ČKA: 7. 12. 2006

VII. ROČNÍK PŘEHLÍDKY DIPLOMOVÝCH PRACÍ ABSOLVENTŮ ŠKOL A FAKULT ARCHITEKTURY

Vyhlašovatel: Česká komora architektů

Sekretáři soutěže: Jana Petráňová, jana.petranova@cka.cc, tel.: 257 532 430, Kateřina Folprechtová, katerina.folprechtova@cka.cc, tel.: 257 535 034

Cíl: Porovnat úroveň kvality výuky architektonických škol a fakult v České republice. Základním kritériem hodnocení je architektonická kvalita předložených prací bez ohledu na druh zadání diplomové práce.

Účast: Přehlídka je otevřena všem absolventům škol a fakult trvale spolupracujících s ČKA: Fakulta architektury ČVUT v Praze, Fakulta architektury VUT v Brně, obor architektonická tvorba na AVU v Praze, Zahradnická fakulta MZLU v Lednici, Fakulta architektury TUL v Liberci, obor architektura na VŠUP v Praze. Podmínkou účasti je úspěšně obhájená diplomová práce ve školním roce 2005/2006.

Soutěžní podmínky a přihláška: Jsou uveřejněny na www.diplomy.cz a na www.cka.cc v oddíle soutěže, diplomové práce.

Místo odevzdání: Diplomové práce přihlášené do Přehlídky budou odevzdány v Kanceláři ČKA v Praze nebo v Kanceláři ČKA v Brně.

Požadovaná dokumentace: Obrazová/grafická část bude předána na 3 formátech A1 na výšku. Textová část bude předána ve formátu A4 na výšku. Elektronická část (pro potřeby vydání katalogu Přehlídky) bude předána vypálená na CD.

Bezplatný tisk soutěžních panelů: V letošním roce jako novinku nabídl finanční partner Copy General a Hewlett-Packard všem diplomantům hodlajícím se účastnit 7. ročníku Přehlídky bezplatné vytištění 3 panelů formátu A1.

Porota: Pro letošní rok jmenovalo představenstvo ČKA mezi porotce přední odborníky z řad architektů a letos poprvé byli mezi porotce jmenováni i samotní účastníci předešlých ročníků Přehlídky.

Osmičlennou porotu včetně náhradníků tvoří: Ing. arch. Markéta Cajthamlová, Ing. arch. Barbara Potysz, Ing. arch. Jiří Merger, Ing. arch. Jaromír Kročák, MgA. Ing. arch. Petr Uhlík, Ing. arch. Martin Matiska, Ing. arch. Milan Jirovec, Ing. arch. Roman Koranda

Termíny:

Odevzdání obhájených diplomových prací: 6. 6. – 15. 7. 2006
Zasedání poroty: v průběhu července/srpna 2006
Vyhlášení výsledků: září/říjen 2006

Geny a odměny: Na ceny a odměny je z rozpočtu České komory architektů vyčleněna částka v celkové výši 50 000 Kč. Kromě toho budou udělovány ceny a odměny ze sponzorských příspěvků. K datu uzávěrky tohoto Bulletinu to jsou: licence k užívání programu ArchiCAD v hodnotě 68 000 Kč, tiskárna Hewlett-Packard HP Designjet 70 v hodnotě 25 000 Kč, kopírovací karta Copy General v hodnotě 10 000 Kč a případně další.

Partneři: Stálým mediálním a finančním partnerem Přehlídky je již od loňského roku internetový portál e-architekt.cz, pro VII. ročník jsou prozatím finančními partnery firmy Centrum pro podporu počítačové grafiky (ArchiCAD), Epidemic On-line, Copy General a Hewlett-Packard.

Vyhlášení výsledků: Jako každým rokem se slavnostní vyhlášení výsledků spolu s vydáním katalogu a zahájením výstavy uskuteční na půdě ČKA. Ke stejnému datu budou uveřejněny všechny soutěžní práce ve virtuální galerii www.diplomy.cz.

Putovní výstava: Loňský ročník poprvé odstartoval putovní výstavu, která probíhá od 1. 1. do 30. 4. 2006 na jednotlivých školách a fakultách architektury v Praze, Brně a Liberci (viz stranu 9). Dne 6. 6. 2006 bude zahájena poslední část putovní výstavy v Galerii Nábřeží v Praze 5, kde bude slavnostně vyhlášeno zahájení 7. ročníku Přehlídky diplomových prací a prezentovány současné práce předešlých vítězů Přehlídky.

Více informací: www.diplomy.cz

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ

VII. přehlídka diplomových prací

přehlídka diplomových prací absolventů všech škol architektury v ČR, kteří letos úspěšně obhájí diplomovou práci

ceny a odměny ČKA: 50 000 Kč
věcné odměny sponzorů:
program ArchiCAD v hodnotě 68 000 Kč,
tiskárna HP Designjet70 v hodnotě 25 000,
kopírovací karta Copy General v hodnotě 10 000 Kč
termín odevzdání: 6. 6. – 15. 7. 2006
místo odevzdání: Kancelář ČKA
Josefská 34/6, Praha 1
Starobrněnská 16/18, Brno
soutěžní podmínky a přihlášky:
www.cka.cc, info@cka.cc, tel.: 257 532 430, 257 535 034
propagace všech soutěžních návrhů:
tištěný katalog, internetová prezentace, putovní výstava

partneři přehlídky:

www.earchitekt.cz

GRAPHISOFT

ARCHICAD

aBako.systems

COPY GENERAL

FA ČVUT

Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze
Academy of Arts Architecture and Design Prague

www.diplomy.cz

PROBÍHAJÍCÍ MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽE

EUROPAN 8

V listopadu se v Praze a Plzni sešla mezinárodní porota k hodnocení došlých soutěžních návrhů s řešením soutěžních míst v ČR. Pro soutěžní místo Plzeň – Cukrovarská bylo přijato 23 prací, pro Prahu 6-Podbabu bylo přijato 14 prací. Závěrečné vyhodnocení zasedání jury proběhne 13. – 15. ledna 2006 v městě Sintra, Portugalsko. Celoevropské vyhlášení výsledků E8 se uskuteční 13. 2. 2006 na www.europan-europe.com.

GYEONGGI PROVINCIAL MUSEUM (KOREJSKÁ REPUBLIKA)

UIA mezinárodní architektonická soutěž o návrh novostavby Muzea pravěké kultury poblíž významného pravěkého naleziště Jeongok-ri

Porota:

Kerl Yoo, architekt (Korejská republika)
Sungjung Chough, architekt (Korejská republika)
Byung Hyun Kim, architekt (Korejská republika)
Ishiyama Osamu, architekt (Japonsko)
Hani Rashid, architekt (USA)
Cesare Maria Casati, President ARCA Publications (Itálie)
Roberto Simon, architekt (Brazílie), zástupce UIA

Termíny:

Zahájení registrace: 28. 11. 2005
Poskytování soutěžních podkladů: od 23. 12. 2005
Lhůta pro dotazy: 16. 1. 2006
Odevzdání návrhů: do 20. 3. 2006
Vyhlášení výsledků: 31. 3. 2006

Více informací a on-line registrace: www.jeongokmuseum.org

Geny a odměny celkem: 150 000 USD

GREENSTOP DESIGN COMPETITION, MODESTO (USA)

Veřejná mezinárodní soutěž o návrh soběstačných silničních odpočívadel

Vyhlašovatel: The California Department of Transportation (CALTRANS)

Cílem soutěže je nalézt modelové řešení silničního odpočívadla, které by se dalo použít pro výstavbu celého budoucího systému silničních odpočívadel.

Účast: architekti, urbanisté, zahradní a krajinní architekti

Termíny:

Vyhlášení soutěže: 1. 12. 2005
Odevzdání návrhů: 10. 4. 2006
Vyhlášení výsledků: 11. 5. 2006

Více informací: www.greatvalley.org/greenstop

MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ VELUX AWARD 2006

2. ročník soutěže International VELUX Award, která je určena studentům architektury po celém světě

Soutěž je organizována jednou za dva roky ve spolupráci s Mezinárodní unií architektů (UIA) a Evropským sdružením vzdělávání v architektuře (EAAE). Do prvního ročníku soutěže v roce 2004 se přihlásilo celkem 258 projektů ze 105 škol z 27 zemí světa.

Téma soutěže: Světlo zítřka (Light of Tomorrow) a studenti by se při zpracování soutěžních návrhů měli zaměřit na možnosti využití denního světla v architektuře.

Soutěžní kategorie: V soutěži nejsou určeny žádné kategorie a také nejsou kladeny podmínky na využití výrobků VELUX. Je zaměřena pouze na interpretaci denního světla jako ústředního motivu a odborná porota bude hodnotit estetiku, funkčnost a realizovatelnost jednotlivých návrhů. Studenti tak mají téměř absolutní volnost při ztvárnění možnosti denního světla v architektuře.

Hodnocení: Přihlášené projekty musí být před jejich odesláním schváleny akademickými konzultanty studentů. Ti budou první porotou a v případě vítězných projektů budou také odměněni.

Odměny celkem: 30 000 EUR

Termíny:

Registrace soutěžících: do 28. 2. 2006
Odevzdání návrhů: do 31. 5. 2006
Vyhlášení vítězů: v říjnu 2006

Více informací: www.VELUX.com

PŘIPRAVOVANÉ SOUTĚŽE V ČR

REVITALIZACE PAMÁTKOVĚ CHRÁNĚNÉHO PARKU HAVLÍČKOVÝCH SADŮ

Veřejná anonymní projektová jednokolová architektonická soutěž o návrh

Vyhlašovatel: Městská část Praha 2 – zplnomocnění zástupci: Mgr. Michal Basch, Ing. Libor Krátký, Ing. Jitka Poltíerová

Sekretář soutěže: Ludmila Schwarzová, nám. Míru 20, 120 00 Praha 2, tel./fax: 236 044 247, e-mail: schwarzoval@p2.mepnet.cz

Předmět soutěže: Zpracování soutěžního návrhu na architektonické řešení revitalizace objektu památkově chráněného parku – Havlíčkových sadů v k. ú. Královské Vinohrady, Praha 2

Účel a poslání soutěže: Nalézt nejvhodnější koncepci komplexního řešení a způsobu provedení revitalizace Havlíčkových sadů jakožto veřejného parku pro odpočinek a relaxaci okolních obyvatel s maximálním zachováním stávající struktury cest i celého parku a zadat autoru tohoto řešení zpracování všech výkonových fází projektové dokumentace a dohledu nad jejich prováděním pro uvedený objekt Havlíčkových sadů.

Předpokládaný termín vyhlášení: leden/únor 2006

NOVÁ BUDOVA NÁRODNÍ KNIHOVNY ČR

Mezinárodní architektonická soutěž

Národní knihovna ČR připravuje mezinárodní architektonickou soutěž, jejíž výsledný návrh by měl hmotově i funkčně pozitivně ovlivnit tvář části letenské pláně. Nová budova, předpokládaná v souladu s územním plánem na Letné v blízkosti Špejcharu, by měla uspokojit požadavky nejen provozní a technické, ale i estetické. Nová budova má sloužit zejména pro umístění novodobých fondů, jejich zpřístupnění veřejnosti a vytvoření důstojného kulturního stánku vybaveného moderními technologiemi, s mož-

ností širšího vzdělávacího i společenského využití. Tento záměr podpořili Poslanecká sněmovna (vyjádření 1. 6. 2005), bývalý i současný ministr kultury, Magistrát hl. města Prahy a další instituce a osobnosti.

Více informací: www.nkp.cz

Předpokládaný termín vyhlášení: únor 2006

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA A PŘEDNÁDRAŽNÍ PROSTOR ČD V TÁBOŘE

Veřejná anonymní ideová jednokolová architektonicko-urbanistická soutěž

Vyhlašovatel: Město Tábor, odbor rozvoje, Žižkovo náměstí 3, 390 01 Tábor

Sekretář soutěže: Ing. arch. Miloš Roháček, tel.: 361 486 202, fax: 361 486 100, e-mail: rohacek@mu.tabor.cz

Předmět soutěže: Zpracování soutěžního návrhu na urbanisticko-architektonické řešení prostoru nám. T. G. M a přednádražního prostoru ČD v Táboře

Předpokládaný termín vyhlášení: prozatím neuveden

REKONSTRUKCE BUDOV K. ŠLIWKY Č. 149/17 A 219/15 V KARVINÉ

Veřejná anonymní projektová jednokolová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Magistrát města Karviná, Fryštátská 72/1, 733 24 Karviná

Sekretář soutěže: Ing. arch. Kamil Mojžíšek, Dr. Martínka 24, 700 30 Ostrava, e-mail: kmojzisek@seznam.cz

Předmět soutěže: Zpracování soutěžního návrhu na architektonické řešení rekonstrukce budov č. 149/17 a č. 219/15 na ulici Karola Šliwky v Karviné-Fryštátě

Předpokládaný termín vyhlášení: prozatím neuveden